اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

یکشنبه
• ۲۵ تیر ۱۴۰۲
• ۲۷ ذی‌الحجه ۱۴۴۴
• ۱۶ ژوئیه ۲۰۲۳

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۶۷۹ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۳۶۱ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

ایمیدرو به‌سمت حکمرانی حرکت کند

وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه ایمیدرو باید از تصدیگری به‌سمت حکمرانی در بخش معدن حرکت کند، گفت: حکمرانی به‌معنای انجام یک‌طرفه اقدامات نیست، بلکـه در این روش باید با تسـهیلگری از بخش خصوصـی حمایت کنیم و نگاه جامعه را به این سمت سوق دهیم.

به‌گـزارش ایمیدرو، عباس علی‌آبادی در مراسـم تکریـم و معارفه رئیس هیات‌عامل ایمیدرو افزود: همه دولت‌ها به‌دنبال توسعه از نوع توسعه پایدار هسـتند. برای رسیدن به توسعه پایدار، نیازمند پایدار بودن تولید هستیم و برای دسـتیابی به الگـوی بومی تولید پایدار، به تولید ملی و شـناخت مزیت‌های‌مان نسبت به سایر رقبای جهانی نیاز داریم.

۲

کارشناسان بر ضرورت ارائه تسهیلات بانکی به صنعت تاکید دارند

تولید در چنبره نظام بانکی

عدم‌حمایت نظام بانکی از تولید، به معضل همیشگی اقتصاد ما بدل شده است. بخش تولید با ریسـک‌ها و نااطمینانی‌های زیادی روبه‌رو اسـت که از یک سـو آن را در تامین نقدینگی و سرمایه در گردش سردرگم و از سوی دیگر، نسبت به سوددهی این بخش تردیدهایی ایجاد کرده و باعث شده بانک‌ها کمتر تمایلی به پرداخت تسهیلات به این بخش داشته باشند. در یک دهه اخیر، بسیاری از کارشناسان بر ناکارآمدی قوانین پولی و بانکی و برخی ضعف‌های ساختاری در فعالیت بانک‌ها تاکید دارند. از آنجا که عملکرد بانک تاثیرات بسیار عمیقی بر تولید می‌گذارد، بررسی هرچه سریع‌تر وضعیت نظام بانکی کشـور و شناسـایی نقاط ضعف و قوت آن اجتناب‌ناپذیر اسـت. هرقدر نظام بانکی رابطه قوی‌تر و سـالم‌تری با بخش تولید داشـته باشـد، به همان اندازه اقتصاد رشـدیافته‌تری خواهیم داشـت و در سـوی مقابل عدم همکاری بانک‌ها شـرایط را برای دسـتیابی به توسـعه سـخت می‌کند. در کنار عدم همکاری بانک‌ها با بخش صنعت ردپای این نهاد در بنگاهداری و به‌تبع آن آشفتگی بازار مسکن نیز دیده می‌شود.

۴-۱۰-۱۴

عکس: آیدا فریدی

ادعای کاهش نرخ تورم صدای مجلس را هم درآورد!

این سرطان بدخیم متاستاز داده است

۸و۹

سرمقاله

جایگاه انرژی‌های تجدیدپذیر در فناوری‌های آینده

۲

یادداشت‌های امروز

نظام بانکی با تولید همراه نیست

۴

تحریم، متهم ردیف اول افزایش تورم!

۸

پوشش گیاهی نیازمند یک برنامه جدید

۱۲

گفت‌وگو

صدای گوشخراش تک‌گویی‌ها

۶

گزارش روز

آتش در کمین مراتع و جنگل‌ها

۱۲ تیر امسـال گرم‌ترین روز سـال در تاریخ کره زمین معرفی شد. براساس داده‌های مرکز ملی پیش‌بینی محیطی ایالات‌متحده میانگین دمای کره زمین در این روز به ۱۷.۰۱ درجه سـانتیگراد رسـید که از رکورد ۱۶.۹۲ درجه سـانتیگراد در آگوست ۲۰۱۶ فراتـر رفت. حتـی کمترین افزایش گرمایـش می‌تواند خطراتی مثل موج‌های گرمایی، آتش‌سـوزی جنگل‌ها، خشکسالی و دیگر مشکلات را به بار آورد. ایران جزو کشورهای آسیب‌پذیر نسبت به تغییرات اقلیمی و گرمایش جهانی اسـت که گرماهای بی‌سـابقه آسیب جدی بر منابع طبیعی آن وارد می‌آورد.

۱۲

مناقصه

تامین یک عدد کنترل ولو با دمای کاری حداکثر ۱۱۰۰ درجه سانتیگراد پروژه احیا مگا مدول سیرجان

شـرکت جهان فولاد سـیرجـان در نظـر دارد **تامین یک عدد کنترل ولو با دمای کاری حداکثر ۱۱۰۰ درجه سـانتیگراد پروژه احیا مگا مدول سیرجان** را به شرح ذیل به پیمانکار واجد صلاحیت واگذار نماید:

Butterfly With Cooling Water			
Line Size	Fluid	48 Inch	Reformed Gas
Body / Bonnet Material		A351 F8	
Plug / Ball / Disk Material		A351 Gr. CF8M	
Type Of Actuator		Penumatic / Rack & Pinion or Scotch Yoke	
Body & Disc Internal Surfaces Coating		Refractory Lined (White Heat K or Equivalent)	
Design Temp		1100 ^C	
Design Pressure		3 Bar	

لذا بدینوسـیله از شرکت‌های واجد شـرایط که تمایل به حضور در مناقصـه را دارند دعوت بـه عمل می‌آید تا ظرف مدت هفت روز کاری از تاریـخ ایـن آگهـی، ضمـن اعلام آمادگـی به‌صورت مکتـوب، مـدارک و مسـتندات مـورد نیـاز را بـه آدرس ایمیل Megavendor@fooladtechnic.ir ارسال نمایند.

شرایط و مدارک مورد نیاز:

۱- انطبـاق موضوع فعالیت شـرکت و اساسـنامه با هر بخش یا بـا هر آیتم و تجهیز انتخابی پیمانکارو تامین‌کننده در لیسـت ارائه شده (ارسال تصویر اساس‌نامه و مدارک مرتبط)

۲- دارا بودن حداقل سـه کار مشـابه از نظر نوع و ظرفیت طی پنج سال گذشته (ارائه تصویر قراردادها)

۳- ارائه رضایت‌نامه از کارفرمایان قبلی.

٤- ارائه آخرین روزنامه رسمی صاحبان امضا.

۵- ارائه مدارک و مسـتنداتی که بیانگر تـوان مالی و فنی برای اجـرای موضوع مناقصه باشـد.(از جمله اظهارنامه مالیاتی ۳ سـال اخیرو مدارک مرتبط)

۶- تامین‌کننـدگان لازم اسـت مدارک و مسـتندات مربوط به SubVendor های پیشنهادی خود را ارایه نمایند.

سایر شرایط:

۱- محل کارخانه شرکت جهان فولاد سیرجان واقع در شهرستان سـیرجان، کیلومتـر ۵۰ جاده سیرجان-شـیراز، کیلومتـر ۳ جاده اختصاصی گل‌گهر می‌باشد.

۲- ارائه اسـناد و اعلام آمادگی مطابق شـرح بالا هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد.

۳- درخواسـت‌هایی که بعد از مهلت تعیین شـده ارسـال شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

٤- در صـورت ابهـام و یـا سـوال بـا ایمیـل اختصاصـی جهت تامین‌کنندگان از طرف شـرکت فولاد تکنیک (پیمانکار و کارگزار خریـد) MegaVendor@Fooladtechnic.ir و یـا تلفـن ۰۳۱۳۶۲۶۸۰۰۱ الـی ٤ داخلی ۲۱۶۳ آقـای گنجینه تماس حاصل شود.

۵- هزینه چاپ آگهی بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

شرکت جهان فولاد سیرجان

معدن معدن معدن معدن معدن معدن معدن معدن معدن معدن معدن معدن

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت
اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی

شناسه ۱۵۲۹۱۵۳

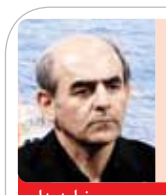
اصلاحیه

مزایده عمومی محدوده‌های معدنی استان مرکزی

اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی به اطلاع می‌رساند متقاضیان می‌توانند از ساعت ۸ صبح روز شنبه مورخ ۲۴ تیرماه ۱۴۰۲ لغایت ساعت ۱۳ روز شنبه مورخ ۳۱ تیرماه ۱۴۰۲ جهت دریافت اسناد مزایده از سامانه ستاد اقدام نمایند.

روابط عمومی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی

سر مقاله

جایگاه انرژی‌های تجدیدپذیر در فناوری‌های آینده

(بخش نخست)

رضا پدیدار
رئیس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق بازرگانی تهران

باتوجه به شرایط ناموزون اقتصادی و اجتماعی در بیشتر کشورهای جهان از یک‌سو و نیز تغییرات پی در پی در ساختارهای اجتماعی در تمام قاره‌ها و نیز نقش‌آفرینی انرژی در گستره عظیم کره خاکی ضرورت دارد مروری بر اهمیت و جایگاه انرژی و به‌ویژه انرژی‌های تجدیدپذیر در ایران و جهان داشته باشیم و از این منظر به ظرفیت‌های موجود به‌ویژه در کشور بپردازیم. به‌خوبی می‌دانیم که بحران انرژی یکی از موضوعات مهم در چند دهه‌اخیر در سراسر جهان است. از بین بردن منابع‌طبیعی از جمله گونه‌های دریایی و زمینی و نیز افزایش بی‌رویه جمعیت و سرعت ساخت‌وساز و پدیده‌های گلخانه‌ای و اتلاف انرژی و آلودگی زیست‌محیطی این صنعت، بر همگان روشن است. رشد روزافزون جمعیت و نیاز به انرژی و پایان‌پذیری سوخت‌های فسیلی از یک‌سو و افزایش آلودگی‌های زیست‌محیطی از سوی دیگر، منجر به ارتقای توان دانش‌پژوهان و سرمایه‌گذاران برای کسب مهارت تامین انرژی از منابع تجدیدپذیر شده است. دانشمندان معتقدند انرژی‌های تجدیدپذیر و پاک باتوجه به محدود بودن سوخت‌های فسیلی و آلودگی‌های محیط‌زیستی نمی‌توانند به نخستین گزینه برای تولید انرژی تبدیل شوند. کشور ما نیز به‌دلیل موقعیت جغرافیایی، ظرفیت‌های متعددی در حوزه انرژی تجدیدپذیر دارد. استفاده از انرژی‌های پاک از جمله انرژی خورشیدی، بادی، زمین‌گرمایی، زیست‌توده و برقابی، می‌تواند باعث کاهش وابستگی به منابع فسیلی و کاهش گازهای گلخانه‌ای که تاثیر اساسی بر گرمایش جهانی دارند، شود. مصرف سوخت‌های فسیلی همچون نفت و گاز به‌عنوان منابع انرژی غالب در کشورها باعث به‌وجود آمدن خسارت‌های جبران‌ناپذیری برای بشریت خواهد شد. با افزایش جمعیت، افزایش تقاضا برای انرژی، مسئله‌ای است که دولت‌ها به‌دنبال یافتن راه‌هایی برای پاسخگویی موثر به آن هستند. در این بین، انرژی‌های تجدیدپذیر جایگزین مناسب برای سوخت‌های فسیلی بوده، زیرا قابل‌دسترس‌تر و کم‌هزینه‌تر از سایر سوخت‌ها هستند و مشکلات زیست‌محیطی را تا حد زیادی از بین می‌برند. براساس آخرین گزارش‌های مدون و محاسبه‌شده از سوی پژوهشگران حوزه انرژی، اگر تنها در یک درصد از مساحت کشور ایران از انرژی خورشیدی بهره گرفته شود و در عین حال کارآیی این سیستم از ۱۰ درصد بیشتر نشود، می‌توان روزانه ۹ میلیون مگاوات ساعت انرژی از خورشید دریافت کرد. از طرفی، ایران با دارا بودن ۳۰۰ روز آفتابی و متوسط تابش ۵.۵ کیلووات ساعت بر مترمربع در روز یکی از کشورهای دارای ظرفیت بالا در زمینه انرژی خورشیدی است. همچنین براساس آمارهای بین‌المللی، میزان تابش خورشید در ایران بالاتر از میانگین کشورهای اروپایی فعال در حوزه انرژی‌های خورشیدی بوده که نشان‌دهنده استعداد فوق‌العاده در تامین انرژی‌های نو است. براساس ماده ۵۰ قانون برنامه ششم توسعه، دولت مکلف بود سهم نیروگاه‌های تجدیدپذیر و پاک را با اولویت سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی (اعم از داخلی یا خارجی) با حداکثر استفاده از ظرفیت داخلی تا پایان برنامه ششم به حداقل ۵ درصد ظرفیت برق کل کشور برساند که متاسفانه چنین نشد. از طرفی و برپایه مطالعات انجام‌شده از سوی DLR آلمان (مرکز هوافضای آلمان)، در مساحت بیش از ۲۰۰۰ کیلومترمربع امکان نصب بیش از ۶۰ هزار مگاوات نیروگاه‌های حرارتی خورشیدی وجود دارد. از سوی دیگر، باتوجه به اینکه هنوز اقدامات زیربنایی از جمله برق‌رسانی به برخی روستاهای کشور ادامه داشته و انتقال انرژی به این مناطق دورافتاده هزینه فراوانی به کشور تحمیل می‌کند، بنابراین استفاده از منبع خورشیدی برای تولید برق، مقرون به صرفه است. در عین حال، اشتغالزایی و درآمدزایی به‌ویژه در مناطق کم‌برخوردار، یکی دیگر از ثمرات تولید انرژی تجدیدپذیر خورشیدی از امکانات محلی به‌شمار می‌رود. به‌عقیده برخی کارشناسان حوزه انرژی، اگر در حالت آرمانی، مساحت بیابان‌های کشور با سامانه‌های دریافت انرژی تابشی تجهیز شوند، می‌توان انرژی بخش‌های گسترده‌ای از مناطق کشور را تامین و در عین حال، زمینه صدور انرژی برق را نیز فعال کرد. در ادامه این یادداشت، که روز بعد و در همین ستون منتشر خواهد شد، با بررسی جدول سهم انرژی‌های تجدیدپذیر در تولید انرژی برخی کشورهای جهان به جایگاه ایران در این حوزه می‌پردازیم.

وزیر صمت با تاکید بر پرهیز از خام‌فروشی:

ایمیدرو به‌سمت حکمرانی حرکت کند

وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه ایمیدرو باید از تصدیگری به‌سمت حکمرانی در بخش معدن حرکت کند، گفت: حکمرانی به‌معنای انجام یک‌طرفه اقدامات نیست، بلکه در این روش باید با تسهیلگری از بخش خصوصی حمایت کنیم و نگاه جامعه را به این سمت سوق دهیم.

به‌گزارش ایمیدرو، عباس علی‌آبادی در مراسم تکریم و معارفه رئیس هیات‌عامل ایمیدرو افزود: همه دولت‌ها به‌دنبال توسعه از نوع توسعه پایدار هستند. برای رسیدن به توسعه پایدار، نیازمند پایدار بودن تولید هستیم و برای دستیابی به الگوی بومی تولید پایدار، به تولید ملی و شناخت مزیت‌های‌مان نسبت به سایر رقبای جهانی نیاز داریم.

وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه باید با برنامه‌ریزی و همکاری بخش خصوصی به‌سرعت از وضعیت فعلی خارج شویم، گفت: یکی از پیش‌شرط‌های تحقق این برنامه، حرکت به‌سمت بهره‌وری و توسعه روابط بین‌الملل با هدف بهبود تراز تجاری است.

عباس علی‌آبادی، «توسعه پهنه‌ها»، «پرهیز از خام‌فروشی و افزایش بهره‌وری»، «توسعه زنجیره‌های ارزش»، «تعهد به محیط‌زیست» و «اخلاق و حرکت در مدار اخلاق» را از موضوعات مهم پیش‌روی حوزه معادن و صنایع‌معدنی برشمرد و تاکید کرد: اجرایی شدن این موضوعات در دستورکار مدیران ایمیدرو قرار گیرد.

وزیر صمت گفت: مجمع جهانی اقتصاد سالانه مواردی را به‌عنوان چالش‌های جهانی اقتصاد معرفی می‌کند که عدم‌سرمایه‌گذاری در بخش‌های دانش‌بنیان یک چالش مهم در حوزه صنعت و معدن دنیا است.

■ ما هنوز در انقلاب صنعتی اول به‌سر می‌بریم

علی‌آبادی بااشاره به تحولات سریع برای پیشرفت صنایع در جهان گفت: ما همچنان با بهره‌وری بسیار پایین در کشور درگیر مشکلات هستیم و در حالی که دنیا در حال ایده‌پردازی برای انقلاب صنعتی ششم است، ما هنوز در انقلاب صنعتی اول به سر می‌بریم.

وی ادامه داد: دولت به‌جای تصدیگری باید به‌سمت حکمرانی برود و مشکلات موجود به‌دلیل رقابت دولت با بخش خصوصی بوده است.

وزیر صمت در بخش دیگری از سخنان خود با انتقاد به عملکرد صنعت خودرو گفت: دنیا گیربکس اتوماتیک را کنار گذاشته و در حال برقی کردن خودروها است و ما تازه در حال ایجاد گیربکس اتوماتیک هستیم؛ این یک خطای راهبردی است و ما هم باید به‌سمت برقی‌سازی حرکت کنیم.

■ ما به نیروی کار ایرانی ارج نمی‌نهیم

وزیر صمت افزود: اینکه بگوییم نیروی کار ایرانی قابلیت و بهره‌وری ندارد، غیرقابل‌قبول است. ما به نیروی کار ایرانی ارج نمی‌نهیم و حق و حقوقش را نمی‌دهیم؛ چطور همین فرد در کانادا و امریکا می‌درخشد، اما در داخل کشور این ظرفیت را ندارد.

دلیل این است که می‌خواهیم از این نیروی کار مفت استفاده کنیم و این درست نیست. اگر قدر نیروی انسانی را بدانیم، می‌بینیم که اتفاقا ظرفیت‌های بالایی دارد و باید همه این ظرفیت‌ها را به کار بگیریم.

وزیر صمت با تاکید بر لزوم حرکت به‌سوی دانش‌بنیان‌ها برای کنترل انرژی گفت: منکر صنایع فولاد و مس نیستیم؛ اما الان ژنراتور می‌سازیم با مس خارجی؛ مس داخلی فقط برای صادرات خوب است که ببرند آنجا فرآوری کنند و بعد به کشور برگردانند.

وی تاکید کرد: صادر کردن مس و آلومینیوم به‌صورت خام، صادرات ثروت کشور است که ارزشمند نیست.

علی‌آبادی افزود: ما باید به‌سمت برقی شدن حرکت کنیم و این خطای راهبردی است که در گیربکس اتوماتیک سرمایه‌گذاری کنیم، زیرا دنیا آن را کنار گذاشته است و ما تازه در حال ایجاد آن هستیم؛ بنابراین باید به‌سمت برقی شدن حرکت کنیم.

وزیر صمت تصریح کرد: یک خودروی برقی برای هر ۱۰۰ کیلومتر پیمایش، ۵۰۰ کیلووات ساعت برق می‌خواهد و اگر با خورشید برق آن را تامین کنیم، ۷ سنت می‌شود که ۷ ضرب در ۱۵ یک دلار می‌شود، اما اگر با بنزین برود، بین ۸ تا ۱۰ لیتر بنزین می‌خواهد.

■ ضرورت تولید محصولات صادرات‌محور

وی تاکید کرد: توسعه پایدار زمانی اتفاق می‌افتد که به‌سمت محصولات صادرات‌محور حرکت کنیم و صنایع باید بتوانند ارز خود را تامین کنند و این جز با رویکرد صادرات‌محور بودن، محقق نخواهد شد، آن‌هم صادرات براساس مزیت‌های کشور، نه صادراتی که انرژی‌بر است.

وزیر صمت گفت: ما با واردات مخالف نیستیم، اما واردات باید برای تنظیم‌گری باشد، آن‌هم کالاهایی که در کشور مزیت آن را نداریم.

تجلیل از برگزیدگان جایزه ملی کیفیت ایران

رئیس سازمان ملی استاندارد ایران از برگزاری مراسم اختتامیه جایزه ملی کیفیت ایران با مشارکت شرکت‌های برتر از ۵۷ کشور اسلامی با حضور معاون اول رئیس‌جمهوری خبر داد. به‌گزارش ایرنا، مهدی اسلام‌پناه در نشست خبری افزود: ایران عضو موسسه اندازه‌شناسی و استانداردسازی کشورهای اسلامی (اسمیک) است که ۵۷ کشور در آن عضویت دارند. در حدود ۲۰ ماه گذشته از عمر دولت سیزدهم، ایران به عضویت هیات‌مدیره اسمیک درآمده و کمک کرده است تا گفتمان‌ها درباره این جایزه در بین این کشورها شکل بگیرد. اسلام‌پناه خاطرنشان کرد: به شرکت‌ها و بنگاه‌های برنده در این جایزه، ۳ نوع گواهی حضور، سطح اهتمام و سطح اشتهار یک تا ۴ ستاره اعطا می‌شود.

وی بیان داشت: بیش از ۵۰۰ بنگاه و شرکت از ۵۷ کشور یادشده در این جایزه شرکت کرده‌اند که رشد حدود ۱۰ درصدی نشان می‌دهد که ۱۴۷ واحد توانستند از فیلترهای سازمان ملی استاندارد عبور کنند و ارزیابی شوند. دبیر شورای‌عالی استاندارد بااشاره به سهم ۵۳ درصدی کشورهای همسایه و مسلمان از تجارت کالایی با کشورمان (که ۲۷ کشور از ۵۷ کشور عضو اسمیک را شامل می‌شود)، یادآور شد: ایران با برخی از این کشورها بازار مشترک دارد که از جمله آنها بازار «حلال» قابل‌ذکر است و به‌همین‌دلیل دامنه شمول این جایزه، جهان اسلام در نظر گرفته شد.

اسلام‌پناه خاطرنشان کرد: از ابتدای امسال تاکنون و با تسهیلگری انجام‌شده از سوی این سازمان، کمترین نگرانی در مراودات و تجارت با کشورهای اسلامی را داشته‌ایم.

وی تاکید کرد: برگزاری جایزه ملی کیفیت ایران، رخدادی ویژه است که دانشوران، تولیدکنندگان، صنعتگران، فناوران و ارائه‌کنندگان خدمات در سطح کشور با تلاشی مضاعف برای ارتقای کیفیت کالاها و خدمات در همه ابعاد، معیشت شهروندان را ترغیب می‌کند. اسلام‌پناه اظهار کرد: در این دوره از برگزاری مراسم جایزه ملی کیفیتُ معیارهایی نظیر حکمت در مدیریت، تفکر جهادی، مسئولیت اجتماعی اسلامی، تکلیف‌گرایی دینی، اخلاق و معنویت سازمانی و ... برای انتخاب برگزیدگان مبتنی بر مدل کیفیت جهان اسلام موردتوجه قرار گرفته است. دبیر شورای‌عالی استاندارد خاطرنشان کرد: به شرکت‌ها و بنگاه‌های منتخب در این جایزه، ۳ نوع گواهی حضور، سطح اهتمام و سطح اشتهار یک تا ۴ ستاره اعطا می‌شود.

وی با بیان اینکه در ابتدا بیش از ۵۰۰ بنگاه اقتصادی برای شرکت در این جایزه ثبت‌نام کردند؛ اعلام کرد: از این تعداد، ۱۴۷ واحد تولیدی و خدماتی توانستند در ارزیابی‌ها از فیلتر سازمان ملی استاندارد عبور کنند و در سطوح تعیین‌شده معرفی شوند.

اسلام‌پناه همچنین بااشاره به موضوع تسهیلگری در واردات و صادرات گفت: بسته تحولی بهار خدمت در فروردین امسال با محوریت رشد تولید کیفی معرفی شد، بنابراین شرایط برای واردات و صادرات را به‌نحوی تسهیلگری کرده‌ایم که واردکننده و صادرکننده هیچ مشکلی نداشته باشند. رئیس سازمان ملی استاندارد بیان کرد: براساس این بسته، اکنون شرایط برای واردات خودرو به‌نحوی رقم خورده که میلیون‌ها خودرو می‌تواند فورا وارد کشور شود و این موضوع در واقع تسهیلگری واردات است.

ایجاد بازار پساب در بورس انرژی

وزیر نیرو بااشاره به عرضه پساب در روزها و هفته‌های آینده در بورس انرژی گفت: تدابیری برای صنایع آب‌بر در نظر گرفته شده تا بتوانند پساب را خریداری کنند و به فعالیت خود بپردازند.

به‌گزارش مهر، علی‌اکبر محرابیان در حاشیه رونمایی از پیشخوان رصد منابع آب کشور در جمع خبرنگاران در رابطه با ایجاد بازار پساب در بورس انرژی گفت: در بند «ع» تبصره ۸ قانون بودجه پیش‌بینی‌شده برای تامین آب بیشتر برای صنایع، وزارت نیرو اقدام به بازتخصیص پساب بهداشتی و آب دریا کند که به این ترتیب، آب بیشتری در اختیار صنایع قرار می‌گیرد. از این طریق، ۲ میلیارد مترمکعب آب صنایع تامین می‌شود و صنایع می‌توانند طرح‌های توسعه خود را بدون اتکا به آب‌های سطحی و زیرزمینی فراهم کنند.

وی ادامه داد: این موضوع مربوط به صنایع آب‌بر است و ما براساس قانون باید شرایط رقابتی را فراهم کنیم. به‌همین‌منظور طی روزها و هفته‌های آینده شاهد گشایش بازار پساب در بورس انرژی خواهیم بود. وزیر نیرو خاطرنشان کرد: به‌تازگی بانک جهانی به وضعیت کشورها در دسترسی به آب شرب در بخش‌های شهری و روستایی پرداخت و گزارشی منتشر شد که کشور ما براساس آن، هم در سطح جهان و هم در سطح منطقه در وضعیت ممتازی به‌سر می‌برد. وی ادامه داد: براساس این گزارش، ۹۹.۳ درصد در بخش شهری و در بخش روستایی ۸۲ درصد آبرسانی انجام می‌شود. در متوسط جهانی تامین آب شهری ۸۵ درصد و روستایی ۵۹ درصد ذکر شده است. از ۲ جنبه این گزارش مهم است؛ یکی اینکه ایران پیشتاز در تامین آب بخش شهری و روستایی است و دیگر اینکه ایران از کشورهای پیشرو است.

■ پیگیر حقابه هیرمند هستیم

محرابیان درباره حقابه ایران از رود هیرمند، افزود: هنوز باوجود رایزنی‌های متعدد درباره رهاسازی آب این موضوع هنوز محقق نشده است.

وی ادامه داد: رئیس‌جمهوری تاکید بر این موضوع دارد و از همه مسئولان درخواست کرده‌اند که به این مهم توجه داشته باشند. باوجود تحقق نیافتن حقابه ما اقدام‌های لازم را برای تامین آب انجام می‌دهیم.

محرابیان مهم‌ترین اقدامات را انتقال آب از آبخوان دشت تهلاب سیستان‌وبلوچستان برشمرد و بیان کرد: آبخوان تهلاب، آب زیادی دارد و می‌تواند بخشی از نیاز این استان را تامین کند. همچنین، انتقال آب دریای عمان به سیستان‌وبلوچستان و خراسان‌رضوی که ۱۲.۵ درصد پیشرفت داشته است.

فرشاد مقیمی راهی سازمان صنایع کوچک شد

وزیر صنعت، معدن و تجارت، با صدور حکمی فرشاد مقیمی را به نوان سرپرست سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران منصوب کرد. با حکم عباس علی‌آبادی، وزیر صنعت، معدن و تجارت؛ فرشاد مقیمی سرپرست سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران شد.

در این حکم آمده است: انتظار می‌رود با همکاری همه بخش‌های مرتبط در وزارت صنعت، معدن و تجارت و سایر سازمان‌های حاکمیتی دولتی و بخش خصوصی و با بهره‌گیری از توانمندی‌های بالفعل و بالقوه کشور، ضمن رعایت کامل قوانین و مقررات و با برنامه‌ریزی و نظارت صحیح و اتخاذ تصمیمات اصولی و راهگشا در راستای ایفای وظایف و تحقق اهداف و ماموریت‌های سازمان و در خدمت به مردم و کسب‌وکارها کوشا باشید.

پیش از این، علی رسولیان، مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران بود که این مسئولیت را امروز به فرشاد مقیمی واگذار کرده است.

در کارنامه کاری مقیمی، علاوه بر مدیریت سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، مدیرعاملی شرکت ایران‌خودرو هم ثبت شده است. البته فرشاد مقیمی پیش از نشستن روی صندلی مدیرعاملی ایران‌خودرو در جاده مخصوص کرج، در سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، شرکت مادرتخصصی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی و همچنین انجمن بهره‌وری ایران و ستاد اقتصاد مقاومتی وزارت صنعت، معدن و تجارت فعالیت داشت.

مناقصه تامین HVAC Equipment پروژه احیا مگا مدول سیرجان

شرکت جهان فولاد سیرجان در نظر دارد تامین HVAC Equipment پروژه احیا مگا مدول سیرجان را به شرح ذیل به پیمانکار واجد صلاحیت واگذار نماید:

1)SPLIT UNIT & DUCT SPLIT
2)PACKAGE UNIT
3)AXIAL & CENTRIFUGAL FAN
4)INSTRUMENTATION & ELECTRICAL EQUIPMENT

لذا بدینوسیله از شرکت‌های واجد شرایط که تمایل به حضور در مناقصه را دارند دعوت به عمل می‌آید تاظرف مدت هفت روز کاری از تاریخ این آگهی، ضمن اعلام آمادگی به‌صورت مکتوب، مدارک و مستندات مورد نیاز را به آدرس ایمیل Megavendor@fooladtechnic.ir ارسال نمایند.

■ شرایط و مدارک مورد نیاز:

۱- انطباق موضوع فعالیت شرکت و اساسنامه با هر بخش با یا هر آیتم و تجهیز انتخابی پیمانکارو تامین‌کننده در لیست ارائه شده (ارسال تصویر اساس‌نامه و مدارک مرتبط)

۲- دارا بودن حداقل سه کار مشابه از نظر نوع و ظرفیت طی پنج سال گذشته (ارائه تصویر قراردادها)

۳- ارائه رضایت‌نامه از کارفرمایان قبلی.

۴- ارائه آخرین روزنامه رسمی صاحبان امضا.

۵- ارائه مدارک و مستنداتی که بیانگر توان مالی و فنی برای اجرای موضوع مناقصه باشد.(از جمله اظهارنامه مالیاتی ۳ سال اخیرو مدارک مرتبط)

۶- تامین‌کنندگان لازم است مدارک و مستندات مربوط به SubVendor های پیشنهادی خود را ارایه نمایند.

■ سایر شرایط:

۱- محل کارخانه شرکت جهان فولاد سیرجان واقع در شهرستان سیرجان، کیلومتر ۵۰ جاده سیرجان-شیراز، کیلومتر ۳ جاده اختصاصی گل‌گهر می‌باشد.

۲- ارائه اسناد و اعلام آمادگی مطابق شرح بالا هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد.

۳- درخواست‌هایی که بعد از مهلت تعیین شده ارسال شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

۴- در صورت ابهام و یا سوال با ایمیل اختصاصی جهت تامین‌کنندگان از طرف شرکت فولاد تکنیک (پیمانکار و کارگزار خرید) MegaVendor@Fooladtechnic.ir و یا تلفن ۰۳۱۳۶۲۶۸۰۰۱ الی ٤ داخلی ۲۱۶۳ آقای گنجینه تماس حاصل شود.

۵- هزینه چاپ آگهی بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

شرکت جهان فولاد سیرجان

مناقصه تامین تجهیزات آتش‌نشانی پروژه احیا مگا مدول سیرجان

شرکت جهان فولاد سیرجان در نظر دارد تامین تجهیزات آتش‌نشانی پروژه احیا مگا مدول سیرجان را به شرح ذیل به پیمانکار واجد صلاحیت واگذار نماید:

1)HYDRANT
2)HOSE BOX & HOSE REEL
3)PIV VALVE & NPIV VALVE
4) PORTABLE EXTINGUISHERS
5)SAFTY SHOWER & EYE WASH

لذا بدینوسیله از شرکت‌های واجد شرایط که تمایل به حضور در مناقصه را دارند دعوت به عمل می‌آید تاظرف مدت هفت روز کاری از تاریخ این آگهی، ضمن اعلام آمادگی به‌صورت مکتوب، مدارک و مستندات مورد نیاز را به آدرس ایمیل Megavendor@fooladtechnic.ir ارسال نمایند.

■ شرایط و مدارک مورد نیاز:

۱- انطباق موضوع فعالیت شرکت و اساسنامه با هر بخش یا هر آیتم و تجهیز انتخابی پیمانکارو تامین‌کننده در لیست ارائه شده (ارسال تصویر اساس‌نامه و مدارک مرتبط)

۲- دارا بودن حداقل سه کار مشابه از نظر نوع و ظرفیت طی پنج سال گذشته (ارائه تصویر قراردادها)

۳- ارائه رضایت‌نامه از کارفرمایان قبلی.

٤- ارائه آخرین روزنامه رسمی صاحبان امضا.

۵- ارائه مدارک و مستنداتی که بیانگر توان مالی و فنی برای اجرای موضوع مناقصه باشد.(از جمله اظهارنامه مالیاتی ۳ سال اخیرو مدارک مرتبط)

۶- تامین‌کنندگان لازم است مدارک و مستندات مربوط به SubVendor های پیشنهادی خود را ارایه نمایند.

■ سایر شرایط:

۱- محل کارخانه شرکت جهان فولاد سیرجان واقع در شهرستان سیرجان، کیلومتر ۵۰ جاده سیرجان-شیراز، کیلومتر ۳ جاده اختصاصی گل‌گهر می‌باشد.

۲- ارائه اسناد و اعلام آمادگی مطابق شرح بالا هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد.

۳- درخواست‌هایی که بعد از مهلت تعیین شده ارسال شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

٤- در صورت ابهام و یا سوال با ایمیل اختصاصی جهت تامین‌کنندگان از طرف شرکت فولاد تکنیک (پیمانکار و کارگزار خرید) MegaVendor@Fooladtechnic.ir و یا تلفن ۰۳۱۳۶۲۶۸۰۰۱ الی ٤ داخلی ۲۱۶۳ آقای گنجینه تماس حاصل شود.

۵- هزینه چاپ آگهی بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

شرکت جهان فولاد سیرجان

برنامه هفتم توسعه زیر ذره‌بین صمت

«مسئله‌محوری» برنامه را در مسیر تحقق قرار می‌دهد؟

«مسئله‌محوری» به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین ویژگی‌های برنامه هفتم که بنابر تاکیدات رهبر معظم انقلاب به آن توجه شده، از مواردی است که مرکز پژوهش‌های مجلس نیز در گزارش ارزیابی خود از لایحه برنامه هفتم به آن صحه می‌گذارد.

مسئله‌محوری و آسیب‌شناسی برنامه‌های گذشته در فصل دوم لایحه برنامه هفتم با پیش‌بینی اصلاح ساختار نظام بانکی و مهار تورم به‌عنوان دو مسئله اصلی و اساسی اقتصاد کشور مشهود است. تعریف هدف کمی برای ناترازی بانک‌ها، الزام به انجام ارزیابی کیفیت دارایی‌ها، الزام به افزایش سرمایه نقدی بانک‌های ناسالم، تمهید ضمانت اجرا برای افزایش سرمایه، تاسیس شرکت مدیریت دارایی‌های بانکی، ایجاد مصونیت قضایی برای اشخاص دخیل در اصلاح نظام بانکی، اعطای اختیار استانداردگذاری صورت‌های مالی بانک‌ها به بانک مرکزی، توسعه دامنه نظارت به گروه موسسه اعتباری و توسعه دامنه وثایق بانکی در تسهیلات خرد از نقاط قوت برجسته‌ای است که در این فصل به آن پرداخته شده است. با این تمهیدات است که هدف‌گذاری شده تا رشد نقدینگی تا پایان برنامه به ۱۳.۸ درصد، تورم به ۹.۵ درصد و کاهش سالانه ناترازی بانک‌ها (تجمعی) به ۲۰ درصد برسد. با این‌همه، کارشناسان همچنان نسبت به تحقق اهداف یادشده تردید دارند.

گروه تحلیل
editor@smtnews.ir

از مهار نقدینگی تا تورم تک رقمی

برنامه توسعه هفتم با نگاه به ۶ برنامه گذشته، برای تحقق تورم تک رقمی مواردی همچون اصلاح ساختار بانکی در جهت رفع ناترازی بانک‌ها، مهار رشد نقدینگی و اختیارات ویژه برای کنترل بازارهای ارز و طلا را پیش‌بینی کرده است. فصل ۲ و بندهای ۷ تا ۱۱ برنامه توسعه هفتم کشور به اصلاح نظام بانکی و مهار تورم اختصاص دارد. برنامه و راهکارهای دولت برای این منظور تدوین برنامه سالانه کنترل تورم توسط بانک مرکزی، افزایش نسبت کفایت سرمایه بانک‌ها از طریق الزام سهامداران به افزایش سرمایه، الزام بانک مرکزی به ارزیابی کیفیت دارایی‌های بانک‌ها و تشکیل شرکت مدیریت دارائی‌های بانک‌ها، تصویب اختیاراتی برای شورای پول اعتبار برای نظارت و برخورد با بانک‌های ناتراز، توسعه اختیارات بانک مرکزی درباره اشراف اطلاعاتی به موجودی ارزهای صرافی‌ها و صادرکنندگان و نیز مجاز شدن بانک مرکزی به هر گونه مداخله در بازارهای ارز و طلا پیش‌بینی شده است.

تکالیف نظام بانکی برای تحقق اهداف برنامه

در بند دو لایحه برنامه هفتم توسعه که به اصلاح ساختار نظام بانکی و نیز مهار پایدار تورم اختصاص دارد، دولت برای اصلاح ساختار و حل‌وفصل ناترازی بانک‌ها، بانک مرکزی را مکلف کرده، نسبت به ارزیابی دقیق کیفیت دارایی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی به هزینه بانک و موسسه ذی‌ربط، اقدام و تا پایان سال دوم برنامه آنها را در سه طبقه سالم قابل احیا و غیر قابل احیا طبقه‌بندی کرده و اصلاحات ساختاری لازم را در بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی ناتراز قابل احیاء و غیرقابل احیا، به عمل آورد.

سازکار اجرایی و دستورالعمل ارزیابی کیفیت دارایی موسسات اعتباری ظرف مدت ۶ ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد بانک مرکزی و وزارت امور اقتصادی و دارایی پس از تصویب در شورای پول و اعتبار ابلاغ می‌شود. همچنین، در این برنامه، دولت برای ارتقای نظام بانکی و نیز در راستای اصلاحات مدنظر در برنامه هفتم، به بانک مرکزی مجوز برخورد با بانک‌ها و موسسات اعتباری متخلف را داده است. در این راستا، در لایحه برنامه هفتم، دولت بانک مرکزی را مجاز کرده تا در صورت تخطی موسسات اعتباری از قوانین مقررات و نیز در اجرای برنامه بازسازی و حل‌وفصل در شبکه بانکی و با هدف ارتقای ثبات و سلامت نظام بانکی بانک مرکزی حسب مورد، اقدام کند.

همچنین برای نظارت کامل بر بانک‌ها و برای اعمال نظارت کامل و فراگیر بر موسسات پولی بانکی و ساماندهی موسسات و بازارهای غیر متشکل پولی و ارتقای شفافیت و سلامت و کاهش نسبت مطالبات غیرجاری به تسهیلات، بانک مرکزی مکلف است نظارت مستمر بانکی مشتمل بر مجموعه اقدامات ناظر بر مقررات‌گذاری، مجوزدهی پایش عملیات و عملکرد ارزیابی مخاطرات و اعمال اقدامات نظارتی و اصلاحی بر بانک و موسسه اعتباری غیربانکی و شعبه بانک خارجی در داخل کشور به صورت انفرادی و نیز مطابق با دستورالعمل مصوب شورای پول و اعتبار بر «گروه بانکی» به صورت یکپارچه را اعمال کند.

▣ تکلیف بانک‌ها برای افزایش سرمایه

همچنین دولت در لایحه برنامه هفتم، بانک مرکزی را مکلف کرده حداکثر ظرف یک ماه پس از ابلاغ این قانون، بانک‌ها یا موسسات مالی و اعتباری غیربانکی با نسبت کفایت سرمایه زیر ۸ درصد را با هدف بهبود نسبت یادشده مکلف به ارائه برنامه افزایش سرمایه نقدی و سایر روش‌های مورد تایید کند. سازمان برنامه‌وبودجه کل کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلفند برای افزایش سرمایه در بانک‌هایی که دولت در آنها سهامدار است براساس برنامه‌ای که به تصویب شورای اقتصاد خواهد رسید اقدام کرده و منابع مالی لازم در این زمینه را در قانون بودجه سنواتی کل کشور یا در قالب سایر شیوه‌های تامین مالی پیش‌بینی کنند که در صورت عدم‌افزایش سرمایه از سوی سهامداران فعلی، بانک مرکزی با طی مراحل قانونی نسبت به افزایش سرمایه از طریق سلب حق تقدم سهامداران فعلی اقدام کند.

تورم، دستمزد، بازنشستگی و امنیت شغلی کارگران

در راستای اعمال سیاست‌های ارزی و پولی برای کنترل تورم، برنامه توسعه هفتم بانک مرکزی به‌عنوان مسئول اتخاذ و اجرای سیاست پولی و پیگیری هدف مهار تورم مکلف کرده تا با همکاری نهادهای ذی‌ربط و با استفاده از ابزارهای سیاست پولی از جمله کنترل رشد نقدینگی به‌گونه‌ای اقدام کند که در پایان برنامه نرخ تورم تک رقمی شود.

برنامه عملیاتی سالانه مربوط حداکثر تا پایان خرداد هر سال با پیشنهاد بانک مرکزی به تصویب شورای پول و اعتبار رسیده و برای اطلاع عموم منتشر می‌شود. همچنین بانک مرکزی موظف است گزارش عملکرد در خصوص نحوه تحقق این اهداف و دلایل احتمالی عدم‌تحقق برنامه کاهش تورم را به صورت عمومی منتشر کند. همچنین، بانک مرکزی به‌عنوان مسئول سیاست‌گذاری ارزی کشور موظف است، اختیار هر نوع مداخله ارزی و ریالی در بازارهای ارز و طلا را داشته و می‌تواند به روش‌های گوناگون در تمامی بازارهای ارز و طلا مداخله و نسبت به خرید یا فروش ارز و طلا اوراق بهادار مبتنی بر ارز و طلا با مشتقات آنها اقدام کند.

▣ حلقه گمشده امنیت شغلی و رفاه

تورم تک رقمی درحالی برنامه‌ریزی شده که بسیاری بر حلقه گمشده امنیت شغلی و رفاه در این سند بالادستی تاکید دارند. در ماده ۱۵ لایحه برنامه هفتم، به کارفرما اجازه داده شده «در سه سال اول اشتغال به کار هر فردی» حداقل دستمزد به صورت «نصفه» پرداخت شود و کسورات بیمه‌ای او نیز به همین مبنا باشد. ضمن اینکه کارفرما حق «لغو قرارداد» فرد را نیز داشته باشد. ماده ۱۶ از این هم فراتر رفته و با هدف آنچه «تقویت انگیزه بنگاه‌ها برای افراد متقاضی به کار تحت پوشش بهزیستی یا کمیته امداد یا مرتبط با سازمان زندان‌ها» خوانده شده، انعقاد قرارداد کار با این دسته افراد با پرداخت‌های کمتر از حداقل دستمزد فراهم می‌شود. در این حالی است که دو تبصره ماده ۴۱ قانون کار تاکید می‌کند که حداقل دستمزد باید براساس نرخ تورم و نیز هزینه زندگی یک خانوار کارگری تعیین شود.

▣ نیروی کاری که چشم انتظار آرامش است

براساس ماده ۶۶ لایحه برنامه هفتم توسعه، سن و سابقه قابل‌قبول در تمامی حالات احراز شرایط بازنشستگی در تمامی سازمان‌ها و صندوق‌های بازنشستگی در طول برنامه هفتم به ازای هر سال شش ماه افزایش می‌یابد؛ یعنی اگر در سال ۱۴۰۳ قرار باشد اجرای برنامه هفتم توسعه آغاز شود، فردی که به سن بازنشستگی رسیده باید ۶ ماه دیگر هم کار کند و حق بیمه بپردازد تا بازنشسته شود. در سال ۱۴۰۴ فردی که به سن بازنشستگی رسیده باید یک‌سال دیگر کار کند. در سال ۱۴۰۴ افراد در سن بازنشستگی باید ۱.۵ سال و در سال ۱۴۰۵ باید ۲ سال بیشتر کار کنند. به عبارتی در یک دوره ۵ ساله و به‌تدریج، سن بازنشستگی ۲.۵ سال افزایش پیدا می‌کند. صندوق‌های بازنشستگی در سال‌های گذشته به‌دلیل بدهی بالای دولت به این صندوق‌ها در معرض ورشکستگی قرار گرفته‌اند. برخی کارشناسان اقتصادی معتقدند برنامه هفتم توسعه، به زمزمه افزایش سن بازنشستگی برای حل معضل بدهی دولت به این صندوق‌ها، جامه عمل پوشانده تا یک‌بار دیگر، هزینه ورشکستگی صندوق‌ها، از نیروی کار تامین شود. کمیته فنی پیگیری مطالبات صنفی بازنشستگان کشوری و لشکری در بیانیه‌ای در این زمینه نوشت: با بررسی و ارزیابی فصل ۴ این سند، مشاهده می‌کنیم که «دولت سیزدهم به‌طور کلی و مانند رویه جاری ۲۰ ماهه اخیر، منافع و مصالح بازنشستگان مظلوم، نجیب و شریف را به بوته فراموشی سپرده است.»

وعده‌هایی بزرگ برای جیب‌های خالی

اهمیت بخش مسکن در لایحه، از آن جهت است که برخی کارشناسان حوزه مسکن معتقدند در حالی که معضل افزایش نرخ مسکن و رشد اجاره‌بها روند صعودی دارد، دولت در عمل هیچ برنامه‌ریزی مشخصی برای بخش مسکن نداشته.

آمارهای رسمی در حوزه مسکن نشان می‌دهند، نرخ هر مترمربع مسکن در شهر تهران در آذر ۱۴۰۱ نسبت به ۵ سال گذشته در ماه مشابه (آذر ۱۳۹۶) بیش از ۸۴۴ درصد افزایش یافته است. همچنین در کل خانوارهای شهری، شاخص نرخ مسکن در آذر ۱۴۰۱ نسبت به آذر ۱۳۹۶ حدود ۲۴۷ درصد رشد داشته که در همین بازه، شاخص کل قیمت‌ها برای خانوارهای شهری ۴۰۳ درصد افزایش یافته است.

فصل هشتم برنامه هفتم توسعه، به بخش مسکن اختصاص دارد و در قالب تبصره‌هایی به جزئیات آن پرداخته شده که در واقع ترکیبی از قوانین طرح جهش تولید مسکن و مجوزها و وظایف قانونی وزارت راه و شهرسازی در این زمینه است. این وعده‌ها، در شرایطی منتشر شده که بررسی برنامه ششم توسعه نشان می‌دهد بسیاری از هدف‌گذاری‌های این برنامه هنوز محقق نشده و تنها در حوزه مسکن و در سال‌های اجرای برنامه ششم - آن‌طور که بازوی کارشناسی مجلس گزارش داده است - تورم مسکن ۲۴۷ درصد افزایش داشته و فقر مسکن به ۵۵ درصد رسیده است. مطابق با جزء «۱» بند «چ» ماده ۸۰ این قانون، دولت مکلف شده بود نسبت به تدوین برنامه مسکن حمایتی با هدف کمک به ساخت و خرید مسکن ملکی و مسکن اجتماعی و با هدف کمک به ساخت مسکن استیجاری، پرداخت کمک‌هزینه اجاره و وام قرض‌الحسنه ودیعه مسکن برای تامین مسکن گروه‌های کم‌درآمد در سال اول قانون برنامه اقدام کند. اما در طول سال‌های اجرای قانون برنامه ششم، این جزء هیچ عملکردی نداشته است.

اقتصاد و اهداف بلندپروازانه رشد اقتصادی

رشد اقتصادی ۸ درصدی که در این برنامه ذکر شده، یکی از مهم‌ترین مواردی است که در نگاه اول به چشم می‌آید. اقتصاددانان بر این باورند که تحقق این وعده را می‌توان سخت‌ترین بخش از کار دولت در اجرای لایحه دانست. این میزان رشد به عوامل داخلی و خارجی در حوزه سیاست و اقتصاد و حتی مناسبات اجتماعی ربط دارد.براساس گزارش بانک جهانی از چشم‌انداز اقتصادی جهان، رشد اقتصادی ایران در سال ۲۰۲۲ معادل ۲.۹ درصد بوده و پیش‌بینی شده که این رقم برای سال ۲۰۲۳ به ۲.۲ درصد کاهش یابد. نهادهای داخلی همچون مرکز پژوهش‌های مجلس و اندیشکده کسب‌وکار دانشگاه شریف، نرخ تورم سال ۱۴۰۲ را بین ۵۰ تا ۵۵ درصد می‌دانند و چشم‌اندازی برای کاهش آن نمی‌بینند.

در پیش‌نویس لایحه برنامه «هفتم توسعه»، دولت ابراهیم رئیسی به ایجاد یک‌میلیون شغل در سال تاکید کرده است. اما با استناد به آمارهای مرکز آمار ایران، این بخش هم یک چالش بزرگ خواهد بود، زیرا وعده ایجاد یک‌میلیون شغل در پایان هر سال از دولت سیزدهم در حالی محقق نشد که در پایان سال ۱۴۰۱ نیز بیش از۲.۵ میلیون نفر به خیل بیکاران ایران اضافه شده و «می‌توان گفت که رکورد سه ساله نرخ بیکاری شکسته شده است.»

در برنامه هفتم توسعه به رشد تشکیل سرمایه ناخالص سرمایه‌گذاری ۲۲.۶ درصدی، رشد موجودی سرمایه ۵.۶ درصدی، رشد اشتغال ۳.۹ درصدی، متوسط نرخ تورم ۱۹.۷ درصدی و نرخ ۹.۵ درصدی تورم هدف‌گذاری‌شده در پایان برنامه، متوسط رشد نقدینگی ۲۰.۴ درصدی و متوسط رشد صادرات نفتی۱۲.۴درصدی نیز اشاره‌شده که تمامی موارد یادشده از جمله موارد موردنقد و بحث کارشناسان و تحلیلگران اقتصادی در سال‌های اخیر بوده‌اند.

سخن پایانی

برخی تحلیلگران حوزه اقتصاد سیاسی معتقدند با توجه به شرایط ایران و حضور کمرنگ در اقتصاد بین‌الملل، تدوین برنامه مدیریت بحران و کاهش آسیب‌های ناشی از آن در کنار برنامه توسعه ضروری است. با توجه به اینکه بسیاری از اهداف ششم به‌ویژه در زمینه کنترل و مهار تورم ناموفق بوده، توجه تحلیلگران اقتصادی و کارشناسان این حوزه به سمت نقاط ملتهب و چالشی در برنامه هفتم جلب شده است.

برخی کارشناسان اقتصاد معتقدند برنامه هفتم توسعه، به زمزمه افزایش سن بازنشستگی برای حل معضل بدهی دولت به این صندوق‌ها، جامه عمل پوشانده تا یک‌بار دیگر، هزینه ورشکستگی صندوق‌ها، از نیروی کار تامین شود

یادداشت

یک اشتباه بزرگ در برنامه هفتم توسعه

علی پاشایی‌بیدار
کارشناس حوزه علم و فناوری

استفاده فزاینده از فناوری در صنعت به‌عنوان محرک رشد اقتصادی در اقتصاد جهانی به‌سرعت در حال تحول امروزی، بسیار حیاتی شده است. همان‌طور که کشورها برای دستیابی به توسعه پایدار تلاش می‌کنند باید روی فناوری‌های جدیدی سرمایه‌گذاری کنند که می‌تواند کارآیی تولید را بهبود بخشد، هزینه‌ها را کاهش دهد و فرصت‌های جدید بازار را ایجاد کند. با تسهیل ورود فناوری به صنعت، دولت‌ها می‌توانند اقتصاد خود را به‌طور قابل‌توجهی تقویت کنند و رقابت‌پذیری در بازار جهانی را افزایش دهند. یکی از راه‌هایی که دولت‌ها می‌توانند چنین سرمایه‌گذاری را تشویق کنند، اعطای اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه (R&D) به شرکت‌های بخش خصوصی است. این مقاله به بررسی مزایای استفاده از فناوری در صنعت در مدل‌های رشد مختلف می‌پردازد و درباره اینکه چگونه اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه اعطایی شده توسط دولت می‌تواند از ورود فناوری به صنعت حمایت کند، بحث می‌کند.

فناوری در افزایش بهره‌وری و بهره‌وری در صنایع گوناگون موثر است. با خودکارسازی وظایف روتین، کسب‌وکارها می‌توانند در زمان و منابع صرفه‌جویی کنند و به کارمندان این امکان را می‌دهند تا روی تلاش‌های استراتژیک و خلاقانه‌تر تمرکز کنند. علاوه بر این، پیشرفت‌های فناوری منجر به توسعه فرآیندهای تولید کارآمدتر، کاهش زمان سرب و افزایش تولید شده است.

استفاده از فناوری‌های پیشرفته در صنعت می‌تواند منجر به کاهش قابل‌توجه هزینه‌ها شود. با ساده‌سازی فرایندها و خودکارسازی وظایف، شرکت‌ها می‌توانند هزینه‌های نیروی کار را به حداقل برسانند و نیاز به منابع فیزیکی را کاهش دهند. علاوه بر این، فناوری می‌تواند به کسب‌وکارها کمک کند تا مدیریت زنجیره تامین خود را بهینه کنند و در نتیجه هزینه‌های موجودی کمتر و زمان تحویل سریع‌تر را به همراه داشته باشند. فناوری محرک کلیدی نوآوری در صنعت است. با سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه، شرکت‌ها می‌توانند محصولات و خدمات جدیدی را توسعه دهند که نیازهای بازارهای نوظهور را برآورده کند. در نتیجه کسب‌وکارها می‌توانند مزیت رقابتی به دست آورند و به جریان‌های درآمدی جدید دسترسی پیدا کنند.

در مدل‌های رشد اقتصادی نیز مسئله فناوری و تحریک صنایع به سمت تحقیق و توسعه از اهمیت بالایی برخوردار است. مدل رشد سولو، یک مدل نئوکلاسیک است که بر نقش انباشت سرمایه، نیروی کار و پیشرفت تکنولوژیک در رشد اقتصادی تاکید دارد. در این مدل، پیشرفت تکنولوژی یک عامل برون‌زاست که باعث رشد بلندمدت می‌شود. با افزایش نرخ پیشرفت فناوری، این مدل پیش‌بینی می‌کند که تولید یک کشور با سرعت بیشتری رشد می‌کند و منجر به بهبود استانداردهای زندگی و رونق اقتصادی می‌شود. همچنین مدل رشد درون‌زا نیز پیشرفت فناوری را به‌عنوان یک عامل درون‌زا در نظر می‌گیرد که تحت‌تأثیر سیاست‌ها و تصمیمات اقتصادی گوناگون قرار می‌گیرد. براساس این مدل، سرمایه‌گذاری در سرمایه انسانی، تحقیق و توسعه و زیرساخت‌ها برای تقویت پیشرفت‌های فناوری که می‌تواند رشد اقتصادی را تحریک کند، ضروری است. با حمایت از ورود فناوری به صنعت، دولت‌ها می‌توانند محیطی مساعد برای نوآوری و سرریز دانش ایجاد کنند و از این طریق رشد اقتصادی پایدار را ارتقا دهند.

سیاست حمایتی دولت برای ترویج پذیرش فناوری، اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه

برای تشویق پذیرش فناوری در صنعت، دولت‌ها می‌توانند اقدامات سیاستی گوناگونی مانند ارائه اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه به شرکت‌های بخش خصوصی را اجرا کنند. این مشوق‌های مالیاتی می‌تواند چندین اثر مثبت بر اقتصاد داشته باشد:

با ارائه اعتبار مالیاتی برای هزینه‌های تحقیق و توسعه، دولت‌ها می‌توانند شرکت‌ها را تشویق کرده تا در فعالیت‌های تحقیق و توسعه سرمایه‌گذاری بیشتری کنند. این می‌تواند منجر به توسعه فناوری‌ها، محصولات و خدمات جدید شود که می‌تواند بهره‌وری را افزایش داده و رشد اقتصادی را تقویت کند.

اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه می‌تواند محیط کسب‌وکار مطلوب‌تری را برای استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های کوچک ایجاد کند، زیرا می‌تواند بار مالی سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه را به میزان قابل‌توجهی کاهش دهد. این می‌تواند نوآوری و کارآفرینی را تشویق کند و منجر به ایجاد مشاغل جدید و فرصت‌های شغلی شود. دولت‌ها می‌توانند از اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه به‌عنوان ابزاری برای جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) از شرکت‌های چندملیتی استفاده کنند. با ارائه مشوق‌های مالیاتی رقابتی، کشورها می‌توانند خود را به‌عنوان مقاصدی جذاب برای سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی قرار دهند که منجر به افزایش جریان سرمایه و انتقال فناوری می‌شود.

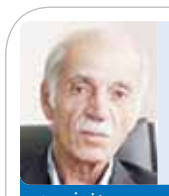
با سرمایه‌گذاری در فناوری و تحقیق و توسعه، شرکت‌ها می‌توانند محصولات و خدمات نوآورانه‌ای توسعه دهند که آنها را از رقبای خود متمایز کند. این می‌تواند رقابت جهانی یک کشور را افزایش دهد و آن را قادر سازد تا سهم بیشتری از بازار بین‌المللی را به خود اختصاص دهد.

▣ حمایت از پذیرش فناوری در صنعت از طریق اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه اعطایی دولت

با حمایت از ورود فناوری به صنعت از طریق اعطای اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه، دولت‌ها می‌توانند شرکت‌های بخش خصوصی را به سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه تشویق کنند، نوآوری را تقویت کرده و رشد اقتصادی بلندمدت را پیش ببرند. در عصر پیشرفت‌های سریع فناوری، چنین اقدامات سیاستی برای تضمین رقابتی بودن کشورها و ادامه پیشرفت در اقتصاد جهانی حیاتی است؛ بنابراین سیاست اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه یک سیاست بسیار مهم و پیشرو است و حذف آن در برنامه هفتم توسعه یک اشتباه بزرگ به‌شمار می‌رود که باید جلوی این عقبگرد را گرفت.

یادداشت

نظام بانکی با تولید همراه نیست

محمود نجفی‌سهی
فعال حوزه صنعت

در دنیا تولید و بانک همواره رابطه متقابلی بـا هم دارند و واحدهای تولید براسـاس نوع و دامنـه فعالیتی که دارند، در یک سـازکار منسـجم و تعریف‌شده از تسـهیلات بانکی استفاده می‌کنند.

در این میان به‌دلیل مشـکلات اقتصادی و کمبـود نقدینگی که به‌ویژه در چند سـال اخیـر گریبان اقتصاد ما را گرفته، وابسـتگی واحدهای صنعتی و تولیدی ما به تسـهیلات بانکی بسیار زیاد شده است.

این در حالی است که مسیر برای دریافت ایـن خدمات سـخت‌تر هم شـده و در برهه زمانی که بانک و صنعت می‌توانند یاری‌رسان هم باشـند ما شـاهد هیچ‌گونـه حمایتی از تولید نیستیم.

در ساختار اقتصادی ما دو بازار پولی یعنی نظام بانکی و بورس می‌توانند به تولید کمک کننـد. بورس فقـط برای واحدهـای بزرگ کارآیی دارد و واحدهای کوچک و متوسـط نمی‌توانند بهره زیـادی از بورس بگیرند؛ در نتیجه تنهـا بازار پولی که بـرای این بخش وجود دارد، سیستم بانکی است.

سیستم بانکی ما، بحق یا ناحق، رفتار خوبی با بخش تولیـد ندارد و ترجیح می‌دهد پولی کـه در اختیار دارد را جایی سـرمایه‌گذاری کند که امنیت برگشت داشته باشد.

در ایـن میـان، تولیـد هـم بلاتکلیف و دیربازده بوده و خواب سـرمایه برای آن زیاد است؛ یعنی از یک سو صنعتگر یا تولیدکننده از روزی کـه پـول را می‌دهد، مـواد اولیه و ماشـین‌آلات را مـی‌آورد تـا روزی که پول برمی‌گردد، زمان طولانی را سـپری می‌کند و از سوی دیگر، سیستم بانکی همکاری لازم را با آنها ندارد.

البته سیسـتم بانکی هم محدودیت منابع دارد و یکـی از دلایـل ایـن محدودیت این است که دولت از این سیستم اضافه برداشت می‌کند.

در شـرایطی کـه بـا افزایش سرسـام‌آور قیمت‌هـا باتوجه به روند صعـودی نرخ دلار مواجهیم، نیاز تولید به نقدینگی و به تبع آن تسهیلات بانکی بیشتر می‌شود.

در چند سـال گذشـته متاثـر از افزایش نـرخ دلار، افزایش حـدود ۳۰ برابری قیمت مواد اولیه را داشـتیم که تحت‌تاثیر آن دیگر سـرمایه در گردش تولیدکننـده، جوابگوی صنعتگر نیست.

در واقع اقتصاد، به‌ویژه بخش تولید، مشکل کمبود نقدینگی دارد. بخـش تولید از زمان دریافـت مواد اولیه تا زمانـی که محصول را تولید، بـه بازار عرضه و پـول آن را دریافت می‌کند، در یک بازه زمانـی طولانی، نیاز به نقدینگی دارد.

در این میان، بازاری مانند بازار قطعه‌سازان می‌توانـد صنعـت خودرو باشـد کـه راحت پول به تولید نمی‌دهند و اغلب سـعی دارند بدهی‌شـان را اقسـاطی پرداخـت کنند؛ در نتیجه بیشـترین فشـار کمبود نقدینگی بر دوش صنعتگر و بخش تولید است.

صنعت و اقتصاد ما بانک‌محور اسـت و اگر بانـک حامی خوبی بـرای صنعت و صنعتگر نباشـد، مشـکلات همچنان ادامه‌دار خواهد بـود. بانـک بیشـتر از واحدهـای دولتی و خصولتـی حمایـت می‌کنـد و مشـکلات صنعتگـران به‌ویژه در واحدهـای کوچک و متوسـط که مشکل اشتغال را حل می‌کنند، پرداخت بیمـه و مالیات دارند و بیشـتر بار مالی دولـت روی دوش آنهاسـت، همچنان پابرجاست.

حتی بورس هـم برای ایـن صنایع کاری نمی‌کند. این صنایع کاملا وابسته به سیستم بانکی هستند و سیستم بانکی هم باتوجه به اینکـه کمبود منابع دارد، رغبت زیادی برای کار با تولید و تولیدکننده ندارد.

از دلایـل ایـن امر شـاید این باشـد که می‌گویـد صنعـت بازدهـی لازم را نـدارد، صنایـع بدهی‌هـای معـوق قابل‌توجهـی دارنـد یا دلایل دیگری که برخـی از آنها به صنایع مربوط نمی‌شـود و معلول مشـکلات اقتصادی، معاهـدات ارزی و نبـودن برنامه هستند و باعث می‌شوند تولید نتواند به‌موقع پاسخگوی تقاضا باشد.

کدام خودروسازان باید گواهی اسقاط ارائه کنند؟

طبق اعلام رئیس ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده، تمامی تولیدکنندگان خودروهای سـواری با عمق داخلی‌سـازی کمتر از ۴۰ درصد، اجازه واریز وجه عوارض ریالی را ندارند و باید صرفا گواهی اسقاط ارائه کنند. به گزارش ایسنا طبق اعلام سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو)، مهران سالاریه ضمن اعلام این موضوع، اظهار کرد: براساس اصلاحیه ماده ۱۰ قانون سـاماندهی صنعت خودرو، تولیدکنندگان خودروهای سواری با عمق داخلی‌سـازی کمتر از ۴۰ درصد مجاز به پرداخت عوارض ریالی معادل ۱.۵ درصد مبلغ فروش هر دسـتگاه خودرو نیسـتند. رئیس ستاد نوسازی ناوگان و اسـقاط خودروهای فرسـوده، افزود: این دسته از تولیدکنندگان صرفا باید نسـبت به تهیه گواهی اسقاط برای محصولات خود برای شماره‌گذاری اقدام کننـد. وی تصریـح کرد: این تولیدکنندگان باید نسـبت بـه ثبت‌نام و ایجاد حسـاب کاربری در سـامانه نوسازی ناوگان و اسـقاط خودروهای فرسوده به نشانی NNHK.ir اقدام و فرآیند مشخص شده را مطابق قانون برای دریافت مجوز شماره‌گذاری محصولات طی کنند. گفتنی است از اوایل خرداد امسال وزارت صنعت، معدن و تجارت در راسـتای ابلاغ قانون اصلاح ماده ۱۰ قانون ساماندهی صنعت خودرو، مسئولیت راهبری و اقدامات اجرایی اسقاط خودرو را به سـازمان گسـترش و نوسـازی صنایع ایران (ایدرو) محول کرد. اجرای درسـت طرح اسقاط وسایل نقلیه فرسوده یکی از موثرترین و اقتصادی‌ترین راهکارهـای مدیریـت و کنتـرل آلودگی هوای کلانشهرهاسـت. براسـاس گزارش‌ها، هم‌اکنون بیش از ۱۰ میلیون وسـیله نقلیه در مرز فرسـودگی در کشور وجود دارند که بیانگر ضرورت اقدام جدی در این زمینه است.

کارشناسان بر ضرورت ارائه تسهیلات بانکی به صنعت تاکید دارند

تولید در چنبره نظام بانکی

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

عدم‌حمایـت نظام بانکی از تولید، به معضل همیشـگی اقتصاد ما بدل شـده اسـت. براسـاس واقعیت‌های موجود در اقتصاد ایران، بخش تولید در کشـور با ریسـک‌ها و نااطمینانی‌های زیادی روبه‌رو اسـت که از یک سـو آن را در تامین نقدینگی و سـرمایه در گردش سـردرگم و از سـوی دیگر، نسـبت به سـوددهی این بخش تردیدهایی ایجاد کرده و باعث شـده بانک‌ها کمتر تمایلی به پرداخت تسـهیلات به این بخش داشـته باشند. در یک دهه اخیر، بسـیاری از کارشناسان بر ناکارآمـدی قوانین پولی و بانکی و برخی ضعف‌های سـاختاری در فعالیت بانک‌ها تاکید دارند. از آنجا که عملکرد بانک تاثیرات بسـیار عمیقی بر تولید می‌گذارد، بررسی هرچه سریع‌تر وضعیت نظام بانکی کشور و شناسایی نقاط ضعف و قوت آن اجتناب‌ناپذیر است. هر قدر نظام بانکی رابطه قوی‌تر و سـالم‌تری با بخش تولید داشـته باشـد، به همان اندازه اقتصاد رشـدیافته‌تری خواهیم داشت. صمت باتوجه به شرایط خاص اقتصاد کشور، کمبود نقدینگی و مشکلاتی که تولیدکننده برای دریافت تسهیلات از بانک‌ها دارد، با برخی از فعالان صنعت کشور گفت‌وگویی داشته که در ادامه می‌آید. با ما همراه باشید.

عکس: صمت

ارائه تسهیلات به صنعت صرفه ندارد

مهـدی مطلـب‌زاده، فعال حـوزه صنعت در گفت‌وگوی بـا صمت درباره مشـکلات تولیدکنندگان در ارتباط با بانک‌ها و سـازکار تسـهیلات‌دهی به صنعت اظهار کرد: اخذ تسـهیلات از سیستم بانکی از یک سو اجتناب‌ناپذیر و از سـوی دیگـر همـواره یکی از چالش‌هـای تولید اسـت. صنعت همواره نیازمند دو نوع تسـهیلات است؛ یکی بلندمدت برای سرمایه‌گذاری و تهیه و بروزرسـانی ماشین‌آلات که تامین آن از طریق سرمایه در گردش امکان‌پذیر نیسـت و دیگری تسـهیلات کوتاه‌مدت. در کل، وقتی تورم بالاست، بانک‌ها انقباضی و سـختگیرانه‌تر عمل و خیلی کم یا به‌سـختی تسهیلات پرداخت می‌کنند؛ به‌عبارتی قوانین بانکی کشـور، تامین منابع مالی از طریق دریافت تسهیلات را برای تولیدکنندگان دشوار کرده است. البته باتوجه به تورمی که در اقتصاد کشور وجود دارد، برای سیستم بانکی پرداخت تسهیلات به صنعت صرفه اقتصادی ندارد.

بازهم تورم

مطلب‌زاده ادامه داد: کسـی برای تولید کار نمی‌کند و همه فقط به منافع سازمانی خودشان می‌اندیشند. تولیدکنندگان در دریافت تسهیلات بانکی برای تامین مالی خود با موانع زیادی مواجهند. در حالی که در سیاسـت‌گذاری‌ها و قوانین اقتصادی ما به‌صراحت اعلام شـده که بانک‌ها موظف به حمایت از تولید هستند، در عمل این‌گونه نیست. این موضوعی است که تولیدکنندگان همواره از آن گله‌مند هسـتند و شـاید بتوان گفت کار به جایی رسیده که دیگر امیدی به حمایت‌های بانکی ندارند. در مسیر دریافت تسهیلات، بروکراسی اداری و اماواگرها آنقدر زیاد است که تولیدکنندگان عطـای تامین مالـی از طریق بانک‌هـا را به لقایش می‌بخشـند. این فعال حوزه صنعت در پایان گفت: اگر نظام بانکی در شرایط کنونی اقتصاد که تورم بالا، قیمت‌گذاری در برخی محصولات دستوری و نرخ مواد اولیه روزبه‌روز در حال افزایش است، تسهیلاتی برای سرمایه در گردش و ثابت، در نظر بگیرد، بسیار کمک‌کننده خواهد بود.

صنعت، مشتری همیشگی نظام بانکی

امید رضایی، کارشـناس حوزه صنعـت درباره میزان وابسـتگی تولید بـه نظام بانکی بـه صمت گفت: همه صنعتگران ما وابسـته به حمایت‌های بانکی در قالب‌های گوناگون هستند. البته از سمت بانک، حمایت‌ها از صنعت و صنعتگران به آن شـکلی که انتظار می‌رود، نیسـت که این مسئله خود مشکل‌ساز است. بخشی از وظیفه تامین سـوخت موتور محرک تامین نقدینگی، توسعه و حرکت صنعتی، برعهده سیسـتم بانکی است و نمی‌توان از یک واحد صنعتی انتظار داشـت صرفـا از محل درآمد خود به توسـعه قابل‌توجهی دسـت یابد. صنعتگر در بهترین شرایط، از محل فروش ۸ تا ۱۰ درصد سود دارد که با این میزان سود، طبیعتا نمی‌تواند سرمایه‌گذاری قابل‌توجهی انجام دهد، ماشین‌آلات خریداری کند، تجهیزات خود را بروزرسـانی یا محصول جدیدی به بازار عرضه کند؛ پس باید به سمت دریافت تسهیلات از بانک‌ها برود.

بانک از تولید حمایت نمی‌کند

رضایـی با اشـاره به نقش حمایتـی بانک‌ها افزود: هر صنعت پویا و پیشـرفته‌ای در دنیا عمدتا از منابع بانکی ارتزاق می‌کند. این یک قرارداد برد-برد است که در آن، هم منافع بانک و هم منافع سرمایه‌گذار و صنعتگر دیده می‌شود. متاسفانه این قرارداد در کشور ما برد-برد نیست به‌نوعی منعقد می‌شـود که گیرنده وام که تولید اسـت، بیشتر متضرر می‌شود، چون بانک تمام اصل‌وفرع پول را با تضامین ارزنده که باید، می‌گیرد و هر لحظه که بخواهد این تضامین را به پول نقد تبدیل می‌کند.

وی ادامـه داد: ارزش‌گذاری تضامین تسـهیلات هم ازسـوی بانک انجام می‌شـود؛ یعنـی صنعتگر بابت آن اظهارنظری نمی‌کند و بانک اسـت که ارزش تضامین را تعیین می‌کند و همیشـه هم این ارزش‌گذاری‌ها، کمتر از ارزش واقعی تضامین بوده است.

رضایـی در ادامـه گفـت: در کل حمایت‌های بانکی از صنعتگران در ایران، شایسـته و بایسـته نیسـت و با اسـتانداردهای بین‌المللی فاصله زیادی داریم. علاوه بر اینها، سود تسهیلات قابل‌توجه است و گاه کمر صنعتگر را می‌شـکند. با توجه به این شـرایط، اگر صنعتگر راهی غیر از بانک بیابد که تامین نقدینگی کند، قطعا سـراغ بانک نمی‌رود. در کشـور گرفتن تسـهیلات از بانک‌ها، آخریـن گزینه اسـت، اما در کشـورهای توسـعه‌یافته نخسـتین گزینه. به‌راسـتی چرا؟ چون در کشـورهای توسعه‌یافته هم سرمایه‌گذاری امن‌تر و برگشت سرمایه راحت‌تر اسـت و هم سـودی که بانک‌ها طلب می‌کنند، معقول‌تر است.

ایـن کارشـناس حوزه صنعت افـزود: البته بانک هم توجیهـات خود را دارد و اینکه صنعت، مولد و سـودآور نیسـت، نوسـانات در صنعت بالاسـت و نـرخ ارز ثابت نمی‌مانـد که بانک‌ها را به‌عنوان آورنده سـرمایه متضرر می‌کنـد. بانـک هـم وقتی پـول نقد تزریـق می‌کند، ریسـک‌های زیادی را می‌پذیـرد و نمی‌توان گفت تمام ریسـک این قراردادها برعهده بانک باشد. این موضوع را باید هم از سمت صنعتگر و هم بانک دید.

مشکلات عمیقی داریم

رضایی با اشـاره به مشـکلات صنعتگران در دریافت تسـهیلات بانکـی اظهار کرد: مشـکلات صنعتگران در زمـان دریافت وام‌های ارزی چندبرابر می‌شـود. در این بخش در زمان برگشت سرمایه باتوجه به اصل‌وفرع پول و نوسانات نرخ ارز، صنعتگر چندین برابر متضرر می‌شود. به‌عنوان مثال، صنعتگر وام ارزان‌قیمت از بانک گرفته که در سررسـید باتوجه به اینکه نوسانات نرخ ارز در کشور معقول نیسـت، توان بازپرداخت آن را نداشته است. در واقع، وام‌های ارزی آن‌طور که بایدوشـاید کمک‌کننده نبوده‌اند. به‌عنـوان نمونه در صنعت خودرو، بازپرداخت دیون یا بخشـی از مبالغ سررسـید شـده صنعتگر، در قالب معرفی به بانک برای پرداخت تسـهیلات است که بخشی از این پول، بلوکه‌شده و بخشی هم به‌عنوان سود برداشـت می‌شـود؛ بنابراین پول زیادی دست صنعتگر را نمی‌گیـرد. صنعتگر هم بایـد جوابگوی خط تولید و پرسنل خود باشد تا چراغ واحد تولیدی روشن بماند.

وی در ادامـه گفت: با اسـتانداردهای معقول حمایت بانکی فاصله زیادی داریم. البته کشورهای دیگر ساختار و شـرایط بحرانی ما را ندارند و فرمول راحت‌تری برای رابطـه بین صنعت و بانک چیده‌اند. بانکداری ما نیز باید با تمرکز بر وضعیت بحرانی اقتصاد فرمول‌نویسـی کند. بخـش زیـادی از قوانین برای شـرایط عادی وضع شـده‌اند کـه درحال‌حاضـر در وضعیت بحرانی هم باید با همان قوانین حرکت کنیم که شدنی نیست؛ بنابراین این قوانین باید تغییر کنند.

ایـن کارشـناس حـوزه صنعت افزود: وقتی شـرایط اقتصادی خاص اسـت و با نوسـانات نرخ ارز، تحریم‌ها و تـورم مواجـه هسـتیم و قوانین و سیسـتم حمایتی خـاص را می‌طلبـد. اگر این سیسـتم تغییر کند، بانک می‌تواند به‌عنوان بازوی کمکی در کنار صنعتگر باشـد. با دستورالعمل‌هایی که برای شرایط عادی تعریف شده، صنعتگر نمی‌تواند شـرایط بحرانی امروز را پشـت سـر بگذارد.

رضایی در پایان با اشـاره به اینکه مشـکلات سیستم بانکی ما ساختاری است، گفت: یک تغییر نگاه و بازنگری جامع در سیسـتم بانکی و روابط متقابل بخش تولید و صنعت و بانک لازم اسـت تا حمایـت از تولید به‌معنای واقعی محقق شود. در این راستا لازم است سیستم بانکی ایجاد کنیم که مسیر فعالیت صنعتگران را تسهیل کند. متقاضیـان خدمات بانکـی، از یک متقاضی حقیقی وام کوچک گرفته تا متقاضیان وام برای یک بخش حقوقی، از سیسـتم بانکی رضایت ندارند؛ پس مشـکل ویژه‌ای در سیستم بانکی داریم که همه از آن ناراضی هستند.

> با اینکه پرداخت تسهیلات به نفع نظام بانکی است، این حمایت به‌ظاهر برد-برد در یک فرآیند پیچیده و با وثایق سنگینی انجام می‌شود

نظام بانکی، نیازمند اصلاح قوانین

علی‌اکبـر جوانروح، کارشـناس و فعال حوزه صنعت نیـز در ایـن زمینـه بـه صمت گفت: در چند سـال اخیـر به‌واسـطه تورمـی که بـا سیاسـت‌گذاری‌ها و تصمیم‌گیری‌های دولت به‌نوعی تقویت شـده، کمبود نقدینگی واحدهای تولیدی شدت گرفته و به‌طبع نیاز بخش صنعت و تولید کشـور به تسهیلات نظام بانکی بیشتر شده است. در این شرایط انتظار می‌رود بانک‌ها در یـک سـازکار مناسـب حمایت بیشـتری از بخش صنعت کشور داشته باشند که متاسفانه این‌گونه نیست. تورم افسارگسـیخته‌ای که اقتصاد ما را در بر گرفته و با سیاسـت‌های غلط در حال افزایش اسـت، منجر به افزایش نرخ ارز و در ادامه رشـد نرخ کالاها می‌شود که در این شرایط سـرمایه در گردشی که تولیدکننده در اختیار دارد، جوابگو نیست و بیش‌ازپیش دست به دامن بانک‌ها می‌شود.

جوانروح ادامه داد: تصمیمات اشتباه تولید را به‌شدت به بانک‌ها وابسـته کرده و در این میان بخشی که سود می‌برد نظام بانکی اسـت و واحدهای تولیدی به‌واسطه بهره‌هـای بالایی که بایـد پرداخت کننـد، در نهایت متضرر اصلی خواهند بود.

این کارشـناس حـوزه صنعـت ادامه داد: بـا اینکه پرداخت تسـهیلات به تولید به نفع نظام بانکی است، این حمایت به ظاهر برد-برد در یک فرآیند پیچیده و با وثایق سنگینی انجام می‌شود. تولیدکننده از یک سو با سختی بسیار و هزار اماواگر تسهیلات دریافت می‌کند و از سـوی دیگر، ضمـن بهره بالایی کـه باید بپردازد به‌دلیل تورم و نوسـانات قیمتی که در بازار وجود دارد، تسـهیلاتی دریافتی بـرای واحد تولیدی او، کارگشـا نیست. وی ادامه داد: همه نهادها در شعار حامی تولید هسـتند و برنامه‌های خوبـی هم در ایـن زمینه ارائه می‌شـود، اما در نهایت تولید گرفتار در نابسامانی‌های اقتصادی اسـت و هیچ نشـانه‌ای از حمایـت واقعی را شـاهد نیسـتیم. نظام بانکی به تاجری که کالاهایش در گمرک اسـت، به‌راحتی وام می‌دهد، چون اطمینان بیشـتری به بازپرداخت تسهیلات ازسـوی او دارد، اما سرمایه‌گذاری در بخش تولید را مطمئن نمی‌داند.

وی ادامه داد: بخشی از بی‌اعتمادی بانک‌ها به تولید، متاثر از شـرایط کنونی اقتصاد اسـت. سـرمایه‌گذاری در بخـش تولیـد و صنعت، بـه این معنی اسـت که سرمایه‌گذار زمینی برای راه‌اندازی کارخانه‌ای خریداری و ماشـین‌آلات موردنیـازش را تهیـه کـرده و...؛ اینها هزینه‌های ثابتی اسـت که متقبل شده تا به سوددهی برسـد. حال در شـرایطی که تولید به‌دلیل نوسـانات ارزی به‌صرفه نیست، سـرمایه‌گذار دچار زیان می‌شود و طبیعی اسـت که توان بازپرداخـت وامی که گرفته را نداشـته باشـد. در این میان، سود وامی که بانک به سـرمایه‌گذار و صنعتگر به‌عنوان تسهیلات ارزان‌قیمت پرداخت می‌کند با فرمول‌هایی که بانکداران محاسـبه می‌کننـد، به اعـداد و ارقام بالایی می‌رسـد که نه‌تنها دردی از تولیـد دوا نخواهـد کرد، بلکه بر مشـکلاتش می‌افزاید.

با جهان فاصله داریم

این کارشـناس حوزه صنعت در ادامه اظهار کرد: در همه جای دنیا تولید با بانک همسـو است، اما براساس قوانیـن حمایتی و به‌شـدت حساب‌شـده و منظم. در کشـورهای پیشـرفته بانک‌ها از تولید بهره نمی‌گیرند یا در نهایت بهره‌ای که به ازای پرداخت تسـهیلات به تولید دریافت می‌کنند، حدود یک درصد اسـت. قطعا در چنیـن سـازکاری رابطه‌ای برد-برد حاکم اسـت و دو طرف سـود خواهند برد؛ درست برعکس کشور ما. متاسفانه بانک‌ها در کشـور ما نیاز به تسهیلات ایجاد کرده و به‌نوعی بنگاهداری می‌کنند تا روندها به سـود نظام بانکداری تمام شود.

وی در پایان درباره سـازکار درسـت بـرای ارتباط بیـن بانک و تولید گفت: بخش عمده‌ای از مشـکلات نظـام بانکی ما به قوانین آن برمی‌گردد که لازم اسـت اصـلاح شـود. وقتـی قوانین و سیاسـت‌گذاری‌های ایـن سیسـتم به‌معنـای واقعی در راستای کمک به رفاه جامعه و رشد اقتصادی باشد، تولید نیز از آن بهره‌مند خواهد شـد. به‌جرأت می‌گویم که نظام بانکی ما نارسـایی‌های قانونی بسیاری دارد و متاسفانه بخشـی از قوانینی که تغییر کرده‌اند بـه ضرر اقتصاد و صنعت اسـت. انتظـار داریم باتوجه بـه اهمیت این سیسـتم در توسعه کشور در کارگروه‌های خاصی تمام قوانین و سـاختار کلی نظام بانکی کشـور موردبررسی قرار گیرد و اشـکالات آن که سال‌هاسـت به‌وضوح به اقتصاد ما صدمه زده، شناسایی و برطرف شود.

سخن پایانی

کارشناسـان معتقدند حمایت از تولید، شـعاری است که آشـکارا ازسـوی بانک‌ها و دیگر نهادهای حمایتی مورد بی‌اعتنایی قرار گرفته که می‌توان آن را از رفتار بانک‌ها در ارائه تسهیلات به تولیدکنندگان و بازپس‌گیری آن مشاهده کرد.

دولت وظیفه ذاتی خود را فراموش کرد

عکس: آیدا فریدی

به گفته فعالان صنعت فولاد، یکی از معضلات صنعت که باعث تحمیل هزینه‌های بسیار به اقتصاد کشور شده، ضعف زیرساخت‌ها است که اتلاف سرمایه و زمان را به دنبال داشته است. به‌عنوان‌مثال ضعف زیرساخت‌های انرژی که این روزها صنایع به‌خصوص فولادسازی‌ها را به‌شدت متاثر کرده است به طور فزاینده‌ای از افزایش ظرفیت تولید جلوگیری می‌کند.

درحال‌حاضر مصرف برق برخی صنایع ایران از متوسط جهانی بالاتر است و با توجه به مشکلات تامین برق در کشور، این افزایش بار می‌تواند سایر بخش‌ها ازجمله مصارف خانگی را تحت‌الشعاع قرار دهد. یکی دیگر از چالش‌های اساسی تولید فولاد کشور تامین گاز صنایع است. این چالش به‌خصوص در فصل زمستان به دلیل افت فشار خطوط انتقال منجر به بالا رفتن میزان عدم نفع و نیز خسارت ناشی از عدم تولید می‌شود. در گزارش امروز صمت نگاهی انداخته‌ایم به مسئولیت دولت در تامین زیرساخت‌های موردنیاز صنایع و تبعات بی‌توجهی به آن.

اینکه صنایع در شرایط خوبی نیستند و جامعه در رفاه نیست نشان‌دهنده ضعف مدیریتی است که در سایه بلاتکلیفی برجام و تعاملات نادرست بین‌المللی کشور رقم خورده است

علل استهلاک سرمایه

مهدی کرباسیان رئیس پیشین سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران «ایمیدرو» گفت: زمانی که در برنامه ششم توسعه تولید ۵۵ میلیون تنی فولاد در افق ۱۴۰۴ هدف‌گذاری شد. وزارت نیرو مکلف شد تا نسبت به تامین زیرساخت‌های انرژی این صنایع برنامه‌ریزی و اقدام کند. حال اگر دولت معتقد است وظیفه‌ای در قبال تامین انرژی صنایع موجود و مجوزهای صادرشده جدید ندارد، نشان‌دهنده آن است که دولت از وظیفه ذاتی خود جا مانده است. به گزارش معدن نامه کرباسیان افزود: وضعیت کنونی حاکم بر صنایع انرژی بر ناشی از ضعف مدیریتی و مشکل در تعاملات بین‌المللی است.

به گفته این مدیر باسابقه به حداقل رسیدن میزان سرمایه‌گذاری باعث استهلاک صنایع و افزایش بیشتر مشکلات حاکم بر اقتصاد کشور شده است. کرباسیان گفت: تردیدی وجود ندارد که با در اختیار داشتن دومین ذخایر گازی و سومین ذخایر نفتی جهان وضعیت مناسبی در حوزه انرژی‌داریم. البته این روند در حوزه معدن نیز عینا تکرار می‌شود و باوجودآنکه در حوزه اکتشاف نسبت به سایر کشورهای معدنی عقب هستیم اما به لحاظ ذخایر معدنی از ظرفیت بالایی برخوردار هستیم. وی در ادامه افزود: اینکه صنایع در شرایط خوبی نیستند و جامعه در رفاه نیست نشان‌دهنده ضعف مدیریتی است که در سایه بلاتکلیفی برجام و ساختار تعاملات نادرست بین‌المللی کشور رقم خورده است.

▣ ضعف مدیریت، چالش انزوا

کرباسیان در مورد اینکه صدور انبوه مجوزهای احداث واحدهای جدید فولادی که ظرفیت تولید فولاد کشور را به بیش از ۲ برابر اهداف تعیین‌شده در افق ۱۴۰۴ می‌رساند چالش انرژی برای صنایع معدنی و فولادی همچنان ادامه دارد و در همین حال وزارت صمت بخشنامه صادر کرده‌است که هرگونه تعهد برای تامین زیرساخت‌های انرژی و مواد اولیه را از خود سلب می‌کند، گفت: صدور مجوزهای جدید فولادی که بسیاری از آنها با روابط و فشار نمایندگان رقم خورده کاری غیر کارشناسی بوده چراکه توجهی به تامین زیرساخت‌های انرژی آنها نشده است. وی ادامه داد: زمانی که دولت دوازدهم بر سر کار آمد بالغبر ۴۰ میلیون تن از این مجوزها را ابطال کرد چراکه وظیفه ذاتی دولت سرمایه‌گذاری و تامین زیرساخت‌ها برای توسعه صنایع کشور است. بنابراین اینکه متولی صنعت کشور از عدم‌تعهد در این حوزه خبر می‌دهند به معنای آن است که دولت وظیفه ذاتی خود را فراموش کرده و باید برای وظایف دولت تعریف جدیدی ارائه کرد. چراکه این رویکرد درنهایت می‌تواند به سایر حوزه‌ها همچون درمان و آموزش نیز تسری پیدا کند.

▣ صنعت فقیر می‌شود

کرباسیان با تاکید بر اینکه چنین اظهارنظرهایی غیرکارشناسی است، گفت: باید توجه داشت که بی‌توجهی دولت به تامین زیرساخت‌ها منجر به افزایش هزینه‌های تولیدشده و درنهایت با بالا رفتن نرخ تمام‌شده تولید، جایگاه اقتصادی صنایع در بازارهای جهانی از دست می‌رود.وی با تاکید بر اینکه در ۱۰ سال گذشته نرخ سرمایه‌گذاری نزدیک به صفر شده است، افزود: بسیاری از واحدهای فولادی به دلیل عملیاتی نشدن سرمایه‌گذاری‌های جدید مستهلک شده‌اند و نیاز دارند با فناوری‌های جدید بروزرسانی شوند. باید بپذیریم اگر سرمایه‌گذاری‌های جدید به دلیل بی‌توجهی دولت به وظیفه ذاتی خود در تامین زیرساخت‌های انرژی و مواد اولیه محقق نشود، باید شاهد فقیرتر شدن صنایع و افزایش بیشتر مشکلات اقتصادی حاکم بر کشور باشیم.

اراده‌ای برای تامین زیرساخت نیست

رضا تربتی کارشناس صنعت فولاد گفت: نگاه جدی و عزم راسخی از سوی دولت برای برطرف کردن معضلات زیرساختی که در صنعت فولاد وجود دارد، دیده نمی‌شود. به گزارش آرتان پرس، تربتی اظهار کرد: صنعت فولاد در تمام کشورهای توسعه‌یافته ازجمله صنایع پیشران و مهم به شمار می‌رود که نقش مهمی در رشد و اقتصادی یک منطقه جغرافیایی در جهان دارد. وی با اشاره به معضلات پیش روی تولید فولاد در کشور گفت: صنعت فولاد کشور همیشه با دو چالش اساسی تامین مواد اولیه و کمبود انرژی روبه‌رو بوده و چندی است به دلیل ضعف زیرساخت‌های انرژی با کمبود جدی برق و گاز برای واحدهای فولادی مواجه هستیم.

▣ کاهش ۵۰ درصدی تولید

تربتی تصریح کرد: در زمستان به دلیل کمبود گاز بیشتر واحدهای احیای مستقیم با ۵۰ درصد ظرفیت مشغول تولید هستند، که بر تولید آهن اسفنجی هم در بالادست و هم پایین‌دست تاثیر گذار است. به گفته وی، این چالش در تابستان به شکل کمبود برق نمایان می‌شود که کاهش ظرفیت کارخانه‌های قوس و تولید شمش را به دنبال دارد که بازهم تاثیر مستقیمی بر بالادست و پایین‌دست زنجیره می‌گذارد.

رضا تربتی گفت: چالش تامین مواد اولیه برای تولید هم معضل بزرگ دیگر فولادسازان کشور است. وی افزود: برای تامین مواد اولیه حدود ۱۰ میلیون تن کمبود کنسانتره در کشور داریم. البته این کمبود به دلیل وضعیت نامناسب معادن سنگ برای استخراج به وجود آمده است. تربتی با اشاره به اینکه ذخایر بسیاری از معادن اصلی ما رو به اتمام است؛ خاطرنشان کرد: متاسفانه در مقطعی ناگزیر به واردات مواد اولیه خواهیم شد. در همین راستا، اقداماتی صورت گرفته که نیازمند سرمایه‌گذاری کلان برای استخراج و بهره‌برداری است.

سخن پایانی

ایران در مقام یکی از ۱۰ کشور برتر تولیدکننده فولاد جهان، نیازمند توسعه زیرساخت‌های صنعتی خود به‌خصوص در حوزه فولاد است و غفلت از این امر می‌تواند در آینده، روند تولید فولاد کشور را با مشکل مواجه کند و از توان رقابتی با دیگر تولیدکنندگان بکاهد. بنا بر سند چشم‌انداز در افق ۱۴۰۴ ایران باید به تولید ۵۵ میلیون تن برسد که این رقم تا ۵۷ میلیون تن نیز قابل‌افزایش است. اما شرایط کنونی و ضعف در زیرساخت‌ها، دستیابی به این میزان تولید را با چالش‌هایی روبه‌رو کرده است. به گفته فعالان صنعت، عدم‌توازن و ناهماهنگی میان هدف‌های ترسیم‌شده در حوزه صنعت و امکانات موجود حرکت پیوسته به جلو را با نوسان مواجه می‌کند و نوعی ناترازی در بخش‌های مختلف صنعتی- علمی- اقتصادی را رقم می‌زند.

افزایش چشمگیر سرمایه‌گذاری‌ها در فولاد خوزستان

نشانه‌های توسعه‌گرایی

یکی از نشانه‌های تحول‌گرایی و نگاه توسعه‌ای در شرکت‌های پیشروی اقتصادی و صنعتی، افزایش حجم سرمایه‌گذاری‌هاست. حجم سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته در شرکت فولاد خوزستان در دو سال گذشته قابل قیاس با سال‌های پیش از این دوره نیست و در واقع دوره کنونی را می‌توان دوره‌ای بسیار متفاوت از این حیث ارزیابی نمود. به گفته مسئولان شرکت، ارزش سرمایه‌گذاری در پروژه‌های فعال شرکت فولاد خوزستان ۴۰ هزار میلیارد تومان است که از نگاه توسعه‌ای این میزان سرمایه‌گذاری در پروژه‌های فعال یک رکورد استثنایی در صنعت فولاد محسوب می‌شود. بنا به همین گزارش‌ها، از نظر ارزش روز، این میزان سرمایه‌گذاری در پروژه‌های فعال حتی در مقایسه با سایر صنایع نظیر صنعت نفت، پتروشیمی و نیشکر که استان خوزستان در این حوزه‌ها مادر صنعت کشور محسوب می‌شود نیز یک رکورد خیره‌کننده و حتی دست نایافتنی است.

این تفاوت را در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال پیش از آن نیز می‌توان به خوبی دریافت. بنا بر آمار رسمی، حجم سرمایه‌گذاری صورت گرفته در سال ۱۴۰۰، حدود ۱۸۳ میلیارد تومان بوده است که‌این رقم در سال ۱۴۰۱ به بیش از ۲۱۰۷ میلیارد تومان رسید. در واقع حجم سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته ظرف یکسال در این شرکت ۱۱۵۱ درصد افزایش داشت که بسیار قابل تامل و تحسین است و حالا ارزش سرمایه‌گذاری پروژه‌های فعال این شرکت به عدد ۴۰ هزار میلیارد تومان رسیده است که چشم‌اندازی روشن و بسیار امیدوارکننده را ترسیم می‌کند.

تردیدی نیست که این توجه به حوزه سرمایه‌گذاری و عددهای بزرگ پیش گفته، نشان‌دهنده تدابیر صورت گرفته و نگاه کلان توسعه‌ای در این شرکت است که باعث شده این شرکت جایگاهی شایسته در عرصه اقتصاد کشور به‌دست آورد و در شرایط سخت اقتصادی و تحریم‌های ظالمانه به اقتصاد کلان کشور کمک کند. این سرمایه‌گذاری‌ها نشانه این نیز هست که مدیران شرکت به فعالیت‌های روزمره و تولید به سبک و سیاق و میزان گذشته بسنده نکرده و با افزایش سرمایه‌گذاری‌ها و استفاده از تکنولوژی‌های روز دنیا، تولید محصولات با ارزش‌افزوده بیشتر و کاهش مصرف انرژی و حفظ محیط زیست را در دستور کار قرار داده‌اند که به‌تبع آن اشتغال‌زایی بسیاری را در پی خواهد داشت. درجا نزدن و رضایت ندادن به ارزش ریالی و وزنی کنونی تولیدات و بهره‌گیری از تکنولوژی‌های روز و ایجاد و افزایش ظرفیت‌های تولیدی از نشانه‌های تحول و توسعه‌گرایی در این مجموعه بزرگ فولادی کشور است.

صنعت فولاد از بخش‌های مهم اقتصاد در جهان است و به دلیل دارا بودن کثرت حلقه‌های ارتباطی پیشین و پسین با دیگر بخش‌های اقتصاد به‌عنوان صنعتی پیشرو و کلیدی، از اهمیت بسزایی برخوردار است به طوری که میزان تولید و مصرف در این صنعت، نشان‌دهنده پیشرفت و توسعه کشورها و تحرک بخش‌های مختلف اقتصاد است. کشور ما دارای ۳ عنصر اصلی سنگ آهن، انرژی و آب است و بنابراین تولید فولاد در ایران از مزیت بالایی برخوردار است که به همین دلیل افزایش سرمایه‌گذاری‌ها در این صنعت از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. از همین روی است که به نظر می‌رسد فولاد خوزستان با توجه به مزیت‌های نسبی این صنعت در کشورمان از یکسو و با آسیب‌شناسی روند توسعه این بخش مهم اقتصاد، به افزایش بهره‌وری در بخش‌های مختلفی از زنجیره تولید فولاد با ارتقای تکنولوژی واحدهای فولادی روی آورده است.

موفقیت‌های این شرکت هم نشانه‌هایی از نقشه راه و استراتژی مناسب و هم مدیریت صحیح منابع برای پیشبرد اهداف توسعه‌ای را با خود به همراه دارد و دانش ضمنی و تجربه این موفقیت‌ها می‌تواند مورد توجه دیگر بخش‌های اقتصادی کشور قرار بگیرد.

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی وساختمانهای فاقدسند رسمی برابر رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۰۱۰۴۵۰۰۰۱۴۸ مورخه ۱۴۰۲/۰۲/۱۳ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقدسند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک رودکی تهران تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای علی درویشی فرزند احمد بشماره شناسنامه ۱۳۱۰ صادره از نهاوند ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی در آن به مساحت ۷۱/۸۳ متر مربع پلاک ۶۸۴۰۹ فرعی از ۲ اصلی مفروز و مجزی شده ۱۵۵۲ فرعی واقع در بخش ۱۰ تهران خریداری از مالک رسمی محرز گردیده است لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی میشود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. (شناسه آگهی : ۱۵۱۹۱۰۶) ۳
تاریخ انتشار نوبت اول : شنبه ۱۴۰۲/۰۴/۱۰
تاریخ انتشار نوبت دوم : یکشنبه ۱۴۰۲/۰۴/۲۵
۱۱۶۴۷/م الف
سید هادی جلالی امام ـ رئیس ثبت اسناد و املاک رودکی تهران

شرکت صنایع مس و فولاد گل گهر

آگهی فراخوان (تجدید شده)
شناسایی تأمین کنندگان به شماره ۱۴۰۲/۰۱/ف

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد به منظور "تامین کنسانتره سنگ آهن هماتیتی (پلت فید)" با مشخصات فنی مورد نظر خود اقدام به شناسایی تامین کنندگان (اشخاص حقیقی و حقوقی) واجد شرایط نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد فراخوان (کسب اطلاع از مدارک و مشخصات فنی کنسانتره سنگ آهن مورد نیاز و سایر شرایط) به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را دانلود نمایند و پاکت خود را که حاوی مدارک خواسته شده جهت شناسایی تأمین کنندگان می‌باشد، حداکثر تا ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۰۱ به نشانی دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران تحویل نمایند. شرکت در فراخوان حاضر و ارسال پاکت هیچگونه حقی جهت ارجاع کار ایجاد نمی‌نماید.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

شرکت صنایع مس و فولاد گل گهر

آگهی مناقصه عمومی تجدیدشده
شماره ۱۴۰۲/۰۹/ع

شرکت معدنی وصنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "مدیریت فنی اجرای کلیه عملیات اجرای بازسازی و نوسازی راهروهای ساختمان ۴۵ وورودی دفتر تهران شرکت معدنی و صنعتی گل گهر" خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی و به صورت مدیریت پیمان به شرکت واجد شرایط واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وب‌سایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین کنندگان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۰۸ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۳۱ مقرر شده است و حضور در آن الزامی می‌باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های مورد تهیه می‌بایست عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه باشد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

شرکت صنایع مس و فولاد گل گهر

آگهی تجدید (نوبت چهارم) مناقصه عمومی
شماره ۱۴۰۱/۶۸/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "اجرای عملیات برداشت باطله‌های تراز حوضچه محدوده شرقی معدن شماره ۱ خود و حمل آن به دپوهای موقت" را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وب‌سایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه نموده و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین کنندگان دریافت نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات تا ساعت ۱۴:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۰۲ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۷ مقرر شده است. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های شرکت در مناقصه بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

یادداشت

خام یا فرآوری مسئله این است

سیامک حاج‌سیدجوادی
فعال صنعت سنگ

در تاریخ ۱۸ تیر ۱۴۰۲، شماره ۳۶۷۳ صمت، یادداشتی با عنوان «نقدی بر خام‌فروشی در سنگ ساختمانی» در روزنامه صمت منتشر شد که با ارائه آمارهایی نادرست، انتقاداتی به صادرات سنگ بلوک وارد آورده بود. بنابراین، لازم می‌دانم به‌طور اجمالی این موضوع را مورد بررسی قرار دهم تا مانع ایجاد شبهه در ذهن مخاطب شود. در قسمتی از این یادداشت آمده است: «ترکیه ۴۴ درصد درآمد ۲ میلیارد دلاری فروش سال ۲۰۱۷ خود را، از ۲۷ درصد حجم فرآوری به‌دست آورده و ۵۵ درصد این درآمد را از ۶۸ درصد حجم فروش بلوک خام و اسلب کسب کرده، که این یعنی قسمت عمده درآمد از حجم کمتری فرآوری، ایجاد شده است. حمایت از ماشین‌سازی داخلی و توسعه صادرات هم با حضور فیزیکی این کشور در بازارهای هدف، از جمله ایالات‌متحده در یک دهه از سال ۲۰۰۸ الی ۲۰۱۸ ثبت‌شده و مستندات از اداره اقتصاد ترکیه قابل‌دسترس است.» اما در سال ۲۰۲۱ میزان تولید معادن سنگ ترکیه ۱۳ میلیون تن بوده که از این مقدار ۴ میلیون و ۲۳۳ هزار تن با تعرفه ۲۵۱۵ (تعرفه گمرکی بین‌المللی سنگ‌های بلوک و اسلب خام گروه آهکی یا ماربل) صادر شده است که این مقدار ۳۲.۳ درصد تولید این کشور را تشکیل می‌دهد. به‌عبارت‌دیگر، این کشور نزدیک به ۳۳ درصد تولید خود را به‌صورت بلوک با میانگین نرخ ۱۸۶ دلار بر تن و جمع صادرات ۷۸۷ میلیون و ۳۰۰ هزار دلار صادر کرده است. در همین سال، صادرات سنگ بریده و فرآوری‌شده «کات تو سایز» با تعرفه ۶۸۰۲ (تعرفه گمرکی سنگ‌های فرآوری‌شده)، ۳ میلیون و ۳۳۲ هزار تن بوده که با جمع مبلغ یک میلیارد و ۲۵۴ میلیون دلار و میانگین ۲۰.۳ دلار بر مترمربع یا ۳۶۸ دلار بر تن شده است. در یادداشت مورد نظر اعلام شده است که «این رقم صادرات سنگ فرآوری‌شده یا بریده معادل با ۲۷ درصد حجمی تولید سنگ کشور ترکیه است» که مطلبی نادرست و غیرکارشناسی است، زیرا برای تولید و فرآوری ۳ میلیون و ۳۳۲ هزار تن سنگ بریده فرآوری‌شده، برمبنای استانداردهای صنعت سنگ، نیاز به حدود ۶ میلیون تن سنگ بلوک یا همان سنگ خام اولیه برای فرآوری است که معادل با ۲۷ درصد تولید حجمی کشور ترکیه نبوده و حدود ۴۶ درصد تولید این کشور (۱۳ میلیون تن) است. از طرفی، درصورتی که درآمد حاصل از صادرات سنگ فرآوری‌شده با این تعرفه را در نظر بگیریم (یک میلیارد و ۲۵۴ میلیون دلار) میانگین درآمد حاصل از این تعرفه در حدود ۲۱۰ دلار بر تن به‌دست می‌آید. این درآمد شامل سهم هزینه سنگ‌بلوک یا خام اولیه، به‌علاوه هزینه‌های برش و فرآوری که برای تولید سنگ بریده و فرآوری‌شده «کات تو سایز» است، که در حدود ۱۰ دلار بر مترمربع برآورد می‌شود. با در نظر گرفتن میزان بهره‌وری ۸ مترمربع به‌ازای هر تن سنگ خام بلوک برای برش، روشن می‌شود که هزینه عملیات فرآوری آن حدود ۸۰ دلار بر هر تن سنگ کوپ یا خام است، پس به‌عبارتی، میزان درآمد حاصل از خود سنگ خام یا بلوک، معادل با ۱۳۰ دلار بر تن (۲۱۰-۸۰) به‌دست می‌آید. به عبارتی، به‌میزان ۵۶ دلار کمتر از درآمد میانگین صادرات سنگ بلوک یا خام است. در یادداشت مربوطه، میزان ارزش‌افزوده و درآمد حاصل از سنگ فرآوری‌شده به‌مراتب بالاتر از صادرات سنگ خام نشان داده شده، که براساس محاسبات فوق، خلاف آن صادق است. جدا از این بحث، سوال اصلی این است که چرا همه کشورهای لیدر و صاحب بازار در صنعت سنگ مانند ایتالیا، اسپانیا، پرتغال، یونان و هندوستان هم بلوک یا سنگ خام، صادر می‌کنند و هم سنگ بریده و فرآوری‌شده را؟ یا اگر ارزش‌افزوده صادرات بلوک بیشتر است، پس چرا آن را به‌صورت بریده هم صادر می‌کنند؟ برخی دلیل آن را اشتغالزایی و حمایت از تولید داخلی کشور می‌دانند، در حالی که در تجارت اگر فعالیتی توجیه اقتصادی نداشته باشد، در کوتاه‌مدت متوقف می‌شود. دلیل اصلی این است که تمام تولید معادن سنگ، کیفیت سنگ بلوک و کوپ صادراتی را ندارند. به عبارت دیگر معمولا ۳۰ تا ۴۰ درصد دارای این کیفیت هستند و الباقی ارزشی به‌مراتب پایین‌تر دارند که باید در کشورهای مرجع بریده شده و برمبنای نرخ تثبیت‌شده آن در بازارهای جهانی، که حاصل صادرات بلوک و اسلب فرآوری‌شده است، قیمت‌گذاری و صادر شود.

خلاصه اینکه، در تمام کشورهای لیدر بازار در صنعت سنگ مانند ایتالیا، اسپانیا، یونان، ترکیه، هند و... سنگ کوپ یا بلوک سوپرصادراتی را به‌همان صورت، و با بیشترین ارزش‌افزوده صادر می‌کنند و الباقی را که نمی‌توان به‌صورت بلوک صادر کرد، در داخل کشور بریده و فرآوری می‌کنند و به بازارهای هدف می‌فرستند.

دلیل دوم آن است که کشورهایی مانند چین و هند، بالای ۹۰ درصد واردات‌شان از جهان با تعرفه‌های غیرفرآوری است و آمارها نشان می‌دهد درصد بسیار بالایی از صادرات ترکیه به‌صورت بلوک و خام به‌همین کشورها است. به عبارتی، اگر ترکیه ۳۳ درصد سنگ تولیدی بلوک خود را به این کشورها صادر نکند، کشش بازار جهانی به آن میزان ارزش‌افزوده نیست و باید به همان میزان تولید خود را کاهش دهد.

آلومینیوم‌شویی تهدید رویای کربن صفر

تولیدکنندگان آلومینیوم اروپایی هشدار می‌دهند که خلأ در مالیات بر انتشار کربن اتحادیه اروپا باعث می‌شود که صادرکنندگان بسیار آلاینده‌ای مانند چین، قوانین را دور بزنند و بلوک اروپایی را با هزینه کم و انتشار سنگین کربن در تولید فلزات پر کنند.

به‌گزارش معدن‌نیوز، براساس مالیات بر انتشار کربن پیشنهادی اتحادیه اروپا، قطعات آلومینیومی که دوباره ذوب می‌شوند، می‌توانند به‌عنوان محصول کربن صفر فروخته شوند، حتی اگر مواد اولیه با زغال‌سنگ تولیدشده باشد. چند شرکت آلومینیوم‌سازی اروپایی به فایننشال تایمز گفته‌اند که مکانیسم تنظیم مرز کربن (CBAM)، تولیدکنندگان خارج از اتحادیه اروپا را تشویق می‌کند تا هرچه بیشتر ضایعات تولید کنند، زیرا دوباره ذوب و به اروپا صادر می‌شود. این حفره امکان شست‌وشوی گسترده محصولات آلومینیومی وارداتی را فراهم و کارآیی CBAM را در جلوگیری از نشت کربن تضعیف می‌کند. آلومینیوم سبک و بادوام برای ساخت هواپیما و اتومبیل حیاتی است و در قطعات پنل‌های خورشیدی استفاده می‌شود. طبق گزارش آژانس بین‌المللی انرژی، تولید آلومینیوم حدود ۳ درصد از آلاینده‌های صنعتی جهان را تشکیل می‌دهد. این مقدار کمی بیشتر از انتشار گازهای گلخانه‌ای هوانوردی است.

CBAM در ابتدای زمستان امسال در مرحله آزمایشی و بدون هزینه اجرایی می‌شود و تولیدکنندگان باید این مالیات را از سال ۲۰۲۶ بپردازند. در مرحله اولیه، ۷بخش از جمله آلومینیوم، آهن، فولاد، کود و هیدروژن را پوشش خواهد داد. هدف این مکانیسم حمایت از شرکت‌های اروپایی است که باید با قوانین سختگیرانه‌تر اقلیمی اتحادیه اروپا تولید خود را عرضه کنند.

براساس گزارش سازمان تجارت اروپایی آلومینیوم، کارخانه‌های ذوب در اتحادیه اروپا، برای هر کیلوگرم آلومینیوم حدود ۶.۸ کیلوگرم دی اکسید کربن منتشر می‌کنند، در حالی که میانگین جهانی ۱۶.۱ کیلوگرم از این گاز در هر کیلوگرم است.

گفت‌وگو

در گفت‌وگو صمت درباره تاثیرات تعامل دولت و بخش خصوصی مطرح شد

صدای گوشخراش تک‌گویی‌ها

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

تشکل‌های معدنی، به‌همراه بخش خصوصی فعال در دیگر زمینه‌های تولید و صنعت، به‌تازگی در بیانیه‌ای ۱۲بندی مطالبات خود را از حکمرانی اقتصادی تشریح کردند. در بخشی از این بیانیه که در مراسم بزرگداشت روز صنعت و معدن در حضور رئیس‌جمهوری قرائت شد، آمده است: انتظار داریم که خواسته‌های تولیدکنندگان که در گذشته طی پیگیری‌هایی از سوی مجموعه تشکل‌های فعال و فراگیر این بخش اعلام شده است، با عنایتی خاص، رویکردی راهگشا و پاسخی شایسته مواجه شود تا سال آتی در همین ایام باز به تکرار مکررات نپردازیم.

بخش خصوصی و تشکل‌های تخصصی موضوع محوری ۳ بند اول این بیانیه را به خود اختصاص داده‌اند و خلاصه مطالبات‌شان به‌قرار زیر است: تدوین، تصویب و اجرای سند راهبردی (استراتژی) توسعه اقتصادی کشور با مشارکت موثر بخش خصوصی و تصویب قانون کارآمد برنامه هفتم توسعه؛ پایبندی به اصول حکمرانی شایسته و احترام به جایگاه، استقلال و اهمیت رشد و توسعه بخش خصوصی و تشکل‌های فعال اقتصادی این بخش؛ همسویی و هم‌افزایی همه ظرفیت‌های موجود نهادهای حاکمیتی موثر بر بخش اقتصاد با استفاده از توان مشورتی و کارشناسی تشکل‌های اقتصادی بخش خصوصی.

در گفت‌وگوی امروز صمت با انوشیروان دلیریان، کارشناس و فعال معدنی به بررسی این موضوع پرداختیم که تشکل‌ها و انجمن‌های بخش خصوصی برای دستیابی به اهداف خود با چه موانع و مشکلاتی روبه‌رو هستند.

عکس: صمت

تعدد تشکل‌های تخصصی، جدا از تاثیر مثبتی که می‌تواند بر پویاتر شدن یک حوزه تخصصی داشته باشد، اگر درست مدیریت نشود، آسیب‌هایی هم به‌دنبال دارد. از جمله این آسیب‌ها موازی‌کاری‌هایی است که مثل ترمزی برای قطار در حال حرکت آن صنف عمل می‌کند

نخستین موضوعی که تشکل‌های معدنی بر آن تاکید کرده‌اند، ضرورت تدوین، تصویب و اجرای سند راهبردی توسعه اقتصادی کشور است. این موضوع چه آسیبی به فعالیت تشکل‌ها وارد می‌کند؟

معدن جزو مشاغل سخت و پرریسک به‌شمار می‌رود و این جزو ویژگی‌های ذاتی آن است که حتی در کشورهای پیشرفته، که از اقتصاد باثباتی برخوردارند هم، اجتناب‌ناپذیر است. بنابراین، وقتی در حوزه معدن طرحی جامع و نقشه‌راه مستمر و مدونی وجود ندارد و مسیر پرخطر پیش‌رو ناشناخته باقی مانده است، نمی‌توان تشکل‌های تخصصی که بسیاری از آنها تازه‌تاسیس هستند را همراستا کنیم. به‌عبارت‌دیگر، ابهام در چشم‌انداز پیش‌رو باعث می‌شود که نتوان گام‌های اساسی را برای تثبیت تشکل‌های تخصصی برداشت و مجموعه‌هایی بادوام پایه‌گذاری کرد.

بسیاری از انجمن‌ها که در دوره رونق معدن و معدنکاری تاسیس شدند، با قدرت کار خود را آغاز و اعضای زیادی را به خود جذب کرده بودند، اما بعد از گذشت کمتر از یک دهه، باتوجه به چالش‌هایی که معدنکاری با آن روبه‌رو شد، افول کردند و اعضای خود را از دست دادند و نقش و هدفی را که برای خود ترسیم کرده بودند، از اعتبار ساقط شد.

نکته بعدی که موردتاکید قرار گرفته، احترام به جایگاه، استقلال و اهمیت رشد و توسعه بخش خصوصی و تشکل‌های فعال اقتصادی این بخش است. این موضوع را چطور می‌توان تشریح کرد؟

در تشکل‌های ما، اهمیت شایسته‌سالاری، تخصص و عمل‌گرایی در حال رنگ باختن است و کم‌کم ویژگی‌های دیگری اهمیت و اعتبار پیدا می‌کنند، در صورتی که این ۳ موضوع جزو اصول اساسی یک تشکل هستند. از نظر من، دلیل این ضعف و نقصان این است که هنوز نتوانسته‌ایم خطوط قرمز بخش‌های گوناگون صنعت معدنکاری را تعریف کنیم. به‌عبارت‌دیگر، این اجماع حاصل نشده است که دولت در مقام سیاست‌گذار در چه جایگاهی قرار دارد، کجا باید مداخله کند و کجا باید خود را کنار بکشد و فقط نقش نظارتی را برعهده داشته باشد.

هنوز کاملا روشن نیست که بخش خصوصی کجای ماجرا قرار دارد و تعاونی‌ها باید چه نقشی ایفا کنند. وقتی این خطوط مشخص نیست، هرکدام از این بخش‌ها به خود اجازه می‌دهند که به چارچوب بخش دیگر وارد شوند و به‌واسطه اینکه دولت همیشه موقعیت قدرتمندتری به نسبت دیگر بخش‌ها دارد، این مداخله و سهم‌خواهی از جانب دولت بیشتر بوده و به‌وضوح دیده می‌شود که این سبک حکمرانی هویت تشکل‌ها را به‌خطر انداخته است. از این‌رو، بسیاری از تشکل‌های موجود، چکیده واقعی از جامعه آماری خود نیستند و اعضای بسیاری از تشکل‌ها به‌ویژه آنهایی که در جایگاه هیات‌رئیسه قرار گرفته‌اند، وابستگی مستقیمی به شرکت‌های دولتی و خصولتی دارند یا از بدنه دولت هستند.

وقتی چنین شرایطی حاکم می‌شود، در عمل آن تشکل فلسفه اصلی وجودی خود را از دست می‌دهد و داده است، جامعه تخصصی مرتبط با انجمن، این موضوع را بهتر از دیگرانی که از دور دستی بر آتش دارند، درک می‌کند. به‌این‌ترتیب، دیگر عضو جدیدی به آن تشکل وارد نمی‌شود و خون تازه‌ای در رگ‌های انجمن جاری نمی‌شود تا همکاری و هم‌افزایی اتفاق بیفتد.

این از جمله مشکلاتی است که باید درباره آن فکر عاجلی کرد تا این چالش استمرار پیدا نکند و چندصدایی بودن، به‌واسطه تعدد تشکل‌ها در صنف معدن از میان نرود.

نباید موضوعاتی که در جلسه یکی از تشکل‌ها به‌میان می‌آید و تصمیمات آن مجموعه در سایر تشکل‌ها هم طوطی‌وار، تاکید و تکرار شود. در جایی که ما بیش از ۱۰ تشکل داریم، این تک‌گویی، آزاردهنده است و به جامعه معدنی آسیب می‌زند.

مشکل و مانع دیگری که تشکل‌ها با آن دست‌به‌گریبان هستند، ضعف فرهنگ کار جمعی است. بنابراین، جایی که تکثر دیدگاه‌ها به‌وجود می‌آید، چالش‌ها هم بیشتر می‌شود. بنابراین به‌نظر می‌رسد که برای پدید آمدن مجموعه‌ای که در آن هماهنگی، همخوانی و همراستایی بیشتری جاری باشد، حمایت، تمرین و ممارست، ضرورتی انکارناپذیر است.

همسویی و هم‌افزایی ظرفیت‌های موجود نهادهای حاکمیتی موثر بر بخش معدن با استفاده از توان مشورتی و کارشناسی تشکل‌های بخش خصوصی را چگونه می‌توان شرح و بسط داد؟

یکی از اتفاقات که طی چند سال اخیر، شاید ناخواسته، بارها تکرار شده، این است که قوانین، مقررات و بخشنامه‌هایی، بی‌مقدمه و خلق‌الساعه صادر و ابلاغ می‌شوند؛ این ماجرا آنقدر حاد است که گاهی به‌نظر می‌رسد، عامدانه و هدفمند است.

واقعیت این است که تغییر متوالی و مکرر قوانین و مقررات همه، به‌ویژه تشکل‌ها را دچار سردرگمی و بلاتکلیفی کرده است. به‌عبارت‌دیگر، تا تشکل‌ها و مجموعه‌های صنفی تلاش می‌کنند که خود را با قوانین و مقررات صادرشده هماهنگ کنند، ابلاغیه دیگری از راه می‌رسد و آش همان است و کاسه همان.

روشن است که این رویه باعث می‌شود که بخش عمده‌ای از انرژی و ظرفیت موجود در تشکل‌ها صرف اشراف به قوانین و دستورالعمل‌های جدید و بعد تفسیر و تفهیم آن به اعضای تشکل شود. نکته این است که در فرآیند تدوین و قانون‌گذاری یا صادر کردن دستورالعمل‌ها هیچ‌گونه نظرخواهی از تشکل‌ها نمی‌شود و مشورتی با آنها صورت نمی‌گیرد. این شرایط قدرت اثرگذاری را از تشکل‌ها گرفته و آنها را دچار نقصان کرده است. به‌طبع اعضا با هدف مشترک خاصی وارد یک تشکل می‌شوند، اما وقتی به‌مرور زمان ثمره حضور خود را نبینند و قدرت اثرگذاری صنفی را که با آن درگیر هستند، حس نکنند، سرخورده و بی‌انگیزه می‌شوند. همان‌طور که تا امروز بسیاری از تشکل‌ها دچار این عارضه شده و به علت نادیده گرفته شدن، به‌تدریج رو به زوال رفته و نابود شده‌اند.

تعدد تشکل‌های تخصصی در حوزه معدن چالش است یا فرصت؟

تعدد تشکل‌های تخصصی، جدا از تاثیر مثبتی که می‌تواند بر پویاتر شدن یک حوزه تخصصی داشته باشد، اگر درست مدیریت نشود، آسیب‌هایی هم به‌دنبال دارد. از جمله این آسیب‌ها، موازی‌کاری‌هایی است که مثل ترمزی برای قطار در حال حرکت آن صنف عمل می‌کند و گاه موجب توقف کامل آن می‌شود. به‌نظر من، برای جلوگیری از موازی‌کاری‌ها یا حتی تعارض منافع تشکل‌ها و بسترسازی برای هم‌صدایی و هم‌افزایی میان آنها، باید شورای هماهنگی و تعامل تشکل‌ها در بخش معدن تشکیل شود.

به‌عبارت‌دیگر، باید ساختار تشکل‌ها و رسالت آنها به‌روشنی تعریف و مشخص شود که کدام‌یک از آنها می‌توانند نقشی مشورتی ایفا کنند تا اگر زمانی فرصت و مجال ارائه موارد و موضوعات زیربخشی و تخصصی پیش آمد، دولت بداند باید کدام‌یک از تشکل‌ها را طرف مشورت قرار دهد تا صدای آن بخش تخصصی و فعالان آن صنف را بشنود.

مشکلی که به‌واسطه فقدان این شورای هماهنگی و تعاملی ایجاد شده است و گاه در جلساتی که دولت با بخش خصوصی و تشکل‌های تخصصی دارد، به‌چشم می‌خورد، تعارض نظرات است و به‌طبع وقتی چندین‌بار این اتفاق رخ دهد، دولت ترغیب نخواهد شد که جلسات مشترک دیگری با بخش خصوصی و تشکل‌ها داشته باشد یا وزن و ارزشی به آنها بدهد.

انتظار فعالان تشکل‌های بخش خصوصی از وزارت صمت و معاونت معدنی چیست؟

باید این موضوع به‌خوبی روشن شود که اگر واقعا قرار است از اقتصاد وابسته به نفت منفک شویم و به‌سمت‌وسوی بهره‌مندی از صنایع دیگر برویم، معدن یکی از اصلی‌ترین صنایعی است که می‌تواند این نقش را ایفا کند.

اما این موضوع نباید در حد حرف و شعار باقی بماند. وقتی گفته می‌شود ایران کشوری معدن‌خیز است یا درست‌تر اینکه کشور ما از نظر منابع جزو ۱۰ کشور برتر دنیا است، امتیازی برای ما ایجاد نمی‌شود، زیرا این ذخایر موهبتی خدادادی است که در پهنه کشور ما قرار گرفته؛ زمانی می‌توان ادعا کرد که ایران کشوری معدنی است که بتوان از این ظرفیت‌ها استفاده کرد و نعمت بالقوه موجود را به‌صورت بالفعل درآوریم و از مواهب آن برخوردار شویم.

زمانی می‌توانیم بگوییم کشور ما معدنی است که بتوانیم یکی از تولیدکنندگان بزرگ مواد معدنی در دنیا شویم و از آن مهم‌تر، عموم مردم بتوانند مثل نفت، از پویایی، رشد و نقش تاثیرگذار معدن، منتفع شوند. اگر این اهداف را دنبال می‌کنیم، روشن است که مسئولیتی جدی و مهم برعهده وزارت صمت است. بنابراین باتوجه به گستردگی حوزه نفوذ وزارتخانه و مسئولیت‌های متعددی که وزیر صمت برعهده دارد، باید بخش معدن را به اهل آن بسپارند و در این اهلیت‌سنجی نقش تشکل‌ها به‌مراتب پررنگ‌تر از پیش است. به‌عقیده من، انتظار اصلی فعالان بخش معدن این است که شایسته‌سالاری، تخصص‌گرایی و عمل‌گرایی از جانب وزارت صمت و بخش معاونت معدنی به این حوزه وارد شود و زیرساخت‌ها و مبانی این ۳ اصل مهم موردتوجه قرار گیرد و پدید آید تا بتوان شاهد نتایج و فواید آن بود. باتوجه به اینکه معمولا چنین کارهایی به‌صورت انفرادی و تک‌صدایی انجام‌شدنی نیست، باید نقش تشکل‌ها و انجمن‌های تخصصی را جدی بگیریم و دایره اختیارات آنها را گسترده‌تر کنیم.

به این منظور، دولت و وزارتخانه باید در شرایط فعلی وزن بیشتری به تشکل‌های تخصصی بدهند و در زمینه مسائل تخصصی مثل فولاد و سنگ‌آهن به‌طورقطع نظر انجمن مربوطه گرفته شود. علاوه بر این، در زمینه مسائل کلان صدای تشکل‌هایی که بعد کلی دارند، شنیده شود و نقطه‌نظرات‌شان موردتوجه قرار گیرد و اگر قرار است، تصمیماتی گرفته شود، دستورالعمل‌هایی پدید آید یا قانونی تغییر کند، نظرات تشکل‌های تخصصی احصا شود و تاثیرگذار باشد. به‌این‌ترتیب، دیگر شاهد آن نخواهیم بود که قانونی وضع یا دستورالعملی صادر شود، بدون آنکه تشکل‌ها از کم و کیف آن اطلاعی داشته باشند.

تشکل‌های موجود، چکیده واقعی از جامعه آماری خود نیستند و اعضای بسیاری از تشکل‌ها به‌ویژه آنهایی که در جایگاه هیات‌رئیسه قرار گرفته‌اند، وابستگی مستقیمی به شرکت‌های دولتی و خصولتی دارند یا از بدنه دولت هستند

سخن پایانی

دیگر مطالبات تشکل‌های اقتصادی که در بیانه ۱۲بندی به آن اشاره شده، به‌طورخلاصه عبارت است از:

اتخاذ سیاست‌های منطقی و علمی در حوزه سیاست‌های ارزی، توجه به ایجاد امنیت اقتصادی؛ حمایت قضایی از تولید، تقویت سرمایه‌های اجتماعی و بازاحیای اعتماد ملی؛ بهبود تعامل و دیپلماسی اقتصادی و سیاسی با دیگر کشورها، ایجاد کارآمدی و بهبود فرآیندها و ظرفیت‌های بازار سرمایه و سازکارهای متنوع تامین سرمایه و اصلاح نظام بانکی؛ تامین کافی و مستمر انرژی موردنیاز بخش تولید؛ اتخاذ سیاست‌های مقابله با تورم سرسام‌آور توأم با رکود؛ ضرورت نگاه آینده‌پژوهانه به بخش معدن کشور؛ توجه به رابطه کارآمد صنعت و دانشگاه، توسعه تولیدات دانش‌بنیان، حمایت از مالکیت صنعتی و معنوی، حمایت از فعالیت‌های تحقیق و توسعه و ارتقای ضوابط زیست‌محیطی و در نهایت حل تسری مشکل ارائه خدمات ثبتی و تسهیلاتی یک واحد به سایر واحدهای تولیدی و شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری به‌دلیل وجود مشکل یکی از سهامداران یا اعضای مشترک و نیز رد دفاتر مالیاتی و اسناد مربوطه به دلایل جزئی و تبدیل به اخذ مالیات توافقی.

آغاز مذاکرات تجارت آزاد با پاکستان از شهریور

مدیرکل آسیای جنوبی سازمان توسعه تجارت گفت: در شهریور اولین نشست‌های مشترک برای برقراری تجارت آزاد با پاکستان شروع می‌شود. البته این شروع مذاکرات است و فرآیند نهایی سازی طول می‌کشد. هادی طالبیان مقدم در گفت و گو با مهر در مورد آخرین وضعیت برقراری تجارت آزاد با پاکستان اظهار داشت: تجارت ترجیحی با پاکستان از قبل داشتیم و موانعی وجود داشت که در حال برطرف شدن است و مشکل خاصی نداریم؛ بنابراین در حال برنامه‌ریزی برای تجارت آزاد با پاکستان هستیم و مذاکرات تا یکی دو ماه آینده شروع و از طریق کمیسیون مشترک بین دو کشور اطلاع‌رسانی می‌شود. مدیرکل آسیای جنوبی سازمان توسعه تجارت ایران افزود: نشست‌های زیادی باید بین دو طرف برگزار شود تا به نتیجه مشخصی در مورد ردیف کالاها و... برسیم. در کمیسیون مشترک موضوع را اعلام کردیم و در شهریور اولین نشست‌های مشترک شروع می‌شود. البته این شروع مذاکرات است و فرایند نهایی سازی طول می‌کشد. وی تصریح کرد: در حال حاضر حجم تجارت با پاکستان به اندازه انتظار نیست اما پس از برقراری تجارت آزاد تعرفه کالاهای مورد توافق بین دو کشور صفر می‌شود. بیشترین مزیت‌های صادراتی کشورمان برای صادرات به این کشور نیز در بخش کشاورزی، فرآورده‌های نفتی آهن اسفنجی، ال‌پی‌جی، ماشین آلات، مصالح ساختمانی و خشکبار از جمله خرما است. طالبیان مقدم با بیان اینکه میزان تجارت ایران و پاکستان ۲.۳ تا ۲.۴ میلیارد دلار در سال است، گفت: هر چه موانع کمتر باشد حجم تجارت بالاتر می‌رود بنابراین پیش بینی می‌شود تجارت میان ایران و پاکستان تا یک سال آینده ۱۵ تا ۲۰ درصد افزایش یابد.

فرصت جدید توسعه تجارت در منطقه برای ایران فراهم شد

پاس گل شانگهای به ایران

سیزدهم تیر امسال، عضویت دائم ایران در سازمان همکاری شانگهای در نشست مجازی سران این سازمان به طور رسمی اعلام شد. ایران طی سال‌های گذشته تلاش زیادی کرد تا بتواند حضور خود در اتحادیه‌های اقتصادی منطقه را پررنگ‌تر کرده و مسیر خود را برای عضویت در سازمان‌هایی که عضو آنها نبود، باز کند. شانگهای یکی از این اتحادیه‌های اقتصادی بود که دولت از سال‌ها قبل برنامه‌های جدی برای توسعه روابط خود با کشورهای عضو آن تدوین کرده بود. به‌عنوان مثال در سال گذشته ایران اعلام کرد سازمان توسعه تجارت در تلاش است تا بیمه قراردادهای تجاری را به‌عنوان یکی از مهم‌ترین ابزارهای جایگزین اعتبار اسناد بانکی در تعاملات تجاری ایران با کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای جا بیا ندازد. این اخبار نشان می‌دهد دولت از مدت‌ها قبل به فکر توسعه روابط تجاری خود با کشورهای عضو شانگهای بود. حال که ایران توانسته به عضویت دائم این سازمان همکاری درآید، پیش‌بینی‌های مثبتی از ادامه روند تعاملات اقتصادی با کشورهای این منطقه ارائه شده است. اما برخی از کارشناسان بر این باورند هنوز بسترهای داخلی آن‌طور که باید و شاید برای بهره‌مندی از فرصت شانگهای و افزایش تعاملات تجاری فراهم نیست. آنها معتقدند تنها با حذف قوانین مخرب و ایجاد امنیت در سرمایه‌گذاری، ایران می‌تواند از مزایای عضویت در شانگهای و حضور در سایر اتحادیه‌های اقتصادی منتفع شود.

صمت در این گزارش، ضمن بررسی ابعاد عضویت دائم ایران در شانگهای، به الزامات توسعه تجارت با کشورهای این اتحادیه پرداخته و با کارشناسان و فعالان اقتصادی گفت‌وگو کرده است.

عکس: صمت

چابک نبودن قوانین داخلی متناسب با پیمان‌های منعقد شده میان ایران و سایر کشورها از یک سو و تغییرات مداوم و بی‌ثبات بودن مقررات تجارت خارجی از سوی دیگر باعث شده فعالیت‌های بازرگانی در ایران درگیر دست‌اندازهای جدی باشند

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

تعارض چارچوب‌های داخلی با توافقات خارجی

ساجد نیک‌مهر، فعال بازرگانی در گفت‌وگو با صمت، توجه به چگونگی اجرای همکاری‌های بین‌المللی را حائز اهمیت توصیف کرد و در این‌باره گفت: فراهم کردن شرایطی که بتوان در آن با سایر کشورها همکاری‌های پایدار اقتصادی در سایه امنیت دیپلماتیک داشت، ارزشمند و مهم است. اما تنها امضای توافقات کافی نبوده و باید پروتکل‌های اجرای قراردادها در داخل کشورها در نظر گرفته شوند. براساس اخبار اعلام شده، ایران توانست به عضویت دائم سازمان همکاری شانگهای درآید که اتفاق خوشایندی است. اما وجود بستر مناسب در داخل برای بهره‌گیری از این عضویت، هنوز در هاله‌ای از ابهام قرار دارد. وی ادامه داد: ایران در بستن توافقات تجاری و اقتصادی با سایر کشورها بسیار چابک است اما این چابکی در تدوین آئین‌نامه‌های داخلی که حرکت اقتصاد کشور را بتواند در مسیر بهره‌مندی از توافقات قرار دهد، وجود ندارد. نمونه بارز این اتفاق را در توافقات شکل گرفته با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا شاهد بودیم. روابط و برنامه‌ها به طور مثبت و قابل قبولی پیش رفتند؛ کاهش تعرفه‌های تجاری و افزایش روابط اقتصادی با اوراسیا، مهم‌ترین فرصت ایران بود اما در داخل کشور اساسنامه‌ای وجود نداشت تا قوانین براساس آن، بروزرسانی و منطبق شوند. حتی در برخی از مواقع، قوانین داخلی در تعارض با توافقات انجام شده با اوراسیا بود و همین مسئله موجب سردرگمی تجار ایرانی شد. این کارشناس تجاری تاکید کرد: نبود بستر برای اجرای توافقات تجاری، در بسیاری از موانع مانع برای تعاملات بازرگانی ایجاد می‌کند که مسئله‌ای غیرقابل اغماض است. کند بودن سرعت اصلاحات ساختاری در فرآیندهای اداری و قانون‌گذاری، مهم‌ترین ضعفی است که باعث شده نتایج مثبت چندانی از همکاری‌های بین‌المللی اقتصادی برای ایران حاصل نشود.

تجارت جهانی از یکپارچگی درآمد

نیک‌مهر در ادامه بهره‌گیری از ظرفیت‌های تجارت جهانی را یکی از الزامات توسعه تجارت دانست و گفت: زمانی‌که روندهای بروکراتیک داخلی براساس فرصت‌های پیش آمده تنظیم و اصلاح شوند، مسیر تجارت نیز اصلاح خواهد شد. پس از وقوع جنگ روسیه- اوکراین، جامعه یکپارچه جهانی چند قطبی شد و مفهوم تجارت جهانی تحت الشعاع قرار گرفت. به این ترتیب فعالیت‌های اقتصادی کشورها از اتفاقات و تحولات سیاسی تاثیر پذیرفت و اتحادیه‌های منطقه‌ای و همسو، بیشتر مورد توجه قرار گرفتند. در چنین شرایطی عضویت ایران در سازمان همکاری شانگهای، یک مزایای زیادی به همراه دارد و آن را یکی از اتفاقات مثبت در عرصه تجارت خارجی کشور می‌توان دانست. اما این عضویت به تنهایی کافی نیست و باید الزامات توسعه و بهره‌مندی از آن فراهم شود. این فعال تجاری ادامه داد: اگر خواهان استفاده حداکثری از تمامی ظرفیت‌های سازمان همکاری شانگهای هستیم، باید لوازم آن را فراهم کنیم. یکی از مهم‌ترین لوازم، تشریح کامل شرایط تعامل و تبادل با کشورهای عضو شانگهای و اصلاح اساسنامه‌های اداری بخش تجارت خارجی در ایران است. باید دستورالعمل‌ها، قوانین و چارچوب‌های داخلی به نحوی تبیین شوند که بتوانند مسیر فعالیت‌های بازرگانی با کشورهای عضو شانگهای را باز کنند. علاوه بر این، شناسایی ظرفیت‌های موجود در کشورهای هدف و اعلام آن به تجار بخش خصوصی، از بسترهای مهم توسعه تجارت است. در چنین شرایطی فعالان بازرگانی ایرانی می‌توانند حضور بیشتر و موثرتری در کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای داشته باشند.

ظرفیت رشد ۴۰ درصدی صادرات

نیک‌مهر در پایان صحبت‌های خود به فرصت‌های افزایش تعاملات اقتصادی با شانگهای اشاره کرد و گفت: عضویت ایران در سازمان همکاری شانگهای، یک اتفاق مثبت تجاری است که ظرفیت گسترش دارد. ایران می‌تواند تبادلات مالی خود را با کشورهای عضو این اتحادیه فارغ از تحریم‌های بین‌المللی افزایش دهد.

ایجاد صندوق‌های مالی و بانک‌های مشترک با شانگهای، زمینه گسترش تعاملات اقتصادی ایران با کشورهای عضو این سازمان را فراهم کرده و تغییرات جدی در آمار و اعداد میزان تجارت خارجی کشور رقم خواهد زد.

این فعال تجاری خاطرنشان کرد: یک توافق خوب تحولاتی جدی را در بحث صادرات غیرنفتی ایران ایجاد خواهد کرد.

کارشناسان بر این باورند عضویت ایران در سازمان همکاری شانگهای می‌تواند منجر به افزایش ۴۰ درصدی میزان صادرات ایران شود. این اتفاق به معنای افزایش ارزش دارایی ملی است؛ رشد ارزش واحد پول ملی، افزایش کیفیت محصولات تولیدی و در نهایت ایجاد روزنه‌های نور برای بهبود وضعیت اقتصادی ایران، از جمله نتایج مهم توسعه تجارت خارجی و صادرات غیرنفتی است که نباید آن را فراموش کرد.

ایران باید ضمن بهبود و تحکیم روابط دیپلماتیک و تجاری خود با کشورهای منطقه و هم‌پیمان، راهی برای برطرف کردن محدودیت‌های موجود پیدا کند

مسیر تجارت هموارتر شد

عباس آرگون، فعال بازرگانی در گفت‌وگو با صمت، ابتدا به اهمیت توسعه روابط خارجی ایران تاکید کرد و گفت: هر چه بتوانیم در سازمان‌ها و اتحادیه‌های منطقه‌ای حضور پررنگ‌تری داشته باشیم، سهم بیشتری از تجارت جهانی داریم. عضویت دائم ایران در سازمان همکاری شانگهای، اتفاقی مثبت و در جهت ترمیم روابط اقتصادی و تجاری با کشورهای منطقه است؛ از این رو باید از این خبر استقبال کرد. ظرفیت‌های مهمی در منطقه وجود دارد که ایران می‌تواند با برنامه‌ریزی‌های صحیح، از آنها منتفع شود؛ به شرط آنکه موانع موجود را شناسایی و ضعف‌ها را برطرف کند. وی ادامه داد: یکی از چالش‌های ایران برای توسعه روابط تجاری، وجود تحریم‌های بانکی است. به دلیل این تحریم‌ها، نقل‌وانتقال درآمدهای حاصل از صادرات با دشواری همراه است. ایران باید ضمن بهبود و تحکیم روابط دیپلماتیک و تجاری خود با کشورهای منطقه و هم‌پیمان، راهی برای برطرف کردن محدودیت‌های موجود پیدا کند. کاهش تنش‌های سیاسی و تلاش برای حضور در سایر اتحادیه‌های اقتصادی منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای، باید در دستور کار دولت باشد. عضویت در سازمان تجارت جهانی که سال‌هاست در هاله‌ای از ابهام قرار دارد، باید مجدد در دستور کار قرار بگیرد. این فعال تجاری خاطرنشان کرد: عضویت در اتحادیه‌های اقتصادی، حضور در سازمان تجارت جهانی، انعقاد پیمان‌های پولی و توافقات تجاری، رفع محدودیت‌ها و موانع اقتصادی همگی قطعات پازلی هستند که باید در کنار یکدیگر قرار گیرند. تنها در این صورت مشکلات اقتصادی و چالش‌های تجارت در عرصه‌های بین‌المللی برطرف شده و به سمت توسعه حرکت خواهیم کرد.

ایجاد ثبات در داخل

آرگون در ادامه صحبت‌های خود حرکت در مسیر جهانی‌شدن را یک اصل معرفی کرد و گفت: ایران باید الگوهای رایج و معمول جهان در عرصه‌های اقتصادی و تجاری را با حفظ منافع ملی خود بپذیرد و برای اجرای این چارچوب‌ها تلاش کند. از این رو رفع محدودیت‌های بانکی، حل شدن مسئله FATF و سایر موارد این‌چنینی باید در دستور کار دولت قرار گیرد. با این وجود علاوه بر ایجاد مسیر برای بهبود روابط خارجی، باید اصلاحاتی جدی در بدنه مدیریتی داخلی اجرا شود. ثبات بخشی به مقررات و قوانین اقتصادی و ایجاد قابلیت پیش‌بینی‌پذیری برای بازارهای اقتصادی، مهم‌ترین تحولی است که باید در داخل شکل گیرد. وی ادامه داد: بسترهای داخلی باید به نحوی ایجاد و تقویت شوند که امنیت سرمایه‌گذاری حفظ شده و بازارهای مالی پیش‌بینی‌پذیر باشند. برای سرمایه‌گذاران (چه داخلی و چه خارجی)، رسیدن به سود مورد انتظار در زمان مقرر بسیار مهم است. در صورت تثبیت شرایط اقتصادی، زمینه ورود سرمایه‌ها به بخش‌های اقتصادی، تولیدی و تجاری ایران فراهم شده که مسئله‌ای مهم است. از این رو باید اذعان کرد مدیریت‌های داخلی نیاز به اصلاحات جدی و بزرگ دارند. لازمه رشد سرمایه‌گذاری است و باید تمام شرایط این اتفاق فراهم شود.

جذب سرمایه، صنعت است

این فعال اقتصادی در رابطه با اهمیت ورود سرمایه‌های خارجی خاطرنشان کرد: هرچه بتوانیم سرمایه‌های خارجی را بیشتر جذب کنیم، امنیت بیشتری برای سرمایه‌گذاری در کشور حاکم شده و سایر سرمایه‌گذاران نیز رغبت برای ورود پیدا خواهند کرد. امروزه در سراسر جهان جذب سرمایه خارجی به‌عنوان صنعت شناخته می‌شود. با ورود سرمایه، تنها بودجه‌های مالی تامین نمی‌شود، بلکه فناوری، شیوه‌های نوین مدیریتی و هر آن چیزی که برای رشد نیاز است، وارد کشور خواهد شد. ایران از ظرفیت مهم و ارزشمند ورود و حفظ سرمایه‌ها بهره‌مند است، باید این ظرفیت را با ایجاد بسترهای مناسب و فراهم کردن ثبات، بالفعل کند.

سخن پایانی

دولت بهره‌گیری از ظرفیت حضور ایران در سازمان همکاری شانگهای را یکی از اهداف اصلی خود عنوان و برنامه‌های تجاری متعددی را در این‌باره مطرح کرده است.

چین، روسیه، هند، قزاقستان، تاجیکستان، قرقیزستان، پاکستان و ازبکستان ۸ عضو اصلی این سازمان بودند که با پیوستن ایران درحال‌حاضر این سازمان ۹ عضو دائم دارد. امارات عربی متحده نیز اردیبهشت امسال توانست شریک گفت‌وگو در سازمان همکاری شانگهای شود. حضور ایران در این سازمان همکاری، فرصت طلایی برای توسعه روابط تجاری ایران در منطقه است. زیر سایه شانگهای می‌توان صادرات غیرنفتی را توسعه داد و از مزایای این اتحادیه همچون پایین بودن تعرفه‌های گمرکی و سایر برنامه‌های تدوین شده، بهره‌مند شد. اما باید دید در ادامه دولت چه روندی را برای کسب سهم از منافع شانگهای در پیش خواهد گرفت.

یادداشت

ورود سرمایه به شرط بهره‌وری

فاطمه قنبرپور
فعال بازرگانی

به دلیل قرارگیری در شاهراه منطقه، ایران دارای ظرفیت مهم ترانزیتی است. از سده‌های پیش تاکنون بسیاری از خطوط حمل‌ونقل و مسیرهای تجاری، از ایران رد می‌شد. شکل‌گیری مسیری موسوم به جاده ابریشم در زمان‌های گذشته، گویای نقش مهم جغرافیایی ایران و نقش آن در تجارت جهانی است. نه‌تنها مسیر شرق به غرب، بلکه شمال به جنوب نیز از نظر مسائل مختلفی ارزشمند بوده و همکاری هند و روسیه برای تشکیل و تکمیل کریدور شمال-جنوب ایران، در راستای بهره‌مندی از این مسیر است. با وجود اهمیت و ظرفیت بالای مسیرهای تجاری ایران، هنوز آن‌طور که باید و شاید نمی‌توان از این مسیرها و بسترهای حمل ونقلی به طور گسترده استفاده کرد و بهره گرفت. وجود مسیر، به تنهایی برای توسعه فعالیت‌های ترانزیتی و ترابری کافی نبوده و باید لوازم مربوط به آن نیز مهیا شوند. یکی از چالش‌های جدی که سال‌هاست بخش حمل‌ونقل تجاری در ایران را به عقب رانده، ضعف‌های لجستیکی و تجهیزاتی است. هنوز جاده‌ها، مسیرهای تردد و گلوگاه‌های تجاری به طور مناسبی گسترش نیافته و تجهیز نشده‌اند. علاوه بر آن ناوگان حمل‌ونقل و بخش‌های مختلف ترانزیت، همواره نیازمند نوسازی و بهره‌گیری از تجهیزات به‌روز است. فعالان تجاری گلایه‌های جدی در این باره دارند اما همچنان تغییری در وضعیت بخش حمل‌ونقل رخ نداده است. کمبودها و ضعف‌های ساختاری اینچنینی باعث شده با وجود ارزشمندی کریدورهای شمال- جنوب و شرق به غرب، فعالیت‌ها در این مسیرها توسعه نیابند. وجود کریدورهای بین‌المللی برای هر کشوری حائز اهمیت است؛ چراکه می‌تواند روابط تجاری میان کشورهای منطقه را توسعه و رونق بخشد. اما تا به امروز کریدورهای ایران به بهره‌وری مناسب و مطلوبی نرسیده‌اند. حتی در برخی مواقع مشکلات دیپلماتیکی باعث شده تا جلوی استفاده‌های حداقلی از این مسیرها گرفته شود. مشکلات مختلف لجستیکی، زیرساختی و حتی قانونی برای تردد کامیون‌ها در تمامی مرزهای کشور همواره وجود دارد اما در برخی موارد این مشکلات رسانه‌ای می‌شود. بسیاری از مشکلات حمل‌ونقل و فعالیت‌های ترانزیتی کشور بازتاب رسانه‌ای ندارد اما به معنای نبود آن نیست. به بیان دیگر هرچند وقت یکبار، اخباری مبنی بر وجود چالش برای فعالیت‌های ترانزیتی در ایران و ورود و خروج کامیون‌های باری به گوش می‌رسد. اما این به آن معنا نیست که چالش‌های موجود، محدود و مقطعی بوده و پس از مدتی رفع می‌شوند. مشکلات مربوط به تردد کامیون‌ها در مرزهای مختلف کشور، هنوز به طور کامل برطرف نشده و در دوره‌های زمانی مختلف، شاهد تشدید برخی از این مشکلات هستیم. از این رو زمانی که از توسعه کریدورها و فعالیت‌های ترانزیتی صحبت می‌کنیم، باید تمامی چالش‌های موجود را در نظر گرفته و برای آن راهکاری جدی داشته باشیم. از سال‌های گذشته بحث ورود سرمایه‌گذار خارجی برای توسعه کریدورهای تجاری ایران و همچنین تقویت زیرساخت‌های حمل‌ونقلی مطرح بود. هراز چندگاهی نیز اخباری مبنی بر ورود شرکت‌های خارجی به این منظور اعلام می‌شد اما هیچ یک از این اقدامات منجر به نتایج چشمگیری نشدند. از نمونه‌های بارز این موضوع می‌توان به بلاتکلیفی بندر چابهار با وجود سرمایه‌گذار هندی اشاره کرد. حتی مسیرهای تجاری غربی و شرقی نیز همچنان با معضلاتی مانند ترافیک‌های مرزی و نبود مسیر مناسب برای تردد مواجهند. به عنوان مثال مرز بازرگان هر چند وقت یکبار درگیر ترافیک‌های سنگین شده و کامیون‌ها در صف‌های طولانی معطل می‌مانند. فعالان تجاری بارها پیشنهاداتی برای رفع این مشکل مطرح کرده‌اند اما دولت به هیچ یک از این راهکارها توجهی نکرده است. به عنوان مثال در محدوده مرز بازرگان، مسیری جایگزین وجود دارد که از مسیر فعلی پهن‌تر بوده و در صورت تجهیز و تکمیل این مسیر می‌توان از آن به عنوان جایگزین مرز بازرگان استفاده کرد. بخش زیادی از مسیرهای مرزی ترانزیتی ایران به دلیل باریک بودن، به راحتی بسته می‌شوند و دولت باید به فکر راه‌های بهتر باشد. اما در حال حاضر هیچ نهادی به این مشکل توجهی ندارد. به طور کلی، ورود سرمایه‌های خارجی به منظور بهبود بسترهای ترانزیتی ایران، امری مناسب و رایج در تمامی کشورهای دنیاست اما به شرط آنکه از این سرمایه‌ها، استفاده صحیح شده و مانند سال‌های قبل، شاهد زمانبر شدن و شکل‌گیری مشکلات پیچیده در پروژه‌های عمرانی داخلی نباشیم.

یادداشت

تحریم، متهم ردیف اول افزایش تورم!

فرشاد پرویزیان
نایب رئیس انجمن اقتصاددانان ایران

تـورم از جملـه مسـائل و موضوعـات مهم کشـور اسـت. یکی از مسـائلی که سبب شده نرخ تورم در کشـور به میزان فعلی برسد، خلق نقدینگی توسـط دولت برای اداره اقتصاد است و به‌نوعـی دولت ناچار به خلـق این پول بوده است. بسیاری از منابع مردم و دولت باید صرف سرمایه‌گذاری‌های مولد شود تا کالا و خدمات بیشتری در اختیار مردم قرار گیرد و در نتیجه، این گونه شاهد افزایش قیمت‌ها نباشیم.

نـرخ تـورم را در ایران می‌توان بـه کمتر از ۵ درصد رسـاند کـه البته تحقق این مهم یک بسـته سیاستی متشکل از اصلاح نظام بودجه، تفکیـک بودجه ارزی و ریالی، اصلاح سـاختار بانکی، اصلاح سـاختار مالیاتی، اصلاح فضای کسـب‌وکار و رفع انحصارها و امضاهای طلایی و مقابله با فساد و ایجاد شفافیت را می‌طلبد که تحقق این موارد در بازه‌ای ۴ تا ۶ سـاله ممکن اسـت. از سوی دیگر تورم زمانی ایجاد می‌شود کـه تقاضـا برای خریـد کالاهـا و محصولات افزایش یابد، اما موجودی این کالاها و خدمات در سـطح جامعه کم باشـد. در واقع زمانی که فاصله میان نرخ واقعی با نرخ فروش کالاها زیاد شود، به‌اصطلاح می‌گویند قیمت‌ها متورم شده اسـت. هرچه این فاصله بیشتر شود، نرخ تورم نیز بیشتر خواهد شد. تورم در حقیقت ناشی از رشـد نقدینگی است و ریشه پولی دارد. راهکار کاهش تورم سیاسـت پولی مناسب است. یکی از دلایل دیگر ایجاد تورم، کسری بودجه دولت اسـت. وقتی هزینه‌های دولت از درآمدهایش بیشـتر شود، دولت به کسـری بودجه خواهد خورد که نحوه تامین کسری بودجه در تشدید تورم تاثیرگذار اسـت. اگر دولـت برای تامین کسری بودجه خود، از بانک مرکزی استقراض کنـد یا فروش درآمدهای ارزی مثل نفت را در پیـش بگیرد، پایه پولی و نقدینگی کل اقتصاد افزایش خواهـد یافت و این افزایش نقدینگی، تـورم بـه بـار خواهـد آورد. به‌معنـای دیگر استقراض از بانک مرکزی یا بانک‌های خارجی، باعـث افزایش پایه پولی و نقدینگی در اقتصاد می‌شـود که آثار تورمی دارد. برای مثال زمانی که شـما می‌خواهید چیزی خریداری کنید و پولی ندارید، دو راهکار دارید؛ یا پول به‌دسـت آورید یا خرج نکنید! کسب درآمد که به‌واسطه تحریم‌ها با سختی همراه است و بخش عظیمی از مخارج نیز حقوق کارکنان دولت است؛ پس راهکار چیست؟

واضح است که درآمد مردم در برابر نرخ‌هایی که هر روز جابه‌جا می‌شـوند، افزایش چندانی نداشـته اسـت؛ در نتیجه روزبـه‌روز از قدرت خرید کاسـته می‌شود. این اتفاق به این معنی است که معیشت مردم سخت‌تر می‌شود؛ ابتدا گوشـت از سفره‌ها کم می‌شود، سپس برنج و... و در نهایت سفره‌ای برای مردم نمی‌ماند. کیک اقتصاد روزبه‌روز کوچک‌تر می‌شود و در نتیجه سفره خانوار ذره ذره آب می‌رود.

تحریـم بیشـترین نقـش را در اوضـاع بد اقتصـادی دارد و مابقی آن مشـکلات داخلی اسـت. تحریم‌ها به‌طور غیرمسـتقیم از طریق نـرخ ارز و همچنیـن به‌طور مسـتقیم بر تورم تاثیـر می‌گـذارد. از ۸۵ میلیـون نفر جمعیت کشـور، دولت به حـدود ۵۰ میلیون نفر یارانه می‌دهـد؛ یعنی ۶۰ میلیون نفـر از نظر دولت مسـتحق دریافت یارانه هستند و در فقر به‌سر می‌برند. از سـوی دیگـر ۵۰ میلیون نفر یارانه دریافـت می‌کنند و حـدود ۴۰ میلیون نفر از جمعیت کشـور به‌گونه‌ای وابسته به واحدهای صنفی هستند که دولت از آنها مالیات دریافت می‌کنـد. دولت از شـخصی مالیات می‌گیرد و به شـخص دیگر یارانه می‌دهد و این پرداخت ادامه پیدا می‌کند. یارانه و مالیات دو روی یک سـکه هستند و اسم آن پرداخت انتقالی است؛ یعنی پرداختی که از دولت به مردم یا بالعکس انجام می‌شـود. حال سـوال این است که چرا مالیـات می‌گیرید که یارانـه بدهید؟ بالاخره فرد نیازمند یارانه اسـت یا سـود کرده و باید مالیات پرداخت کند؟ البته مبلغی که به‌عنوان یارانه پرداخت می‌شـود پاسخگوی هیچ یک از مخارج فرد نیسـت. یارانه باید هدفمند و بابت کالاهـای خاص پرداخت شـود، این در حالی اسـت که درباره یارانـه دو دیدگاه وجود دارد؛ عـده‌ای بر ایـن باورند که دولت پـول را واریز کند و هزینه‌کرد آن را در اختیار مردم بگذارد. عده‌ای دیگر نیـز بر این باورند که یارانه‌ای که بـرای خرید لبنیات داده می‌شـود خرج خرید سیگار می‌شود. اما نکته مشخص این است که نظام پرداخت یارانه ایراد دارد.

ضرورت ترخیص به‌موقع کالاها از گمرک

محسـن علیزاده، عضو کمیسـیون اقتصادی مجلـس درباره ضرورت ترخیـص به‌موقع کالاها از گمرک، گفت: ۱۵ سـال پیش تحول عظیمی در بخش گمرکات کشـور گرجستان شـکل گرفت؛ به این معنا که پس از ورود کالا به گمرک، تنها یک روز طول می‌کشـد تا کالا ترخیص شود و در همیـن یک روز کالا موردارزیابی قرار گرفته و تمام فرآیند بررسـی این کالا ثبت و ضبط و کالا در شـفافیت کامل ترخیص می‌شود که این موضوع موجب تحول عظیم در اقتصاد گرجسـتان شده است. به گزارش خانه ملت، نماینده مردم سـپیدان و بیضاء در مجلس شـورای اسلامی با بیان اینکه متاسـفانه در کشـور ما در موضوعات اقتصادی به این امر مهم بی‌توجهی می‌شـود، ادامه داد: یکی از دلایل بی‌انگیزه بودن تجار و بازرگانان ما فرآیند بسـیار طولانی تشریفات گمرکی است. گاهی فرآیند ثبت سفارش و تخصیص ارز و واردات و پس از آن نیز ترخیص کالا، بیش از ۶ مـاه به طول می‌انجامد. وی با بیان اینکه در مسـیر ثبت و ترخیص کالا از گمرکات باید به شفافیت نیز توجه شود، اضافه کرد: انتظار می‌رود دولت که تجربه شـفافیت صورت‌های مالی شـرکت‌های دولتی را دارد، حتما این مسـیر را هم شـفاف کند تا حوزه بازرگانی بتواند پیشـرفت و تحول داشته باشد. این نماینده مردم در مجلس یازدهم تصریح کرد: اگر دولت بتواند ابزارهای لازم برای ایجاد شفافیت در این مسیر را فراهم و با سیستم‌های روزآمد کالا را اسکن کند و کار را سیستمی جلو ببرد، تحول بسیار خوبی در بخش گمرکات ایجاد می‌شود. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس به سـفر رئیس‌جمهوری به کشورهای شـرق افریقا اشاره کرد و یادآور شـد: در این سفر توافقات بسـیار خوبی از جمله مبادلات کالایی صورت گرفت که یکی از مهم‌ترین الزامات آن تسریع در انجام تشریفات گمرکی کشور است.

می‌توان به کاهش نرخ تورم امیدوار بود؟

این سرطان بدخیم متاستاز داده است

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

حرف از قصه تکراری «بسـوز و بسـاز» اسـت و هر بار تنها شخصیت‌های این داستان فرق می‌کنند و تعداد جمعیت درگیر نیز هر دفعه بیشـتر از قبل می‌شود. این داستان از تصمیم‌گیری برای انجام «جراحی معروف اقتصادی» آغاز شـد و در ابتدا فقط صحبت از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و افزایش نرخ چند کالای غیراساسی بود.

اما رفته‌رفته اثرات این جراحی مانند توده‌ای سرطانی دامن همه کالاهای بازار «از شیر مرغ تا جان آدمیزاد» را گرفت؛ توده‌ای سرطانی، آن‌هم از نوع بدخیم به‌نام تورم! هر روز قبل از اینکه از خانه خارج شوید، این توده سرطانی سراغ همه چیز رفته تا بازار و معاش امروز را متفاوت از روز گذشـته کند. با افزایش روزانه نرخ تورم، دیگر قیمت هر چیزی حتی گوجه‌فرنگی به نرخ تورم بستگی دارد و مانند طلا باید صبر کنید تا فروشنده نرخ لحظـه‌ای را اعلام کنـد. حال باوجود افزایش قیمت‌های روزانه‌ای که مدت‌هاسـت با آن مواجهیم، براساس داده‌های مرکز آمار تورم نقطه به نقطه خرداد ۱۴۰۲ در مقایسه با ماه قبل، ۱۲ درصد و تورم سـالانه خرداد نسـبت به ماه قبل ۰.۶ درصد کاهش داشته است. همین کاهش ۱۲ درصدی بنایی شـد برای سر دادن شعارهای جدید؛ وعده کاهش تورم در سـال ۱۴۰۲؛ وعده‌ای که در چرخه‌ای مدام تکرار می‌شـود و از دولتی به دولت دیگر سـرایت می‌کند. صمت در این گزارش به بررسی خبر کاهش ۱۲ درصدی تورم با در نظر گرفتن واقعیت بازار و سفره مردم پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

راهـکار کنتـرل و مهار تـورم، تحقق رشـد اقتصادی اسـت که با محدودیت‌های ناشی از تحریم، این رشد مختل شده است

کاهش ۱۲ درصدی تورم نقطه به نقطه در خرداد

براسـاس اعلام مرکز آمار منظـور از تورم نقطه به نقطه، درصد تغییر عدد شـاخص نرخ نسـبت به ماه مشابه سال قبل است. در خرداد ۱۴۰۲ تورم نقطه به نقطه خانوارهای کشور، ۴۲.۶ درصد بوده است؛ یعنی خانوارهای کشور به‌طور میانگین، ۴۲.۶ درصد بیشتر از خرداد ۱۴۰۱ بـرای خرید یک «مجموعه کالاها و خدمات یکسـان» هزینه کرده‌اند. تورم نقطه به نقطه خرداد ۱۴۰۲ در مقایسـه با ماه قبل، ۱۲ واحد درصد کاهش یافته اسـت. منظور از نرخ تورم سالانه، درصد تغییر میانگین اعداد شاخص نرخ در یک سال منتهی به ماه جاری، نسـبت به دوره مشابه قبل از آن است. در خـرداد ۱۴۰۲، نرخ تورم سـالانه برای خانوارهای کشـور به ۴۸.۵ درصد رسـیده که نسـبت به همین اطلاع در ماه قبل، ۰.۶ درصد کاهش یافته است. نرخ تورم سالانه کشور در خرداد ۱۴۰۲، برابر ۴۷.۶ درصد اسـت که دامنه تغییرات آن برای دهک‌های مختلف هزینه‌ای از ۴۶ درصد برای دهک دهم تا ۵۳.۴ درصد بـرای دهک اول اسـت. بر این اسـاس فاصله تورمی دهک‌ها در این ماه به ۷.۴ درصد رسـید که نسبت به ماه قبل ۰.۱ درصد کاهش داشته است.

مقایسه نرخ کالاهای اساسی در خرداد ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲

صمت در این قسـمت وضعیت قیمت کالاهای اساسـی و اقلام ضروری خانوار در خرداد ۱۴۰۱ را بررسـی کرد. باتوجه به بررسی‌های صورت‌گرفته در دوره موردبررسـی، نرخ کالاهای اساسـی شـامل مرغ کیلویی ۴۰ هزار تومان، تخم‌مرغ هر شانه ریز ۶۰ هزار تومان، برنج هندی کیلویی ۳۷ تا ۴۰ هزار تومان، برنج ایرانی کیلویی ۷۵ تا ۱۰۰ هزار تومان، شکر کیلویی ۲۸ تا ۳۰ هـزار تومان، رب گوجه‌فرنگـی (هر قوطی ۸۰۰ گرمی) ۳۸ هزار تومان، روغن سـرخ‌کردنی یک لیتری ۶۲ هزار تومـان، روغن پخت‌وپز یک لیتری ۶۶ هـزار تومان، روغن ۵ کیلویی حلب نیمه جامـد ۴۰۶ هزار تومان، پنیر لیقوان ۲۰۰ تا ۲۳۰ هزار تومان، شـیر کم‌چرب ۱.۵ لیتری ۲۰ هزار تومان، شیر پرچرب ۱.۵ لیتری ۲۲ هزار تومان، ماست ۲.۲ کیلوگرمی پرچرب ۸۰ هزار تومان، ران و راسته گوسفندی ۱۶۳ هزار تومان، ران گوساله ۲۲۵ هزار تومان، نخود ۵۰ هزار تومان، لوبیا قرمز ۴۰ هزار تومان، لوبیا چیتی ۶۵ هزار تومان، عدس ۵۵ هزار تومان و ماکارونی از ۲۱ تا ۲۴ هزار تومان بوده است.

در ادامه به بررسـی وضعیت کالاهای اساسـی و اقلام ضروری خانوار در خرداد ۱۴۰۲ پرداخته‌ایم. کالاهای اساسـی شامل هر کیلو گوشت مرغ گرم با قیمت ۹۷ هزار و ۸۰۰ تومان، تخم‌مرغ بسـته‌بندی فروشـگاهی شانه ۲۰ عـددی ۹۹ هزار و ۵۰۰ تومان، برنج هندی کیلویـی ۴۹ هزار تومان، برنج ایرانی کیلویی ۱۵۰ هزار تومان، شـکر کیلویـی ۳۵ هزار تومان، رب گوجه فرنگی ۴۰ تا ۴۵ هزار تومان، روغن سرخ‌کردنی ۱.۵ لیتری ۱۰۴ هزار و ۵۰۰ تومـان، روغن جامد ۵ کیلویی ۳۶۵ هزار تومان، روغن پخت‌وپز ۱.۵ لیتری ۹۶ هـزار و ۳۰۰ تومان، پنیر لیقـوان ۲۰۰ تا ۲۳۰ هزار تومان، پنیر لیقوان ۷۰۰ گرمـی ۲۷۷ هزار و ۷۰۰ تومان، شـیر کم‌چـرب ۱.۵ لیتری ۲۵ هزار تومان، شـیر پرچرب ۱.۵ لیتری ۲۹ هزار تومان، ماسـت دبه‌ای ۷۵ تا ۱۱۵ هزار تومان، ران و راسـته گوسـفندی ۳۷۹ هزار و ۷۰۰ تومان، ران گوساله ۳۹۹ هـزار تومان، نخود ۶۸ هزار تومان، لوبیا قرمز کیلویی ۶۴ هزار تومان، لوبیا چیتی کیلویی ۷۸ هزار تومان، عدس کیلویی ۵۹ هزار تومان، ماکارونی ۷۰۰ گرمی ۲۴ هزار تومان به فروش می‌رسد.

باتوجه به آنچه که شـرح داده شـد، باوجود افزایش قیمت‌هایی که شاهد آن هستیم، مسـئولان نوید کاهش تورم را می‌دهند و باید نظر کارشناسان را در این زمینه شنید.

> اگر دولت به‌جای افزایش تولید، با روش‌هایی چون کاهش نقدینگی، سرعت رشد تورم را کاهش دهد، به رکود دامن زده است

مهار تورم با روش‌های موقتی!

پیمان مولوی، کارشـناس اقتصـاد درباره اعلام اخیر مرکز آمار مبنی بر کاهش تورم به صمت گفت: کاهش تورم به‌معنای صفر شـدن آن نیسـت. تورم اکنون در محدوده ۴۰ درصد در حال حرکت اسـت؛ به این معنا که قیمت کالا و خدمات شـما نسـبت به دوره مشابه سال قبل حدود ۴۰ درصد رشد کرده است. وی درباره روند کاهش نرخ تورم اظهار کرد: اگر رشـد اقتصادی ۴ درصد حفظ شـود و ادامه‌دار باشد، همچنین نقدینگی در سـطح ۲۵ درصد حفظ شود، بی‌شک تورم در سال جـاری می‌تواند وارد کانال ۳۵ درصد شـود، اما عوامل بسـیاری بر موارد یادشـده تاثیرگذار است. در مجموع حفظ رشـد اقتصادی و نقدینگی بدون یک سیاسـت پولی درست و رفع شدن تحریم‌ها امکان‌پذیر نیست.

▣ بانک‌ها تسهیلات نمی‌دهند

این کارشـناس اقتصاد با اشاره به ممانعت بانک‌ها از پرداخت تسـهیلات بیان کرد: از ابتدای سـال تاکنون هیـچ وام جدیـدی در سیسـتم بانکی ارائه نشـده و ایـن روش نمی‌تواند ادامه پیدا کنـد، زیرا با این روش شـرکت‌ها ورشکسـته خواهند شـد و در نتیجه شاهد جهش تورمی‌خواهیم بود.

▣ پیش‌بینی نرخ تورم

مولـوی در پیش‌بینی خود از نرخ تـورم ۱۴۰۲ بیان کـرد: اگر نـرخ تورم در ایران حدود ۵۰ درصد باشـد و در امریکا تورم ۵ درصدی وجود داشـته باشد، در سال ۱۴۰۲ متوسـط رشد قیمت دلار ۴۵ درصد خواهد بود، در حالی که متوسـط ارزش دلار در سال ۱۴۰۱ حدود ۳۵ هزار تومان بوده است. براساس آنچه گفته شد سال ۱۴۰۲ نزدیک ۴۵ درصـد افزایش قیمت دلار و ریزش ریال خواهیم داشت. کاهش ارزش ریال در طولانی‌مدت بـدون تغییـر در سیاسـت‌های بانک مرکزی و رشـد اقتصادی، همچنان تداوم خواهد شد، اما سرعت آن فرق می‌کند. اگر نتوانیم تورم را کنترل کنیم و به اعداد بالاتر برسد، طی ۳ سال، آن چیزی که تحت عنوان تورم ۱۰۰ درصد است در چرخه اقتصاد ایران اتفاق می‌افتد.

▣ راهکار چیست؟

این کارشـناس اقتصاد در تشریح راهکارهای کنترل تـورم اظهار کـرد: راهـکار کنترل و مهار تورم، رشـد اقتصادی اسـت که تحریم‌هـا آن را مختل می‌کند. در حقیقت بهبـود وضعیت اقتصاد باید در اولویت باشـد و رتبـه آزادی اقتصادی ایران کـه اکنون جزو ۶ کشـور آخر اسـت، حداقل به ۱۰۰ کشـور اول برسـد و در نهایت با رشد اقتصادی ۸ درصدی در سـال ۱۴۱۲ بـه وضعیت سـال ۱۳۹۰ برسـیم. در مجموع آن چیزی که ما را نجات می‌دهد، بازگشـت به سـمت عقلانیت اسـت. تحریم نه‌تنها نعمت نیسـت، بلکه در شـرایط تحریمی، هیـچ کاری نمی‌توانیـم بکنیم. هر کاری کـه بخواهید با این اقتصـاد انجام دهید باید آن را یک بازی برد-برد با کشـورها تعریف و مسائل کلان بین‌المللـی را حل کنید. با شـرایط فعلی بی‌شـک به سمت رشد اقتصادی نخواهیم رفت.

مردم کاهش تورم را حس نمی‌کنند

مرتضی افقه، کاشناس اقتصاد درباره انتشار آمارهایی مبنـی بر کاهش تورم به صمت گفت: رقم ۴۲ درصدی اعلامـی برای تورم همچنان رقم بالایی اسـت. در اصل ۴۲ درصـد تورم پس از ۲ سـال که دولت قول داده بود تورم را کاهش دهد، رقمی بالا است. باتوجه به وعده‌های داده‌شـده انتظار این بود که نرخ تـورم زیر ۱۰ درصد و تک‌رقمی باشـد. نزدیک ۲ سـال از شروع فعالیت دولت سـیزدهم می‌گذرد؛ حتـی اگر تـورم ۴۲ درصدی هم درست باشد، به این معناست که سالانه مردم ۴۲ درصد از قدرت خریدشان کم می‌شود. وی با اشاره به اینکه آثار کاهش تورم در سـفره مردم دیده نمی‌شـود، بیان کرد: متاسفانه مردم نه آن رشد اقتصادی را که به‌تازگی دولت خبر آن را اعلام کرد حس می‌کنند و نه این کاهش تورم که قاعدتا باید به‌معنای افزایش قدرت خرید باشد.

▣ هیچ اثری نیست

افقه با یادآوری شـوک ناشـی از حـذف ارز ۴۲۰۰ تومانی در سـال ۱۴۰۱ گفت: در سال گذشته با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانـی، یک شـوک به اقتصاد وارد شـد و به‌طـور طبیعی که الان آن شـوک وجود نـدارد، باید نسبت به خرداد سال گذشته تورم کمتر شده باشد. در هـر حال ۴۲ درصد هم یک عدد بسـیار بالا برای تورم است. اینکه سالانه شاخص قیمت‌ها ۴۲ درصد افزایش پیدا می‌کند، شـرایط مطلوبی نیسـت و به‌طور طبیعی مـردم تاثیرات این کاهش را در زندگی خود نمی‌بینند. در واقع کاهش سـرعت افزایش تـورم اتفاق افتاده؛ نه کاهش قیمت.

▣ دولت به رکود دامن می‌زند

این کارشـناس اقتصاد با انتقـاد از عملکرد دولت و وعده‌های ارائه‌شـده، افزود: اگر دولـت به‌جای افزایش تولید، با روش‌هایی چون کاهش نقدینگی سرعت رشد تـورم را کاهش دهد، به رکود دامن زده اسـت؛ این در حالی اسـت که در شـرایط عادی هم رکـود به‌معنای افزایش بیکاری و کاهش تولید اسـت. دولت دنبال این اسـت که بگوید من در کاهش نـرخ تـورم و تحقـق وعده‌ها موفق شـده‌ام، اما هنوز خیلی کار مانـده که دولت باید انجام دهد.

سخن پایانی

در سـال‌های اخیر بسـیاری از مردم توان تامین معیشت خود را ندارند و قیمت‌ها روز به روز افزایش می‌یابد. در حقیقت از آن سـفره‌های کوچک‌شـده با تیغ جراحی دولت سـیزدهم چیزی باقی نمانده و این اقتصاد رو به موت است. با این اوصاف کاهش اخیر تورم نیز موضوع دلچسبی نیست و اوضاع هنوز بد است. باوجود تمام موارد یادشده، باز هم دولتمردان وعده کاهش نرخ تورم در سـال ۱۴۰۲ را سـر می‌دهند که اگر چنین شـود، هیچ؛ اما اگر مانند سایر وعده‌ها محقق نشود وای به حال ما!

ادعای کاهش نرخ تورم صدای مجلس را هم درآورد!

عکس: آیدا فریدی

شواهد امر نشان می‌دهد که مردم از عملکرد دولت در بخش اقتصاد و همین‌طور مهار تورم رضایت‌خاطر ندارند

سهیل مافی: دولت در هفته‌های اخیر مدعی کاهش نرخ تورم در کشور شده، اما آمارها و تحلیل‌های اقتصاددانان خلاف این موضوع را نشان می‌دهد. نرخ اجناس مختلف روز به روز افزایش پیدا کرده و این مسئله منجر به کاهش قدرت خرید مردم شده است. به‌طورکلی، کنترل تورم در ایران نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و هماهنگی بین دولت و بانک مرکزی است. همچنین، کاهش بدهی دولت، افزایش تولید داخلی و کاهش مالیات‌های نامناسب می‌تواند به کنترل تورم کمک کند.

بااین‌همه، اظهارات اخیر رئیس‌جمهوری با واکنش برخی نمایندگان مجلس نیز مواجه شده است. آنچه در ادامه می‌خوانید، نظر ۲تن از نمایندگان خانه‌ملت در گفت‌وگو با صمت است.

کاهش نرخ تورم در جامعه ملموس نیست

علی رضایی، نماینده مردم کرمانشاه در مجلس درباره تشدید تورم و ناتوانی دولت در مهار آن بیان کرد: رئیس‌جمهوری این‌طور می‌گوید که تورم نسبت به چند ماه گذشته با کاهش روبه‌رو بوده است، اما به‌واقع چنین ادعایی صحت ندارد و کاهش نرخ تورم در جامعه و بازار ملموس نیست.

این نماینده مجلس گفت: مردم کاهش تورم را تایید و در بازار و معیشت لمس نمی‌کنند. شواهد امر این‌طور نشان می‌دهد که مردم از عملکرد دولت در بخش اقتصادی و همین‌طور مهار تورم رضایت‌خاطر ندارند. مردم گرانی و تورم را از نزدیک لمس می‌کنند و از این وضعیت گلایه‌مند هستند.

وی ادامه داد: به‌عنوان‌مثال، چرا اجناس مغازه یک خیابان با مغازه انتهای همان خیابان باید تفاوت نرخ داشته باشد؟ مردم نسبت به این وضعیت بی‌سروسامان و آشفته، نقد جدی دارند.

این موضوع به‌مراتب اذیت‌کننده‌تر از گرانی‌ها است؛ اینکه هر مغازه برای خودش نرخی تعیین کند و باعث رنجش‌خاطر مردم شود. متاسفانه نهادهای مربوطه نیز اقدامی برای مقابله با این تخلف و هرج‌ومرج انجام نمی‌دهند و در این رابطه نظارتی هم انجام نمی‌گیرد.

رضایی در ادامه خاطرنشان کرد: در وضعیت کنونی، هیچ‌کسی نمی‌تواند منکر وجود تورم افسارگسیخته در کشور شود. بدتر از همه این مسائل، پایین آمدن به یک‌باره نرخ کالاها در یک بازه زمانی کوتاه است. این امر موجب می‌شود تا آن کالا روی دست تولیدکننده بماند و زیان چشمگیری نصیبش شود. در سمت مقابل، گاهی شدت افزایش قیمت‌ها به‌نحوی است که دیگر توان خریدی برای مردم باقی نمی‌ماند. در واقع قدرت خرید مردم هفته به هفته و ماه به ماه در حال کاهش است.

▣ با نظر رئیس‌جمهوری موافق نیستم

این نماینده مجلس بااشاره به دغدغه‌مندی مردم در زمینه بهبود اوضاع اقتصادی افزود: خواسته ما از دولت این است که روی این مسائل، نظارت کامل داشته باشد. قوه مجریه باید با ارائه برنامه اصولی و مدون، وضعیت بازار را سروسامان دهد و به کنترل این اوضاع آشفته بپردازد. مهار این تورم محسوس، نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و مناسب است تا مردم سرانجام، کاهش قیمت‌ها و تغییر اوضاع اقتصادی را احساس کنند.

علی رضایی در ادامه گفت: در فصل تولید، همواره شاهد انبوه کالاها هستیم. این مسئله سبب از بین رفتن کالا و متعاقبا زیان زیادی به تولیدکننده وارد می‌شود. در بعضی مواقع نیز، به‌حدی کمبود وجود دارد که مردم در مضیقه قرار می‌گیرند و گرفتار می‌شوند.

وی با رد ادعای اخیر ابراهیم رئیسی درباره موفقیت دولت سیزدهم در کنترل تورم، اذعان کرد: ضمن احترام به رئیس‌جمهوری، من مخالف نظر او درباره کاهش تورم در کشور هستم. کمر مردم زیر بار گرانی‌ها و شرایط بد اقتصادی خم شده است. مردم با ذره‌ذره وجودشان، تاثیر کاهش تورم را در زندگی خود لمس می‌کنند. با نگاهی به سفره‌های ملت ایران، می‌توان به‌راحتی متوجه این وضع نابسامان شد. دولت باید هرچه سریع‌تر فکری به حال این وضعیت نگران‌کننده کند.

درک واقعیات جامعه، گام اول در مهار تورم

امانقلیچ شادمهر، نماینده مردم گلستان در مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: مهار تورم مستلزم این است که تمام آمارها و مسائل مربوطه، منطبق با واقعیات موجود جامعه باشد. این واقعیت‌ها با گزارش‌های ارائه‌شده توسط دولتمردان ما، فرسنگ‌ها فاصله دارد. تحلیل‌های درستی در این زمینه ارائه نمی‌شود و با این وضع نمی‌توان انتظار داشت که مردم از شرایط اقتصادی رضایت داشته باشند. شادمهر تصریح کرد: اکتفا به آمارهای شعاری و بی‌اساس، کاری بیهوده و اشتباه است. دولت باید آمارهای مدنظر خود را از مرکز آمار بگیرد و برمبنای آن درباره برنامه‌های اقتصادی خود اظهارنظر کند. شاخص‌های فقر و فلاکت باید به‌دقت سنجیده شوند.

به شاخص‌های بیکاری و اشتغال نیز باید توجه ویژه شود. با عنایت به این موارد، می‌توان امید به تغییر اوضاع و بهبود شرایط نامطلوب داشت.

▣ عامل تورم، تنها رشد نقدینگی نیست

این نماینده مجلس شورای اسلامی در ادامه مطرح کرد: مشخصا آرزوی همه ما این است که در واگن رفاه قرار بگیریم و همراه با رشد و پیشرفت به‌سمت خوشبختی برویم. درک مشکلات و چالش‌های واقعی جامعه، مهم‌ترین مساله در این مسیر به‌شمار می‌رود؛ مطلبی که متاسفانه مغفول مانده و توجهی به آن نشده است. اقتصاددانان ما تنها به تحلیل شرایط می‌پردازند و تئوری ارائه می‌دهند. آنها تنها عامل تورم را رشد نقدینگی می‌دانند؛ در صورتی که در کنار تمام این موارد، بانک‌ها و همچنین شرکت‌های زیانده عوامل مهمی محسوب می‌شوند. متاسفانه تحلیلگران اقتصادی، به این عوامل تاثیرگذار توجه خاصی نمی‌کنند.

▣ انگاره اشتباه بانک مرکزی

وی در پایان اضافه کرد: مورد مهم دیگر، بحث مالیات و چالش‌های مربوط به آن است. کشوری با در اختیار داشتن نفت، منابع‌طبیعی، منابع‌ملی، ذخایرمعدنی، نباید تا این میزان مشکلات اقتصادی داشته باشد و مردمش تا این حد با معضلات معیشتی دست‌وپنجه نرم کنند. انگاره بانک مرکزی در حال حاضر به این صورت است که پول‌ها و ارزهای در دست مردم را جمع کند.

این رویکرد نمی‌تواند منجر به مهار تورم و بهبود اوضاع شود. این قبیل راهکارها، فقط به بدتر شدن وضعیت موجود دامن می‌زنند و دردی از مردم دوا نخواهد شد. کنترل تورم، نیازمند درک درست مسئولان از واقعیات موجود کشور است. موانع موجود اقتصادی با این روش‌های اشتباه، برطرف نخواهد شد.

راه‌حل بنیادین تورم، توسعه تولید است

منصورعلی زارعی‌کیاپی، عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با صمت ضمن تاکید بر افزایش تولید داخل و حمایت از تولیدکننده افزود: آنچه اهمیت دارد و موردتاکید رهبر معظم انقلاب است، بحث ارزش دادن به تولیدات داخلی و نگاه به این موضوع است. وقتی رهبر معظم انقلاب فرمودند که طی ۵ سال برنامه هفتم توسعه باید ۹۰ درصد نیازهای غذایی کشور را در داخل تولید کنیم، راه‌حل این موضوع کاهش ۸ درصدی مالیات بر کالاهای وارداتی نیست. این همان اتفاقی است که در صنعت افتاد و فردا درباره محصولات کشاورزی اتفاق می‌افتد. چرا به‌دنبال واردات خودرو رفتیم؟ چون به کیفیت و کمیت خودروی ساخت داخل توجه نکردیم.

نماینده مردم ساری و میاندورود درباره راه‌های مهار تورم گفت: در حال حاضر برای مهار تورم راهی غیر از افزایش تولید نداریم. واقعیت امر این است که در هر حوزه‌ای اگر کالای موردتقاضای مردم تامین نشود یا به‌بیان دیگر، مشتری زیاد، اما عرضه کم باشد، تورم رخ می‌نماید.

بنابراین برای حل بنیادین تورم، باید به تولید بپردازیم. آمارهایی که درباره تورم ارائه می‌شوند، متفاوت هستند، همان‌طور که سازمان برنامه و بودجه و آمار، هرکدام اعداد و ارقام متفاوتی را اعلام می‌کنند.

زارعی‌کیاپی ضمن انتقاد نسبت به عملکرد دولت در حوزه واردات مواد غذایی تصریح کرد: در حال حاضر همان اتفاقی که در بخش خودرو افتاده، در بخش کشاورزی هم در حال وقوع است. استان مازندران تامین‌کننده بخش مهمی از نیازمندی‌های داخل در حوزه غذایی و محصولاتی نظیر ماهی، مرغ و برنج است. در حال حاضر مازندران ۱۲ درصد مرغ کشور و حدود ۴۵ درصد برنج کشور را تامین می‌کند.

در شرایط فعلی در انبار شالیکوبی‌های مردم شمال بیش از ۴۰۰ هزار تن برنج دپو شده است که با کاهش مالیات بر واردات کالا، تولیدکننده داخلی چگونه با هزینه تولید بالا و ضریب بهره‌وری پایین، با برنج وارداتی رقابت کند؟ دولت اگر بازار برنج را رها کند، تورم در این حوزه افزایش پیدا می‌کند، همان‌گونه که برنج‌های دپوشده، نتیجه سیاست‌های دولت است.

سخن پایانی

بانک مرکزی در حالی از کاهش ۱۲ درصدی نرخ تورم خبر می‌دهد که مردم با مشاهده رشد قیمت‌ها در بازار و افزایش هزینه‌های زندگی، انتشار چنین آمارهایی را با واقعیت‌ها ناهمگون و متفاوت می‌دانند.

انتشار آمار از شاخص‌های مهم اقتصادی نظیر نرخ تورم آن‌طور که مردم آن را روزانه حس می‌کنند، همیشه با واقعیت نزدیک نیست، چنین وضعیتی حتی در تناقض آماری شاخص‌های اقتصادی مراجع معتبر و رسمی نیز صدق می‌کند، زیرا گرانی که مردم در جامعه لمس می‌کنند، تفاوت زیادی با تورم رسمی دارد که از سوی مراجع آماری اعلام می‌شود، مسئله‌ای که باعث شده است اعتبار آمارهای رسمی نزد مردم خدشه‌دار شود. به‌عبارت بهتر، تعریف تورم از منظر اقتصادی با گرانی‌های قابل‌لمس توسط مردم متفاوت و در واقع، آنچه مدنظر مراجع آماری است، شدت و سرعت گرانی است که کمتر شده، نه توقف گرانی!

البته تعیین نرخ تورم نیز که برگرفته از میانگین نرخ شاخص نرخ بیش از ۳۰۰ قلم کالا و خدمات مصرفی مناطق شهری و روستایی است، معمولا طوری محاسبه می‌شود که خروجی آن در انتشار آمارها کمترین نرخ ممکن در نظر گرفته شود، محاسبه‌ای که هرچند از لحاظ قانونی درست است، اما بی‌تردید با واقعیات منافات دارد، به‌همین‌دلیل است که توجه به نرخ تورم محسوس نزد مردم اهمیت زیادی دارد؛ زیرا اگر احساس افراد از تورم، تفاوت قابل‌توجهی با نرخ تورم رسمی داشته باشد، آمارهای رسمی برای افراد جامعه بی‌اعتبار می‌شوند.

آگهی فقدان سند مالکیت

۴ الف ۱۳۳

نظر به اینکه خانم طیبه پاکروش به استناد دو برگ استشهادیه گواهی امضاء شده منظم به تقاضای کتبی جهت دریافت سند مالکیت المثنی نوبت اول به این اداره مراجعه و مدعی است که سند مالکیت پلاک ۳۵۴۹۳ فرعی از ۱۸۲ اصلی بخش ۱۰ مشهد به علت اسباب کشی مفقود گردیده است. با بررسی سیستم جامع املاک معلوم شد ششدانگ عرصه و اعیان سند مالکیت یک باب آپارتمان با شماره دفتر الکترونیک ۱۳۹۸۲۰۳۰۶۲۷۲۰۲۰۶۶۱ به نام وی ثبت و سند مالکیت تک برگ به شماره ۷۸۵۹۱ ب ۹۸ صادر و تسلیم شده است. سیستم جامع املاک بیش از این حکایتی ندارد.

لذا به استناد مفاد ماده ۱۲۰ آئین‌نامه قانون ثبت مراتب یک نوبت آگهی و متذکر می‌گردد هر کس نسبت به ملک مورد آگهی معامله انجام داده یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود باشد، بایستی ظرف ده روز از تاریخ انتشار این آگهی اعتراض کتبی خود را به پیوست اصل سند مالکیت یا سند معامله به این اداره تسلیم نماید. بدیهی است در صورت عدم اعتراض در مهلت مقرر و یا وصول اعتراض بدون ارائه سند مالکیت یا سند معامله رسمی نسبت به صدور سند مالکیت المثنی و تسلیم آن به متقاضی اقدام خواهد شد.

هادی ریحانی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک منطقه ۶ مشهد

آگهی فقدان سند مالکیت

۴ الف ۱۳۴

نظر به اینکه خانم طیبه پاکروش برابر وکالتنامه شماره ۲۱۷۸۳-۱۳۹۶/۱۱/۰۴ دفتر خانه ۵۲۹ تهران از طرف خانم آزاده غفوریان خرازی مشهد به استناد دو برگ استشهادیه گواهی امضاء شده منظم به تقاضای کتبی جهت دریافت سند مالکیت المثنی نوبت اول به این اداره مراجعه و مدعی است که **سند مالکیت پلاک ۲۵۰۷۰ فرعی از ۱۸۲ اصلی بخش ۱۰ مشهد** به علت اسباب کشی مفقود گردیده است. با بررسی سیستم جامع املاک معلوم شد ششدانگ عرصه و اعیان سند مالکیت یک باب آپارتمان با **شماره دفتر الکترونیک ۱۳۹۵۲۰۳۰۶۰۰۴۰۰۳۵۳۵** به نام موکل وی ثبت و سند مالکیت تک‌برگ به شماره ۰۵۲۵۶ ج ۹۳ صادر و تسلیم شده است. همچنین به موجب سند رسمی ۷۸۹-۰۶/۰۵/۱۳۹۵

دفتر خانه ۳۲۰ مشهد در رهن بانک مسکن شعبه بلوار شریعتی قرار گرفته است. سیستم جامع املاک بیش از این حکایتی ندارد.

لذا به استناد مفاد ماده ۱۲۰ آئین‌نامه قانون ثبت مراتب یک نوبت آگهی و متذکر می‌گردد هر کس نسبت به ملک مورد آگهی معامله انجام داده یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود باشد، بایستی ظرف ده روز از تاریخ انتشار این آگهی اعتراض کتبی خود را به پیوست اصل سند مالکیت یا سند معامله به این اداره تسلیم نماید. بدیهی است در صورت عدم اعتراض در مهلت مقرر و یا وصول اعتراض بدون ارائه سند مالکیت یا سند معامله رسمی نسبت به صدور سند مالکیت المثنی و تسلیم آن به متقاضی اقدام خواهد شد.

هادی ریحانی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک منطقه ۶ مشهد

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه (نوبت اول)

شرکت تعاونی کارکنان سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

بدینوسیله از کلیه اعضاء محترم شرکت تعاونی دعوت می‌شود در **مجمع عمومی عادی نوبت (اول)** که راس ساعت **۱۰ صبح** روز **دوشنبه** مورخه **۱۴۰۲/۰۵/۱۶** در محل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران واقع در خیابان ولی‌عصر(ع) نبش خیابان جام‌جم ساختمان شماره ۲ طبقه ۸ تشکیل می‌گردد حضور بهم رسانید.

یادآوری می‌شود:

- هر عضو حداکثر می‌تواند دارنده ۳ برگ وکالت باشد. لذا اعضایی که امکان حضور در جلسه مجمع را ندارند می‌توانند به منظور تکمیل فرم وکالت ۲ روز قبل از زمان برگزاری مجمع (وکیل و موکل) به بازرس شرکت تعاونی (آقای عباس شامی) واقع در خیابان ولی‌عصر نبش خیابان جام‌جم سازمان گسترش دفتر شرکت تعاونی مراجعه نمایند.

- اعضایی که تمایل نامزدی در انتخابات بازرس و هیات‌مدیره شرکت را دارند از تاریخ انتشار این آگهی به مدت یک هفته فرصت دارند جهت تکمیل فرم ثبت‌نام و تحویل مدارک به دفتر شرکت تعاونی واقع در خیابان ولی‌عصر نبش خیابان جام‌جم ساختمان سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران دفتر شرکت تعاونی مراجعه نمایند.

- مصوبات مجمع عمومی در صورت رسمیت یافتن و عدم مغایرت با ضوابط قانونی برای کلیه اعضاء اعم از حاضر و غایب نافذ و معتبر خواهد بود.

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش هیات‌مدیره و بازرس قانونی
۲- اتخاذ تصمیم و تصویب صورت‌های مالی سال ۱۴۰۱
۳- تصمیم‌گیری درخصوص نحوه تقسیم سود یا زیان سال ۱۴۰۱
۴- طرح و تصویب بودجه سال ۱۴۰۲
۵- ارائه و تصویب تغییرات اعضاء و سرمایه تا پایان سال ۱۴۰۱
۶- تعیین پاداش اعضای هیات‌مدیره، مدیرعامل، حق‌الزحمه بازرس و پاداش کارکنان
۷- انتخاب هیات‌مدیره
۸- انتخاب بازرسان
۹- انتخاب روزنامه رسمی کثیرالانتشار (اصلی و علی‌البدل)

رئیس هیات‌مدیره

یادداشت

«نما رومی» واژه‌ای بی‌معنی در صنعت سنگ ساختمانی

سیامک اخطاری ـ عضو سازمان نظام مهندسی معدن استان تهران

در این یادداشت سعی شده است بااشاره به مقاطع تاریخی طراحی و معماری در ایران باستان و همچنین فازهای زمانی این طراحی‌ها در یونان و رم بپردازیم و نسبت به تصحیح واژه اصطلاح «نما رومی» که به اشتباه در فضای کسب‌وکار صنعت سنگ ساختمانی ایران به‌کار می‌رود اقدام و واژگان «نما پارسه» را با استناد به اسناد تاریخی، به‌عنوان جایگزین این عبارت معرفی کنیم.

تخت‌جمشید یکی از مهم‌ترین و شگفت‌انگیزترین اثرهای معماری دوره هخامنشی است که در ایران قدیم، به مدت حدود ۲۰۰ سال آباد بوده و طراحی و ساخت این سازه در دوران سلسله هخامنشی انجام شده است. بین سال‌های ۵۲۰ تا ۴۸۰ قبل از میلاد زمانی است که این سلسله به قدرت رسید و ایران را فرمانروایی کرد. پژوهشگران برآورد کرده‌اند که دشت تخت‌جمشید شامل ۳۹ قرارگاه مسکونی بوده و در این دوره ۴۳.۶۰۰ نفر جمعیت داشته است.

زمان‌بندی معماری تخت‌جمشید به ۳ دوره مختلف تقسیم می‌شود:

۱- دوره ساخت: این دوره از سال ۵۲۰ تا ۵۱۰ قبل از میلاد بوده و شامل فاز ساخت اولیه تخت جمشید می‌شود.

۲- دوره ارتقا: این دوره بین سال‌های ۵۱۰ تا ۵۰۰ قبل از میلاد است. در این دوره، سازه‌های اصلی تخت جمشید اصلاح و تکمیل شدند و احتمالا پلاک‌ها و نقوش‌های مشهور اضافه شدند.

۳- دوره سرپوشیده: این دوره از سال ۵۰۰ تا ۴۸۰ قبل از میلاد است و به ارتقا و بهسازی تخت‌جمشید اختصاص دارد. در این دوره، سازه‌ها با چوب و ستون‌های سنگی ساخته شدند و مجموعه‌های چوبی روی سقف‌ها قرار گرفتند.

تخت‌جمشید به‌عنوان یکی از عجایب دنیای باستانی و یکی از نمادهای برجسته هنر و معماری هخامنشی شناخته می‌شود. یکی از هنرهای معماری در تخت‌جمشید این است که نسبت ارتفاع سردرها به عرض آنها و همین‌طور نسبت ارتفاع ستون‌ها به فاصله بین ۲ ستون نسبت طلایی است؛ نسبت طلایی نسبت مهمی در هندسه است که در طبیعت وجود دارد و این، نشانگر هنر ایرانیان باستان در معماری است. با مراجعه به مراجع معماری و تاریخ طراحی و معماری جهان به‌وضوح درمی‌یابیم که تخت‌جمشید، معماری هخامنشی است و این طراحی و ساخت در دوره قبل از یونان و رم باستان قرار می‌گیرد. بنابراین، این سبک معماری قبل از تاثیر معماری یونانی و رومی است. با این حال، پس از تاسیس امپراتوری هخامنشی و طراحی و ساخت تخت‌جمشید، تعاملات فرهنگی بین ایران باستان و مناطق دیگر به‌وجود آمد. این تعاملات فرهنگی، امکان دارد تاثیری بسزایی بر سبک هنر و معماری ایران گذاشته باشند. متاسفانه به‌دلیل ضعف‌های آموزشی یا عدم‌توسعه متوازن و بابرنامه در حوزه کسب‌وکار در صنعت سنگ ساختمانی، هرازگاهی شاهد یک وام‌گیری اشتباه هستیم که سعی دارد در راستای بالا بردن جاذبه‌های بازاریابی از یک هویت به ظاهر برتر وام گیرد، اما با استناد به مدارک تاریخی و باستان‌شناسی و همچنین کتب و تحقیقات غربی، نه در جایگاه احساسی، بلکه مبتنی بر یک دیدگاه خردورزانه و مستندات تاریخی از همه منابع موجود معتبر لازم است که تصمیم‌سازان و دست‌اندرکاران اعم از تشکل‌ها و موسسات فرهنگی در راستای فرهنگ‌سازی حفظ ارزش‌های هویتی، اهتمام ویژه داشته باشند.

می‌توانیم ردپای این احساس تعلق کاذب را امروز در شیفتگان برندهای خارجی کشورمان مشاهده کنیم که چگونه بدون مطالعات دقیق تاریخی، این سرمایه‌های تاریخی را نادیده می‌گیرند و موجبات تضعیف اعتماد به نفس ملی و فرهنگی و همچنین صنعتی ـ معدنی کشور را فراهم می‌کنند. صدالبته این رویکردها ناخواسته و ناآگاهانه اتخاذ شده و امید است، بااشاره صحیح و مستند و همت نهادهای فردی و مسئول، بتوانیم جایگاه ارزشی داشته‌های خود را به‌عنوان پایه‌های ریشه‌ای حیات، ترمیم و نقش یک برند مستقل را در صنعت سنگ ساختمانی جهان ایفا کنیم.

هزینه ساخت یک متر مسکن اعلام شد

طبق اعلام سازمان نظام‌مهندسی ساختمان، هزینه ساخت هر مترمربع بنا ساختمان برای سال ۱۴۰۲ با اعمال شاخص‌های تعدیل کارهای ساختمانی اعلام‌شده از سوی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور محاسبه شده است. به‌گزارش خبرآنلاین، حمزه شکیب، سرپرست وقت سازمان نظام‌مهندسی ساختمان کشور، اسفند سال ۱۴۰۰ ، هزینه ساخت‌وساز هر مترمربع بنای ساختمان در سال ۱۴۰۱ را ابلاغ کرد. بر این اساس، هزینه ساختمان‌های یک و ۲ طبقه متری ۳.۶ میلیون تومان، ساختمان‌های ۳ تا ۵ طبقه متری ۴.۲ میلیون تومان، ساختمان ۶ و ۷ طبقه متری ۴.۸ میلیون تومان، ساختمان‌های ۸ تا ۱۰ طبق متری ۵.۴ میلیون تومان، ساختمان‌های ۱۱ و ۱۲ طبقه متری ۶ میلیون تومان، ساختمان‌های ۱۳ تا ۱۵ طبقه متری ۶.۶ میلیون تومان و ساختمان ۱۶ طبقه به بالا، متری ۷.۲ میلیون تومان بود. در حالی که هزینه ساخت‌وساز ساختمان در گروه‌های ساختمانی در سال ۱۴۰۲ بین ۳۸ تا ۴۸ درصد افزایش یافته است. طبق ابلاغ رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان کشور، هزینه ساخت گروه‌های ساختمانی یک و ۲ طبقه هر مترمربع ۵.۳ میلیون تومان (افزایش ۴۷ درصد نسبت به سال ۱۴۰۱)، ۳ تا ۵ طبقه ۶.۲ میلیون تومان (افزایش ۴۷.۶ درصدی)، ۶ و ۷ طبقه ۷.۱ میلیون تومان (افزایش ۴۷.۹ درصدی)، ۸ تا ۱۰ طبقه ۸ میلیون تومان (افزایش ۴۸.۱ درصدی در مقایسه با سال ۱۴۰۱)، ۱۱ و ۱۲ طبقه ۸.۹ میلیون تومان (رشد ۴۸.۳ درصدی)، ۱۳ تا ۱۵ طبقه ۹.۸ میلیون تومان (۴۸.۴ درصد افزایش در مقایسه با سال ۱۴۰۱) و ۱۶ طبقه و بالاتر، ۱۰ میلیون تومان (افزایش ۳۸.۸ درصدی) است. باتوجه به اعلام شاخص‌های قطعی تعدیل سه‌ماهه چهارم سال ۱۴۰۱ جدول فوق براساس شاخص‌ها محاسبه و نهایی شده است؛ بنابراین جدول مذکور در تعیین نرخ خدمات مهندسی ساختمان ملاک عمل خواهد بود.

بانک‌ها، بازیگران اصلی بازار مسکن

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

وزارت اقتصاد در ماه‌های ابتدایی سال گذشته، فعالیت بانک‌ها در بازارهای مسکن، طلا، سکه و ارز را ممنوع کرد. کارشناسان معتقدند که بنگاهداری بانک‌ها، منجر به ناامنی اقتصاد ایران برای سرمایه‌گذاران شده است و این ممنوعیت‌ها مشکلی را حل نمی‌کنند.

به‌علاوه اینکه، نظام بانکی علاوه بر پرداخت نکردن تسهیلات ساخت مسکن، با خالی نگه داشتن تعداد زیادی مسکن که متعلق به خودش است، زمینه نابسامانی بازار مسکن را مهیا کرده است.

باتوجه به موارد یادشده، آیا اجرای این دستورالعمل که با هدف هدایت منابع بانک‌ها به‌سمت بخش مولد اقتصاد ابلاغ شده، امکان‌پذیر است؟

حجم پول در گردش در معاملات بانکی به‌حدی بالا است که حضور بانک‌ها در یک بازار خاص، با سرعت و شدت بالا بر آن بازار اثر می‌گذارد. بانک‌ها با ورود پول به بازارهای مختلف، به‌ویژه بازار کالاهایی با عرضه پایین از جمله طلا و مسکن، سبب رشد نرخ حبابی آنها می‌شوند.

به این ترتیب، بانک‌ها به‌راحتی می‌توانند با ورود و خروج به بازارها، تعادل آنها را بر هم بزنند و سبب بی‌ثباتی اقتصاد شوند؛ اتفاقی که در گرانی سکه در سال ۹۷ اثبات شد، اما هیچ‌گاه پیگیری‌های لازم درباره آن انجام نگرفت.

صمت در این گزارش نقش بانک‌ها در نابسامانی بازار مسکن را موردبررسی قرار داده است.

بانک‌های دولتی و خصوصی در حال جولان در بازارهای مالی هستند و هیچ اعتنایی به دستورالعمل‌های دولت نمی‌کنند

عکس: صمت

بانک‌ها اصولا یکی از مهم‌ترین مشتریان واحدهای مسکونی و تجاری هستند. بانک‌ها اصولا برای توسعه شعب و واحدهای اداری و پشتیبانی خود نیاز به خرید ملک دارند؛ پس بخش مهمی از تقاضای آنها، تقاضای حقیقی است.

اما تمام تقاضای بانک‌ها برای خرید مستغلات، تقاضای حقیقی نیست.

بانک‌ها اصولا یکی از مشتریان املاک مسکونی و تجاری به‌ویژه در تهران و مناطق بالای شهر هستند، چرا که اصولا افزایش نرخ مسکن در تهران بیش از شهرهای دیگر و در مناطق بالای تهران بیشتر از مناطق پایین و متوسط است؛ پس خرید مسکن توسط بانک‌ها در مناطق بالای شهر، نوعی سرمایه‌گذاری است.

به‌همین‌دلیل است که گاهی می‌بینیم در مناطق بالای شهر، ممکن است در یک خیابان خاص، همه بانک‌ها شعبه داشته باشند و حتی برخی بانک‌ها، در یک خیابان، بیش از یک شعبه داشته باشند.

درست است که در برخی مناطق بالا و تجاری شهرها، گردش سرمایه بیشتر است و بانک‌ها باید آنجا شعبه داشته باشند، اما هدف دیگر بانک‌ها این است که دارایی خود را در جایی سرمایه‌گذاری کنند که ظرفیت افزایش نرخ داشته باشد و نسبت به تسهیلاتی که ارائه می‌دهند، سود بیشتری ببرند.

خرید مسکن برای توسعه شعب بانکی

ورود بانک‌ها به بازارهای مالی فاجعه است

شهریار شقاقی، استاد دانشگاه و تحلیلگر اقتصادی در رابطه با نقش بانک‌ها در نابسامانی بازار مسکن به صمت توضیح داد: متاسفانه هیچ‌کدام از سیاست‌گذاری‌های دولت سیزدهم برای ساماندهی بازار مسکن کارساز نیست. دولت سیزدهم در مقابل چالش‌هایی که بازار مسکن را تحت‌فشار قرار داده، ناکام مانده و تمام اقدامات به چند شعار بی‌اساس ختم شده است.یکی از بزرگ‌ترین شعارهای دولت آقای رئیسی، ساخت یک‌میلیون واحد مسکونی است که با هیچ معیاری منطبق نیست و ما توانایی ساخت این تعداد خانه را نداریم، زیرا این اقدام نیاز به دانش و فناوری به‌روز برای ساخت‌وساز دارد. جدا از این مسائل، مهم‌ترین موردی که باعث تحقق این هدف می‌شود، برنامه‌ریزی است که این مورد را نیز در این ۲ سالی که از عمر دولت سیزدهم می‌گذرد، ندیده‌ایم.

وی افزود: اکنون با این وضعیت فعلی بازار مسکن نمی‌توانیم بگوییم که فعالیت یا عدم‌فعالیت بانک‌ها تمام مشکلات این بازار را حل می‌کند. بنده معتقدم که ورود بانک‌ها به بازار مسکن، طلا و ارز بدترین اقدامی بود که برای ساماندهی این بازارها انجام گرفت، چرا که به‌هیچ‌عنوان بستر مناسب برای این موضوع وجود ندارد و بانک‌ها به‌طورخودجوش در بازارهای یادشده؛ هم به‌عنوان خریدار و هم به‌عنوان فروشنده حضور پیدا کرده‌اند و دقیقا همین موضوع است که باعث می‌شود، بانک‌ها قیمت‌ها را بالا ببرند.

این استاد دانشگاه تصریح کرد: با این شرایط نابسامان، باید دولت ورود کند و جلوی فعالیت‌های اقتصادی بانک‌ها را بگیرد.

متاسفانه تنها با نگاهی به سال‌های اخیر متوجه می‌شویم که دولت زورش به بانک‌ها نرسیده است و همچنان بانک‌های دولتی و خصوصی در حال جولان در بازارهای مالی هستند و هیچ اعتنایی به دستورالعمل‌های دولت نمی‌کنند. فقط گاهی دیده شده که به‌طورظاهری با تصمیمات دولت موافقت می‌کنند، اما در عمل دوباره طبق روال گذشته عمل می‌کنند، زیرا بانک‌ها به‌شدت از چنین اقداماتی سود می‌برند.

در سال‌های گذشته، رئیس اتحادیه مشاوران املاک به نقش ۵۰ درصدی بانک‌ها در افزایش نرخ ملک در تهران اشاره کرده بود که به بنده نیز با این صحبت‌ها موافقم، چرا که بخش زیادی از املاک مسکونی، تجاری و اداری شمال شهر و مناطق برخوردار متعلق به بانک‌ها است؛ در نتیجه ارزان شدن مسکن سودی برای‌شان ندارد،از این‌رو سنگ گرانی بازار ملک را بر سینه می‌زنند.

▣ نظارت بر فعالیت بانک‌های خصوصی

شقاقی عنوان کرد: بانک مرکزی به‌عنوان سازمانی مستقل از دولت، مسئولیت نظارت و کنترل بر بازار مالی و بانکی را برعهده دارد. بانک مرکزی در این راستا باتوجه به قوانین و مقررات مربوطه باید وظیفه خود را بهتر ایفا کند؛ اما یکی از مشکلاتی که ممکن است باعث کاستی در نظارت بانک مرکزی بر بانک‌های خصوصی شود، ناتوانی بانک مرکزی در پوشش تمامی بخش‌های بازار مالی و بانکی است. به‌عبارت دیگر، بانک مرکزی قادر به نظارت بر تمامی فعالیت‌های بانک‌های خصوصی نیست. به‌همین‌دلیل، باید باتوجه به استراتژی‌های مشخص و بهینه، منابع خود را بهینه و از طریق یک تحلیل دقیق و کارآمد، نظارت خود را بر تمامی بخش‌های بازار مالی و بانکی تقویت کند.

وی ادامه داد: در برخی موارد، ناتوانی بانک مرکزی در پوشش تمامی بخش‌های بازار مالی و بانکی، ناشی از عدم‌شفافیت و الزامات نظارتی کافی بر بانک‌های خصوصی است.

به‌عبارت‌دیگر، بانک‌های خصوصی ممکن است از عدم‌شفافیت و انحراف از مقررات استفاده کنند و در نتیجه، نظارت بانک مرکزی بر آنها کاهش بیشتری داشته باشد.

وی در پایان گفت: برای بهبود نظارت بانک مرکزی بر بانک‌های خصوصی، نیاز به استفاده از الزامات نظارتی مشخص و شفاف، تحلیل دقیق، کارآمد و افزایش شفافیت در بازار مالی و بانکی وجود دارد. به‌همین سبب، بانک مرکزی باید برای تقویت نظارت خود بر بازار مالی و بانکی، تلاش کند تا الزامات نظارتی را شفاف کند و بهبود دهد.

برخی بانک‌ها به‌عنوان بازیگران قوی در بازار املاک عمل می‌کنند و قدرت قیمت‌گذاری در این بازار را دارند

قدرت قیمت‌گذاری بانک‌ها در بازار مسکن

فرهاد بیضایی، کارشناس بازار مسکن به صمت گفت: برخی بانک‌ها به‌عنوان بازیگران قوی در بازار املاک عمل می‌کنند و قدرت قیمت‌گذاری در این بازار را دارند. بانک‌ها در زمانی که باید اموال غیرمنقول خود را به مزایده بگذارند، با تعیین قیمت‌های بسیار بالا، برای فروش آنها دست نگه می‌دارند و به این ترتیب، ترازنامه خود را افزایش می‌دهند.

این کارشناس اظهار کرد: باتوجه به وضعیت فعلی بازار ملک، می‌توان گفت که ثبات نسبی در نرخ مسکن، امسال حاکم است. بازار ملک به‌شدت پایدار است و مانند بازارهای ارز، بورس و طلا، تحرکات کوتاه‌مدت ندارد. بنابراین، زمانی که سیگنال‌های رشد یا کاهش نرخ در بازارهای دیگر دیده می‌شود، نباید به‌طورفوری وضعیت آینده بازار مسکن را ارزیابی کرد. همچنین، علاوه بر بازار ارز، متغیرهای دیگری نیز نظیر تحرکات بانک‌ها در حوزه خریدوفروش املاک و مستغلات بر بازار مسکن اثر می‌گذارند. بنابراین، برای ارزیابی وضعیت بازار مسکن، لازم است که به تمامی عوامل و متغیرهای موثر در بازار توجه کرد و آنها را به‌طورکامل موردبررسی قرار داد. وی افزود: یک نکته مهم در اینجا این است که حتی اگر بازار ارز باعث کاهش نرخ مسکن شود، سیاست‌هایی که برخی بانک‌ها در این زمینه دنبال می‌کنند، احتمالا منجر به ورود نقدینگی به بخش املاک خواهد شد و تاثیراتی روی بازار مسکن خواهد داشت. بانک‌ها در بازار املاک به‌عنوان بازیگران قوی عمل می‌کنند و به‌نظر می‌رسد که در آینده ممنوعیت قانونی برای بانک‌ها در بحث معاملات غیرمنقول برداشته خواهد شد. این مسئله می‌تواند تاثیرات تقاضای سرمایه‌ای را بر بازار مسکن تشدید کند.

وی خاطرنشان کرد: بانک‌ها به بازار مسکن بسیار علاقه‌مند هستند و از طریق راهکارهای مختلف، از جمله استفاده از دارایی‌های غیرمنقول، سعی در افزایش ترازنامه خود دارند. در گذشته، برخی از بانک‌ها این کار را به‌صورت غیرقانونی انجام می‌دادند، اما اگر قوانین اجرا شوند، آنها به‌صورت کاملا قانونی در حوزه املاک و مستغلات نقش‌آفرینی خواهند کرد. فرآیند قیمت‌گذاری املاک باید از بانک‌ها گرفته و به بانک مرکزی سپرده شود تا از طریق سامانه «سادا» املاک و مستغلات بانک‌ها را در بازار به بالاترین نرخ پیشنهادی عرضه کند.

سخن پایانی

ریشه مشکلات موجود در نظام بانکی ایران، بسیار عمیق‌تر از آن است که با ایجاد ممنوعیت‌هایی برای فعالیت بانک‌ها در بازارهای مسکن، طلا، سکه و ارز از بین برود. شاید مسئولان و تصمیم‌گیرندگان درباره این موضوعات باید به‌جای ایجاد ممنوعیت، به این فکر کنند که اساسا چرا بانک‌ها وظیفه اصلی خود را رها کرده‌اند و به سرمایه‌گذاری در بازارهایی مثل مسکن، طلا و سکه می‌پردازند؟

به‌نظر می‌رسد که منشأ این مشکل، فقدان امنیت سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران است. وقتی بانک‌ها مجبور هستند که سود سالانه حدود ۲۳ درصدی را برای سپرده‌گذاران خود تضمین کنند، باید در فعالیتی شرکت کنند که سودی حداقل برابر با این میزان را برای آنها به‌همراه داشته باشد.

مشکلات متعدد در اقتصاد ایران از جمله وجود تحریم‌ها، تورم بالا و دخالت‌های همیشگی دولت، باعث می‌شود که چنین فعالیت سوددهی در بنگاه‌های تولیدی به‌ندرت یافت شود یا اصلا وجود نداشته باشد. در نتیجه، بدیهی است که بانک‌ها نیز همانند هر بنگاه اقتصادی دیگری، حداکثرسازی سود اقتصادی خود را هدف اصلی فعالیت‌های خود قرار دهند و به بازارهای جذابی مثل مسکن و طلا جذب شوند.

در این موضوع که نظام بانکی ایران دچار مشکلات فراوانی است، شکی نیست، اما دولت در چند سال گذشته، بانک‌ها را هدف همه حملات خود قرار داده و مشکلاتی چون تورم تا سقوط شاخص کل بورس را به گردن بانک‌ها انداخته، در صورتی که ضعف بانک مرکزی در نظارت بر اجرای قوانین و فراهم نبودن بستر اقتصادی برای فعالیت موثر بانک‌ها در اقتصاد، بدنه نظام بانکی ایران را به‌شدت ضعیف کرده است.

چقدر از تولید فولادی‌ها در داخل مصرف شد؟

براساس آماری که توسط انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران انجام گرفته، از ابتدای امسال تا پایان اردیبهشت، بالغ بر ۲ میلیون و ۱۰۰ هزار تن مقاطع طویل فولادی در کشور تولید شده که از این میزان، یک میلیون و ۷۹۲ هزار تن صرف مصارف داخلی شده است.

این میزان ۳.۱ درصد بیشتر از مصرف این مقطع فولادی در دوماهه سال گذشته معادل یک میلیون و ۷۳۹ هزار تن است.

پس از آن در مجموع، از ۶ میلیون و ۳۱۹ هزار تن شمش فولادی تولیدی در دوماهه ابتدایی امسال، قریب به ۵ میلیون تن آن صرف مصارف داخلی شده که نسبت به ۴ میلیون و ۸۱۹ هزار تن مصرفی در دوماهه ابتدایی ۱۴۰۱، حدود ۱.۸ درصد افزایش یافته است.

تغییرات در مصرف محصولات فولادی در دوماهه ابتدایی امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته تغییرات قابل‌توجهی نداشته و تنها ۱۸هزار تن بیشتر است. در حالی که طی ۲ ماه نخست سال گذشته، ۳ میلیون و ۵۷۸ هزار تن محصولات فولادی در کشور مصرف شده بود، این عدد در مدت مذکور، امسال به ۳ میلیون و ۵۹۶ هزار تن رسیده و فقط ۰.۵ درصد رشد کرده است. به‌گزارش ماین‌نیوز، در دوماهه ابتدایی امسال، یک میلیون و ۷۵۵هزار تن از مقاطع تخت فولادی صرف مصرف داخلی شده و مصرف این مقاطع نسبت به سال گذشته که یک میلیون و ۷۷۰ هزار تن بوده، ۰.۸ درصد کاهش یافته است. در نهایت، مصرف آهن‌اسفنجی نیز ۰.۳ درصد کاهش یافته و از ۶ میلیون و ۵۳۷ هزار تن در مجموع دوماهه ۱۴۰۱ به ۶ میلیون و ۵۱۹ هزار تن رسیده است.

«صمت» سهم معدن در تولید ناخالص داخلی را بررسی کرد

دوئل نابرابر معدن و نفت

شهریار خادمی
editor@smtnews.ir

سهم فرآورده‌های معدنی در اقتصاد دنیا حدود ۵ درصد است که در کشورهای معدنی نظیر تاجیکستان سهم بخش معدن از GDP به ۵.۵ درصد، در شیلی به ۹ درصد و در استرالیا به ۱۰.۴ درصد می‌رسد. سهم بخش معدن در GDP کشور ما رقم ناچیز ۰.۹۸ درصد بوده است، در حالی که در بدبینانه‌ترین حالت، ایران صاحب یک درصد ذخایر معدنی جهان و از جمله کشورهای غنی معدنی محسوب می‌شود. این بدان‌معناست که فرصت افزایش دست‌کم بیش از ۵برابری درآمد خود از بخش معدن دور از دسترس نیست.

ذخایر معدنی هرچند از لحاظ ماهیت، به مانند نفت جزئی از منابع‌طبیعی محسوب می‌شوند، اما به‌دلیل پراکندگی جغرافیایی گسترده (عمدتا در مناطق کم‌برخوردار)، اشتغالزایی بالاتر و همچنین عدم‌انحصار دولتی و صنعتی (وجود هزاران معدندار در کشور)، ظرفیت تاثیرگذاری بسیار بیشتری نسبت به نفت در توزیع ثروت ناشی از تولید برای مردم کشور دارد. با این حال، قوانین، رویکردها و استراتژی‌های معدنکاری در کشور به‌گونه‌ای تنظیم شده که مانع توسعه این صنعت و تنها در راستای افزایش درآمد دولت یا تامین ارزان نهاده برای حلقه‌های پایین‌تر بوده است. صمت در این گزارش، به سهم معدن در تولید ناخالص داخلی پرداخته است.

عکس: صمت

ایران با دارا بودن معادن گوناگون از نظر تنوع ذخایر معدنی در میان ۱۵ قدرت معدنی جهان قرار دارد، با این حال تولیدات معدنی بخش مهمی از تولید ناخالص داخلی کشور را تشکیل نمی‌دهد

دولت در خط مقدم حل مشکلات مردم

حسن لطفی، نماینده مردم رزن در مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با صمت بااشاره به رونمایی از لایحه برنامه هفتم توسعه، اظهار کرد: متاسفانه کمتر از ۴۰ درصد برنامه ششم توسعه اجرا شد. بنابراین، باید برنامه هفتم توسعه به‌گونه‌ای بررسی و تصویب شود که قابلیت اجرا داشته باشد، بنابراین نیاز است که دولت اراده کافی برای اجرای آن را داشته باشد: از آنجایی که دولت در خط مقدم حل مشکلات مردم قرار دارد، قاعدتا باید چارچوب و سیاست‌های دولت در برنامه هفتم توسعه منجر به حل مسائل مردم شود.

لطفی بیان کرد: مجلس هم به‌عنوان قانون‌گذار که مسلط بر مباحث قانونی است و مباحث نظارتی را هم به‌خوبی پیگیری می‌کند، به‌طورقطع توجه زیادی به مفاد برنامه هفتم توسعه خواهد داشت و مواردی را در آن لحاظ می‌کند که منجر به رفع مشکلات اقتصادی کشور شود. در همین زمینه، مرکز پژوهش‌های مجلس و همه متخصصان باید به مجلس در بررسی کارشناسی برنامه هفتم توسعه یاری دهند و نمایندگان هم باید با دقت زیادی به این موضوع ورود کنند و مسائل مهم در این برنامه موردتوجه قرار گیرد.

نماینده مردم رزن در مجلس یازدهم اظهار کرد: یکی از مسائل بسیار مهم کشور مربوط به بحث معادن است و ما باید مبتنی بر نقشه‌راه در این زمینه حرکت کنیم و باید در برنامه هفتم توسعه به‌خوبی مشخص شود که در این حوزه می‌خواهیم از کجا به کجا برسیم. متاسفانه ظرفیت معادن در کشور ما مغفول مانده است و نه‌تنها در حوزه اکتشاف معادن، ضعف جدی داریم، بلکه در حوزه بهره‌برداری و مالکیت معادن و شناسایی آن هم مشکلات جدی داریم و باید در برنامه هفتم توسعه به این بخش توجه ویژه شود.

وی ادامه داد: باوجود اینکه، ایران ذخایر معدنی بسیار ارزشمندی دارد، اما سهم معدن در تولید ناخالص داخلی تنها ۲.۱ درصد است. جمع سهم معادن و صنایع‌معدنی در اقتصاد کشور حدود ۵ درصد و این عدد برای صنعت جانشین نفت، عدد کمی است. اعتقاد داریم که نفت و گاز صنایع بین‌نسلی هستند که باید معادن جایگزین آنها شود، اما سهم معادن در اقتصاد کشور بسیار پایین است.

▣ معدن، اولویت اصلی سرمایه‌گذاری

نماینده مجلس یازدهم گفت: توسعه معادن باید اولویت اصلی برای مسئولان و سرمایه‌گذاران باشد. ایران در این حوزه، مزایای بسیاری از جمله در فناوری و نیروی انسانی دارد. امروزه متخصصان صنایع‌معدنی از جمله در زمینه فولاد در کشور داریم و مواد اولیه و مصرفی و افزودنی، ظرفیت بالایی در کشور دارند. فرزند ارشد صنایع‌معدنی، فولاد است، اما از مس و آلومینیوم و دیگر کانی‌ها نیز نباید غافل شد. ظرفیت خوبی در فناوری و بومی‌سازی در ایران ایجاد شده است و می‌توان ادعا کرد که ایران می‌تواند از تولیدکنندگان برتر فولاد دنیا باشد.

روزی کارخانجات فولادی از فناوری‌های خارجی استفاده می‌کردند، اما امروزه این شرکت‌ها به‌معنای واقعی فولادساز شده‌اند.

وی ادامه داد: امروزه تجهیزات لازم برای تجهیز و ساخت کارخانه‌های فولادی در کشور مهیا شده است. در زنجیره تولید فولاد از معدن تا تولید، مشکل خاصی وجود ندارد. در واقع، مشکل اصلی که بر صنایع معدنی سایه انداخته، مشکلات اقتصادی است.

جایگاه پایین‌تر معدن نسبت به نفت

در ادامه، مسعود زارع، کارشناس حوزه معدن در گفت‌وگو با صمت بااشاره به قرارگیری ایران در کمربند فلززایی آلپ ـ هیمالیا، دارا بودن ۳.۱ درصد تولیدات معدنی، ۸.۸ درصد ذخایر منابع‌طبیعی و معدنی جهان و برخورداری از طیف گسترده منابع‌معدنی کشف‌شده، افزود: ایران کشوری معدنی است و از موهبتی که در اختیار داشته، بهره کافی نبرده است.

وی، سهم بخش معدن از تولید ناخالص داخلی در سال ۱۴۰۱ را ۱.۳۹ درصد و سهم بخش نفت را ۱۲.۷ درصد ذکر کرد و گفت: این در حالی است که براساس جدول داده ـ ستانده ۱۴۰۰ ، پیوند پسین بخش معدن ۱.۴۳ و بخش نفت ۱.۰۹ بوده است؛ یعنی باوجود تحرک‌زایی بالاتر، بخش معدن نسبت به نفت جایگاه کمتری در اقتصاد دارد.

این کارشناس ارشد حوزه معادن و صنایع‌معدنی بااشاره به داده‌های مرکز آمار ایران، عملکرد ترکیب معادن بهره‌برداری‌شده و حجم سرمایه‌گذاری انجام‌شده را نیز مفید ندانست و اظهار کرد: سرمایه‌گذاری انجام‌شده در مواد معدنی مختلف، تناسبی با ارزش‌افزوده خلق‌شده نداشته است. به‌عنوان‌مثال، باوجود جایگاه سوم سرب و روی در خلق ارزش‌افزوده، از لحاظ سرمایه‌گذاری انجام‌شده در جایگاه هشتم است و در مقابل، سنگ‌های تزئینی باوجود ارزش‌افزوده پایینی که دارند، جایگاه سوم در سرمایه‌گذاری را از آن خود کرده‌اند.

زارع، با معرفی چالش‌های شناسایی‌شده بخش معدن در چارچوب الگوی رقابت‌پذیری نظام‌مند در ۴ سطح خرد، بخشی، کلان و فراکلان، گفت: از عمده‌ترین چالش‌ها در سطح خرد می‌توان به توجه کافی نداشتن به واحدهای تحقیق و توسعه قدیمی و کم‌بازده بودن ماشین‌آلات و تجهیزات و در نتیجه هزینه استهلاک بالای آن، سهم غالب نیروی کار ساده، ضعف در حوزه آموزش، همسو نبودن آموزش عالی و مهارت‌آموزی با نیازها و بهره‌وری پایین نیروی‌کار اشاره کرد.

وی یکی از چالش‌های سطح بخشی را تعارض منافع دستگاه‌های اجرایی حوزه معدن ذیل موضوع ماده ۲۴ قانون معادن سال ۱۳۷۷ عنوان کرد و افزود: از کل تقاضای اکتشاف معادن حدود ۲.۲ درصد به پروانه اکتشاف، ۰٫۴درصد به گواهی کشف و فقط ۰٫۳ درصد به پروانه بهره‌برداری منجر می‌شود. بیشترین رد تقاضای اکتشاف نیز توسط سازمان حفاظت از محیط‌زیست، سازمان منابع‌طبیعی و آبخیزداری و نیروهای نظامی انجام می‌شود.

زارع از عمده‌ترین چالش‌ها در سطح بخشی حوزه معدن را ضعف زیرساخت‌ها در حوزه‌های حمل‌ونقل، تامین آب و انرژی، توسعه نامتوازن زنجیره ارزش صنایع‌معدنی، نامتناسب بودن حقوق دولتی نسبت به ظرفیت‌های معدنی، عدم‌تخصیص کامل درآمدهای حاصل از حقوق دولتی معادن به بخش معدن کشور، نبود برنامه‌ریزی و اقدام برای هوشمندسازی سامانه‌های اطلاعاتی بخش معدن، کم‌توجهی معدنکاران به مسائل زیست‌محیطی و جذب ضعیف سرمایه‌گذاری عنوان کرد. وی اضافه کرد: عمده‌ترین چالش سطح بخشی معدن، چالش‌های حوزه اکتشاف است که صدور پروانه‌های اکتشاف بدون اهلیت‌سنجی، نبود منابع مالی کافی، فقدان دانش لازم برای اکتشاف و موارد دیگر باعث شده که بسیاری از پروانه‌های اکتشاف صادره به بهره‌برداری نرسد که این موضوع منجر به بلوکه شدن بسیاری از پهنه‌های معدنی کشور شده است.

این فعال معدنی تصریح کرد: از دیگر چالش‌های بخشی معدن، سهم پایین اکتشاف از منابع در بودجه‌های سنواتی است. اطلاعات استخراج‌شده از بودجه دولت نشان می‌دهد که نه‌تنها سهم پنج ده‌هزارم درصدی برنامه زمین‌شناسی و برنامه اکتشاف و راه‌اندازی معادن، کمترین بودجه اختصاصی در مقایسه با سایر برنامه‌های دولت در سالیان مختلف را دارد، بلکه مقایسه آن با سهم بودجه اکتشاف سایر کشورهای معدنی اختلاف قابل‌توجهی را نشان می‌دهد. به‌عنوان‌مثال، سهم بودجه اکتشاف در استرالیا ۱۳۶هزارم درصد، در شیلی ۱۴۲هزارم درصد و در کانادا ۲۱۴هزارم درصد است.

زارع، مهم‌ترین چالش سطح کلان بخش معدن را محدودیت واردات ماشین‌آلات معدنی و کاستی‌های مرتبط با بسترسازی‌های لازم برای توسعه بخش معدن در سطح بین‌الملل و مشکلات ناشی از تحریم‌ها ذکر کرد و گفت: حدود ۱۷هزار دستگاه به‌منظور نوسازی ناوگان موجود بخش معدن با هدف حفظ تولید فعلی و توسعه ناوگان و دستیابی به ۷۰۰ میلیون تن ماده معدنی در سال ۱۴۰۴ موردنیاز است. در حالی که توان ساخت ۲هزار و ۵۰۰ دستگاه آن در داخل وجود ندارد و ۱۴هزار و ۵۰۰ دستگاه با سابقه ساخت داخلی وجود دارد، در عین حال ظرفیت تولید آن محدود است.

▣ طرح‌های مهم برنامه توسعه هفتم

وی درباره عملکرد احکام مرتبط با معدن در برنامه هفتم توسعه اظهار کرد: در برنامه‌های توسعه سوم تا ششم، به‌طورمتوسط ۲۰ تا ۳۰ درصد احکام در هر برنامه تحقق نیافته است. ضمن اینکه مردمی کردن منافع بخش معدن، توسعه اکتشافات معدنی، تامین تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی، تحقق توسعه پایدار بخش معدن، اهداف زیست‌محیطی، تامین مواد اولیه صنایع فولاد و آلومینیوم، جذب سرمایه‌گذاری خارجی در بخش معدن، تکمیل زنجیره ارزش محصولات معدنی و اختصاص عواید حاصل از معدن به بخش معدن از برنامه‌های مهم توسعه هفتم است.

زارع در ادامه بیان کرد: معدن موتور محرکه اقتصاد است و می‌تواند چرخ اقتصاد را به چرخش دربیاورد،اما متاسفانه توجه موردنیاز به آن صورت نگرفته و ضعف‌های زیادی؛ چه در زمینه اشکالات اجتماعی و بومی و چه سرمایه‌گذاری و قوانین در آن وجود دارد که باید رفع شود.

وی افزود: اکتشاف یکی از زمینه‌هایی است که باید به آن بها داده شود، چون اکتشاف نیاز به سرمایه‌گذاری و ریسک دارد و هرکسی به آن ورود نمی‌کند، بنابراین باید دولت در این زمینه کمک‌رسانی کند و پیشنهاد می‌شود، مطالعات بسیاری که انجام‌شده را به‌صورت رایگان در اختیار بخش خصوصی بگذارند تا به حرکت درآید و به ارزش‌افزوده تبدیل و وام‌های مختلفی داده شود که این ریسک در نظر اکتشاف‌گر کاهش پیدا کند.

این کارشناس ادامه داد: در بحث سرمایه‌گذاری‌ها، باید امکانات فراهم شود،به‌ویژه در سرمایه‌گذاری‌های خارجی و شرایط برای اکتشاف و سرمایه‌گذاری در بخش معدن فراهم شود. بسیاری از مواد معدنی که صادرات آن در حال انجام است، به‌صورت گرم وارد کشور می‌شوند، بنابراین باید روی فرآوری این قضایا کار شود، چون این مواد نیاز به سرمایه‌گذاری دارند. اگر روی فرآوری مواد معدنی کار شود، همان ماده معدنی را می‌توانیم با ارزش‌افزوده بسیار زیاد وارد بازار کنیم که در نهایت، موجب رونق بخش معدن شود، پس باید به این بخش بیشتر توجه شود و دولت زمینه‌های کاری را فراهم کند که در این صورت به‌طورقطع، معدن می‌تواند از این حالت بیرون بیاید و به‌عنوان موتور محرک، رونق‌بخش اقتصاد کشور باشد و سهم بسزایی در تولید ناخالص داخلی داشته باشد.

> قوانین، رویکردها و استراتژی‌های معدنکاری در کشور به‌گونه‌ای تنظیم شده که مانع توسعه این صنعت و تنها در راستای افزایش درآمد دولت یا تامین ارزان نهاده برای حلقه‌های پایین‌تر بوده است

سخن پایانی

معادن تامین‌کننده مواد اولیه موردنیاز بسیاری از صنایع هستند و در توسعه صنعت، ایجاد اشتغال پایدار و افزایش تولید ناخالص ملی و درآمد سرانه کشور نقش بسزایی دارند. ایران با دارا بودن معادن متنوع از نظر تنوع ذخایر معدنی در میان ۱۵قدرت معدنی جهان قرار دارد، در حالی که تولیدات معدنی، بخش مهمی از تولید ناخالص داخلی کشور را دربرنمی‌گیرد. دولت باید با تامین تجهیزات معدنی، حفاری و ماشین‌آلات و همچنین ارائه تسهیلات بانکی، شرایط اکتشافات و استخراج را برای معدنی‌ها هموار کند تا سهم معدن در تولید ناخالص داخلی افزایش یابد، چرا که این سهم می‌تواند یکی از شاخصه‌های اصلی رشد اقتصاد باشد و ادامه تولید مواد اولیه توسط معدنکاران در شرایط کنونی، می‌تواند تحریم‌ها را فقط روی برگه، اعتبار ببخشد.

یادداشت

معدن درگیر اختلاف‌نظرها

علی جدی، نایب‌رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی

معدن و صنایع وابسته به آن، آغازگر بسیاری از کسب‌وکارها و توسعه اقتصادی هستند. فعالیت در این حوزه و تلاش برای ارتقای بهره‌گیری از ظرفیت‌های معدنی به‌منزله رشد اشتغالزایی در سطح کشور است یا به بیان دیگر، این حوزه از امتیازات ویژه‌ای برای توسعه کارآفرینی برخوردار است. بنابراین، می‌توان با ایجاد بستر مناسب برای تداوم تولید، توسعه و همچنین ایجاد استارت‌آپ‌های معدنی، ارزش‌های جدید مادی و معنوی را خلق کرد. علاوه بر این، گام‌های موثری در مسیر توسعه اشتغالزایی برداشت. بخش معدن تا امروز چه در زمینه صدور مجوز، چه پروانه بهره‌برداری، شاهد برخی اختلاف‌نظرها بوده است که به‌عقیده من، باید نام آن را نه «تعارض منافع» که «تداخل وظایف» گذاشت. به‌عبارت‌دیگر، تصمیمات وزارت صمت با ارگان‌ها و سازمان‌های دیگری مانند سازمان انرژی اتمی (که برخی محدوده‌ها را زیر نظر دارد)، سازمان منابع‌طبیعی یا محیط‌زیست تداخل پیدا می‌کند و اختلافاتی را به‌وجود می‌آورد، بنابراین ما به‌عنوان اعضای کمیسیون صنایع و معادن کشور، اصلاح قانون موجود را مدنظر قرار دادیم که خوشبختانه در حال حاضر نهایی شده و قرار است در صحن علنی مطرح شود.

در این اصلاحیه، حدود و وظایف موردبازنگری قرار گرفت و به‌دقت مشخص و بنابراین تکلیف هر بخشی به‌طورکامل روشن شده است.

همین‌طور درباره نحوه هزینه‌کرد حقوق دولتی، اصلاحاتی انجام گرفته و در زمینه موضوعات زیست‌محیطی، استعلاماتی به‌عمل‌آمده و پیوست‌های مطالعاتی زیست‌محیطی تهیه شده است تا تکلیف در این زمینه هم روشن شود. به‌این‌ترتیب، فکر می‌کنم با تصویب قانون جدید، بسیاری از مشکلات بخش معدن حل و زمینه تعارض منافع برطرف شود.

یکی از مباحث مطرح‌شده در این اصلاحیه، مربوط به محدوده‌های راکد در سازمان انرژی اتمی بود، زیرا برای اخذ پروانه معدنی هر استعلامی که گرفته می‌شد، باید به تایید سازمان انرژی اتمی هم می‌رسید. این روال موجب می‌شد که بسیاری از معادن بلوکه شوند و نتوانند به مرحله بهره‌برداری برسند، زیرا این سازمان هم مانند سازمان محیط‌زیست و منابع‌طبیعی با صدور مجوز مخالفت می‌کرد.

در اصلاحیه جدید، این موارد همه در چارچوب‌های مشخصی تعریف شده‌اند تا تصمیم‌گیری‌ها دیگر به‌صورت‌سلیقه‌ای نباشد. به‌عنوان‌مثال، از این پس، باید تصمیمات سازمان انرژی اتمی زیرنظر سازمان زمین‌شناسی کشور باشد یا درباره مسائل زیست‌محیطی شرط تعهد به پیوست زیست‌محیطی ضروری و همین‌طور الزاماتی برای هزینه‌کرد حقوق دولتی در زمینه احیای محیط‌زیست و منابع‌طبیعی در نظر گرفته شده است؛ امیدواریم این اصلاحیه در صحن مجلس هم به‌تصویب برسد و به‌این‌ترتیب گره تعارض منافع در بخش معدن حل شود.

برای شناسایی و اصلاح موضوعات مشکل‌آفرین در بخش معدن، جلسات بسیار زیادی در کمیسیون صنعت و معدن با حضور نمایندگانی از وزارت صمت، انجمن‌های معدنی، سازمان محیط‌زیست، منابع‌طبیعی و حتی رئیس سازمان انرژی اتمی برگزار شده که در آنها بحث و بررسی‌های زیادی انجام گرفته است. علاوه بر این، هم در کمیته معدن و هم در جلسات صحن کمیسیون، جلسات متعددی برگزار شد و ذی‌نفعان با نمایندگان تبادل‌نظر داشتند و همه موارد ضروری و نکات مهم را از منظر خود اعلام کردند.

طبیعی است که همه دلایل و نظرات مطرح‌شده، نمی‌تواند موردقبول کمیسیون قرار گیرد، زیرا ما هم مشاوران خاص خود را داریم و نظرات همه را به‌صورت تجمیعی بررسی و درباره آنها تصمیم‌گیری می‌کنیم.

ما تلاش کرده‌ایم که علاوه بر منافع معندار، منافع دیگر بخش‌های ذی‌نفع و به‌طورکلی همه کشور را در نظر داشته باشیم. البته از آنجا که نمی‌شد موضوع برگزاری مزایده‌ها و واگذاری‌ها را تا زمان تصویب قانون جدید معطل گذاشت، در اصلاحیه مجلس، پیش‌بینی‌هایی انجام گرفته است و بعد از تصویب و ابلاغ به کمک برندگان مزایده خواهد آمد.

مدیرعامل نمایشگاه بین‌المللی اصفهان در گفت‌وگو با صمت مطرح کرد:

برگزاری رویدادهای نمایشگاهی زمینه‌ساز توسعه ارتباطات تجاری است

بیش از یک سال و نیم از مدیریت دکتر احمدرضا طحانیان در شرکت نمایشگاه بین‌المللی اصفهان می‌گذرد، او که در کارنامه خود مسئولیت‌هایی از جمله عضو هیات علمی دانشگاه در دانشکده مهندسی صنایع، رئیس مرکز کنترل ترافیک، ریاست کارگروه ITS حوزه حمل‌ونقل و ترافیک، مدیریت شرکت نیک‌اندیش و مدیرعامل شرکت مترو منطقه اصفهان را در کارنامه علمی و اجرایی خود دارد، بیش از یک‌سال است که سکان‌دار اداره استانداردترین سایت نمایشگاهی کشور با زیرساخت‌های مناسب شده است. زیرساخت‌هایی که او همچنان به دنبال تکمیل و توسعه آن است. با توجه به فعالیت‌های صورت گرفته و همچنین تکمیل برخی کاستی‌ها در سایت نمایشگاه اصفهان به نظر می‌رسد مدیرعامل نمایشگاه اصفهان همچنان معتقد و متعهد است که بر اساس نیازهای موجود، این مجموعه را به سوی چابکی هرچه بیشتر و تطبیق آن با نیازهای بازار سوق دهد.

در این گفت‌وگو در نظر داریم از کیفیت اجرایی این تحولات جدید در مدرن‌ترین سایت نمایشگاهی کشور که عمدتاً محل اجتماع مناسب صاحبان کسب و کارها و فعالان اقتصادی بخش خصوصی است، بیشتر باخبر شویم.

در نشست خبری که چند ماه قبل برگزار شد درباره برخی از محتوی سند چشم‌انداز نمایشگاه صحبت کردید؛ لطفاً درباره این سند و اهمیت چشم‌انداز نمایشگاه اصفهان بیشتر توضیح بدهید.

از دیدگاه ما و با توجه به سند چشم‌اندازی که تهیه شده و در نمایشگاه اصفهان در همان راستا در حال فعالیت‌ها هستیم، نمایشگاه شتاب دهنده، هویت‌ساز و شبکه محور است و با توجه به برگزاری رویدادهای نمایشگاهی سعی کرده‌ایم امکان تحقق یافتن این سه مفهوم اصلی را در هنگام برنامه‌ریزی، اجرا و انجام فرآیندهای توسعه محور فراهم کنیم. در گذشته و به دلیل برخی تعاریف که از هویت نمایشگاه ارائه شده بود، نمایشگاه صرفاً بنگاه اقتصادی تعریف شده بود. در تعریف جدیدی که در برنامه چشم‌انداز نمایشگاه ارائه کرده‌ایم تمرکز اصلی ما روی ذینفعان است. به عبارتی ما روی مشتریان تمرکز کردیم تا بتوانیم امکان ارائه خدمات بهتر را با توجه به نیازهای آنان در حوزه کسب و کارها فراهم کنیم و یا اینکه موفق شویم به این خواسته‌ها نزدیک شویم و همچنین تمام کوشش ما از برگزاری نمایشگاه رفتن به سوی برگزاری رویدادهای مختلف در کنار یک نمایشگاه است. چرا که برگزاری یک رویداد خوب می‌تواند در برگیرنده تمام اهداف اجرای نمایشگاه مانند برنامه‌های جنبی، مانند آموزش و تبادل تجربه، اطلاع‌رسانی مطلوب از نمایشگاه‌ها و همفکری با صاحبان فکر و کسب و کارها را در خود دارا است. مهم‌تر آنکه این ارتباطات شکل گرفته به عنوان بستری مهم برای شبکه‌سازی‌های تجاری ادامه‌دار باشد.

اینگونه که مشخص است سند چشم‌انداز نمایشگاه برای این مهم تدوین شده که برگزاری رویدادهای نمایشگاهی از ساختاری هدفمند بهره ببرد. آیا دلیل خاصی برای پیاده‌سازی چنین رویکردی داشتید؟

واقعیت اینکه هر مجموعه تجاری که با واحدهای تولیدی، خدماتی و به عبارتی بازار در ارتباط است نیازمند چشم‌انداز است. اینکه بدانیم قرار است طی سال‌های آینده به کدام نقطه برسیم و یا هدف ما از حضور در بازار چیست، نیاز هر مجموعه اقتصادی است. باور دارم بدون داشتن سند چشم‌انداز توسعه محور ناخواسته به سوی انجام برخی کارهای روزمره و عادی می‌رویم و در نهایت و پس از پایان سال دستاورد مشخص و قابل اعتنایی را نداشته‌ایم. تدوین سند چشم‌انداز شرکت با چنین نگرشی انجام شده است. یکی از مهم‌ترین اهداف برنامه چهار ساله این شرکت توسعه برند است تا تصویر بسیار مناسب از نمایشگاه اصفهان در ذهن مخاطب ایجاد کند. در اینجا منظور از نمایشگاه اصفهان تمام کارها و فعالیت‌هایی هست که قبل از برگزاری رویدادهای نمایشگاهی، در زمان برپایی و پس از پایان یک نمایشگاه انجام می‌دهیم. این دغدغه همیشه در نمایشگاه اصفهان به صورت خاص و سایر شرکت‌ها وجود داشته که مخاطبان چه تصویری از آن شرکت در ذهن دارند، از این جهت در حال تلاش هستیم تا در گام نخست تصویر سابق را در ذهن مخاطبان بازسازی و در مرحله بعدی تصویر جدید نمایشگاه اصفهان که براساس سند چشم‌انداز در حال شکل‌گیری و تعریف است در ذهن مخاطبان و خصوصاً ذینفعان نمایشگاه اصفهان شکل بگیرد.

توسعه شبکه‌سازی کسب و کارها از دیگر اهداف کلان برنامه ۴ساله شرکت نمایشگاه بین‌المللی اصفهان است. با برگزاری نمایشگاه‌ها شبکه‌سازی‌های تجاری به معنای واقعی و قابل لمس آن برای صاحبان کسب و کارها و خصوصاً صاحبان سرمایه انجام می‌شود. در چنین فرآیندی است که صاحبان کسب و کار موفق به ارتباطات جدید، گفت‌وگو با متخصصان و فعالان تجاری می‌شوند، اما در چشم‌انداز جدید ما به دنبال توسعه این ارتباطات و شبکه‌سازی هستیم. ارتباطاتی که بسیار ارزشمند هستند و تنها از طریق توسعه شبکه‌سازی می‌توان ظرفیت‌ها و ظرفیت‌های آن را به خوبی حفظ و گسترش داد. به باورم خلق ثروت و توسعه از طریق همین شبکه‌سازی‌ها و حفظ پویایی آن امکان‌پذیر است. بنابراین این شرکت در نظر دارد در حوزه صادرات علاوه بر نمایش توانمندی‌ها، بین شرکت‌های مدیریت صادرات با شرکت‌های تولیدی اتصال موثرتری برقرار کند و با شبکه‌سازی بین آنها به توسعه فرهنگ صادراتی در تولید محصولات ایرانی کمک کند.

صحبت‌های شما درباره تحقق یافتن امر توسعه در برگزاری رویدادهای نمایشگاهی جالب توجه است. اما سؤال دیگری هم مطرح است؛ در ماه‌های اخیر، شاهد تکمیل بخش‌های باقیمانده از فاز اول نمایشگاه اصفهان بوده‌ایم. درباره توسعه فیزیکی نمایشگاه در حال چه اقداماتی هستید؟

فاز اول نمایشگاه اصفهان در سال ۱۳۹۹ و برای استفاده کسب و کارها و مردم به بهره‌برداری رسید، اما بخش‌هایی از این ساختار کلان دارای کمبودهایی بود که در حال تکمیل آن هستیم. طی یک سال گذشته تا کنون ۲۳۳۰۰ متر خط‌کشی جهت معابر و پارکینگ‌ها انجام شده، تکمیل و آسفالت جاده‌های بارانداز به میزان ۴۵۰۰ مترمربع انجام گردید، مرکز تجارت و بازاریابی به متراژ ۹۲۰۰ مترمربع باز طراحی شده و باز تعریف کاربری‌های آن پایان یافته و مراحل نازک کاری آن شروع شده است و دو سازه کروی از محل برگزاری قبلی به جهت تأمین رفاه حال بازدیدکنندگان و با کاربری خدمات‌رسانی منتقل شد، احداث جاده دسترسی به مخازن با زیرساخت ۹۵۰۰ مترمربع در حال انجام است. پارکینگ‌های غربی نیز به مساحت ۱۱۴۰۰ مترمربع با ظرفیت ۳۶۰ خودرو زیرسازی انجام شده و آسفالت این بخش هم تکمیل شده است. به دلیل تامین برق در مواقع اضطراری یک عدد دستگاه ژنراتور KVA۲۴۰۰ خریداری و در شبکه برق نمایشگاه متصل شد. همچنین در انتهای سالن نمایشگاه ۹ اتاق قرار دارد که طی این مدت و پس از هم‌اندیشی درباره کارایی این مکان‌ها برای هر کدام کاربری مشخصی تعریف و براساس همان برنامه تجهیزات مورد نیاز این اتاق‌ها که مربوط به مذاکرات بازرگان‌ها، عقد قراردادهای تجاری مشارکت‌کنندگان و برگزاری کلاس‌های آموزشی است تکمیل گردید.

درحال‌حاضر نیز به دنبال تکمیل رینگ‌های دسترسی در نمایشگاه هستیم. نرم‌افزارهای مختلف برای تسهیل در فرآیندهای اجرایی نیز راه‌اندازی شده‌اند ضمن بازنگری وب‌سایت در سال ۱۴۰۱ نخستین نمایشگاه فرش دستباف را به صورت مجازی رونمایی و بهره‌برداری کردیم که با استقبال بسیار خوبی همراه شد و بیش از ۴ هزار مراجعه‌کننده از این نمایشگاه مجازی بازدید کردند. لازم است که این نکته را مطرح کنم که پس از پایان هر عنوان نمایشگاهی تور مجازی آن به همراه اطلاعات تمام مشارکت‌کنندگان در سایت شرکت منتشر می‌شود. در طرح توسعه فضای سرپوشیده یک سالن ۷۲۰۰ متری که در واقع یک سالن از هشت سالن فاز دوم است در حال طراحی می‌باشد که در آینده نزدیک کلنگ زنی آن انجام می‌شود و ۲ فضای روباز نمایشگاهی نیز در حال آماده‌سازی است.

در امسال و با توجه به سند چشم‌انداز چهارساله و همچنین توسعه فیزیکی که در دست اقدام دارید، چه اهدافی را برای برگزاری نمایشگاه‌ها دنبال می‌کنید؟

در سال ۱۴۰۲ نمایشگاه بین‌المللی استان اصفهان برگزاری ۴۵ عنوان نمایشگاهی را براساس تقویم برنامه‌ریزی کرده است. نخستین نمایشگاهی که در امسال و در فروردین‌ماه برگزار شد، شامل دو نمایشگاه قرآن و عترت و حجاب و عفاف بود. این نمایشگاه به دلیل هماهنگی برای برنامه‌های جنبی با استقبال بسیار خوب شهروندان، مدیران شهری و استانی و مخاطبان روبه‌رو شد. همچنین قدیمی‌ترین نمایشگاهی که امسال برگزار خواهد شد، نمایشگاه لوازم‌خانگی است که بیست و هفتمین دوره برگزاری آن در بهمن‌ماه خواهد بود. بیست و ششمین نمایشگاه تخصصی صادراتی فرش دستباف، بیست و ششمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت ساختمان و بیست و پنجمین دوره نمایشگاه کامپیوتر و اتوماسیون اداری را نیز به عنوان باسابقه‌های رویدادهای نمایشگاهی میزبانی خواهیم کرد. در تقویم امسال سعی کردیم براساس نیاز بازار و پس از برگزاری جلسات هم‌اندیشی عنوان‌های جدیدی را نیز در تقویم داشته باشیم. در تقویم امسال پنج عنوان جدید نمایشگاهی نیز اضافه شده است که شامل نخستین نمایشگاه تخصصی گلخانه، نهاده‌ها و ادوات باغی، نخستین نمایشگاه نوآوری و فن‌آوری استان (اینوتک اصفهان)، نخستین نمایشگاه خدمات کسب و کار و فرانچایز و نخستین نمایشگاه انرژی‌های نو تجدید پذیر است، قرار دارد. بنابراین و همانطور که خدمت شما عرض کردم نمایشگاه اصفهان در حال تحرکات جدید است که این فعالیت‌ها را می‌توانیم هم در سند چشم‌انداز مشاهده کنیم، همزمان نیز توسعه فیزیکی و تکمیل سایت نمایشگاه را دنبال می‌کنیم و در کنار این موارد در حال بازبینی عناوین نمایشگاهی و تعریف عنوان‌های جدید در تقویم سالیانه نمایشگاه هستیم. مهم‌تر از این موارد به دنبال آن هستیم و در ده عنوان نمایشگاهی به دنبال برند شدن در سطح منطقه هستیم.

در بخش‌های مرتبط با توسعه صادرات و یا برگزاری نمایشگاه‌های خارجی چه اهدافی را دنبال می‌کنید؟

باور دارم جهان امروز بر اساس ارتباطات تجاری و کسب ثروت از طریق صادرات شکل گرفته است. در امر صادرات و زمانی که یک محصول و یا خدمات خاص به کشوری دیگر صادر می‌شود ما تنها با ارسال یک کالا روبه‌رو نیستم، بلکه مجموعه‌ای از ارتباطات تجاری و توسعه کسب و کارها نیز به موازات این مهم انجام می‌شود. بنابراین و با توجه به شناختی که از بازارهای تجاری دارم می‌گویم، امروزه یکی از بهترین راه‌های گسترش ارتباطات تجاری، صادرات خدمات، کالا و تکنولوژی به کشورهای هدف است. چرا که صادرات نقش موثری در رشد و توسعه اقتصادی کشورها دارد. آمارهای سازمان‌های جهانی مرتبط با ارتباطات تجاری و صادرات گواه این ادعاست. کشورهایی که امکان برقرار ساختن ارتباطات تجاری را در بازارهای هدف داشته و جذب منابع مالی را در بازارهای هدف خارجی جست‌وجو کرده‌اند، در عمل اثبات کردند که ارتباطات تجاری بیشتر و سودآوری را در بازارهای هدف برقرار ساختند. کسب اطلاعات در مورد نیازها و سلیقه مصرف‌کنندگان در بازارهای خارجی یکی از مهم‌ترین اصول ماندگاری در بازارهای جهانی و ارتقای سطح کیفیت صادرات محصولات و خدمات است. بنابراین و با توجه به این مقدمه نمایشگاه اصفهان در امسال پاویون جمهوری اسلامی ایران در نمایشگاه صنعت حلال کشور مالزی، فرستادن هیات‌های تجاری به کشور ترکیه، ایتالیا و روسیه را دنبال می‌کند. برگزار شدن هر کدام از این رویدادهای تجاری و حضور تجار، بازرگانان و صاحبان صنایع و خدمات به این کشورها بدون شک برای کشورمان حامل دستاوردهای بسیار مطلوب و قابل لمس خواهد بود. لازم به یادآوری است که طی ماه‌های گذشته نمایشگاه بین‌المللی اصفهان در راستای توسعه تجارت و فراهم کردن زمینه‌های همکاری‌های تجاری با همسایگان کشورمان میزبان هیات‌های تجاری از کشور عراق، عمان، پاکستان، ترکیه، تاجیکستان، روسیه و افغانستان بوده است و همچنین هیات مختلفی از تجار ایرانی را به کشورهای روسیه، ایتالیا و.... همراهی نموده است درحال‌حاضر نمایشگاه حلال مالزی نماینده ایران هستیم که در شهریور ماه انجام شود و بنا است پاویون جمهوری اسلامی ایران توسط نمایشگاه بین‌المللی اصفهان برگزار گردد.

سؤالات ما با توجه به پاسخ‌های کامل شما در حوزه نمایشگاه اصفهان، برگزاری رویدادهای نمایشگاهی، حضور در رویدادهای خارجی و همچنین توسعه فیزیکی سایت نمایشگاه به پایان رسیده است. در پایان این مصاحبه اگر صحبتی داریم به عنوان کلام پایانی بفرمایید.

با اطمینان خاطر و با توجه به شرایطی که در بازارهای اقتصادی شاهد آن هستیم می‌گویم، می‌توان گفت حضور صاحبان کسب‌وکار در نمایشگاه‌های تخصصی، بین‌المللی و خارجی یکی و شاید بهترین ارتباطات تجاری در دنیای امروز است. جهان امروز برآمده از شبکه‌سازی‌های تجاری و ارتباطات تجاری منسجم است. بنابراین جایگاه نمایشگاه از چنین منظری بسیار با اهمیت است. در هنگام برگزار شدن نمایشگاه تمام ابزارهای ارتباطات تجاری در جهت توسعه ارتباطات، بهبود بخشیدن به روابط تجاری و توسعه کسب‌وکار در کنار هم قرار می‌گیرند تا در سطح بالاتر معنای دقیق ارتباطات تجاری را برای صاحبان کسب و کارها محقق کنند. نمایشگاه حقیقت ارتباطات تجاری را به صورت کامل همزمان برای مشارکت‌کنندگان و بازدیدکنندگان آن رویداد نمایشگاهی به نمایش می‌گذارد. از همین رو آنچه با عبارت ارتباطات تجاری از سوی کارشناسان اقتصادی، کارخانه‌دارها، توزیع‌کنندگان کالا و خدمات و ارائه‌دهندگان تکنولوژی‌های نوین تکرار می‌گردد به معنای واقعی کلمه در نمایشگاه‌ها نمایان می‌شود.

ورود سالانه ۱۴۷ میلیون تن ریزگرد به کشور

به گفته معاون محیط‌زیست انسانی سازمان حفاظت از محیط‌زیست، ۲۷۰ میلیون هکتار منشأ گردوغبار در کشورهای همسایه وجود دارد و هر سال در حدود ۱۴۷ میلیون تن ریزگرد وارد ایران می‌شود.

به‌گزارش ایرنا، ایرج حشمتی، در نشست کارگروه مقابله با گردوغبار افزود: هم‌اکنون ۲۳ استان کشور درگیر پدیده گردوغبار هستند که منشأ بیشتر آنها ۲۷۰ میلیون هکتار کانون گردوغبار خارجی است که سالانه ۱۴۷ میلیون تن گردوغبار از این کانون‌ها به کشورمان گسیل می‌شود که استان اصفهان را نیز درگیر می‌کند. حشمتی ادامه داد: گردوغبار گسیل‌شده از کشورهای همسایه، مشکلات عدیده بهداشتی، تجاری و کشاورزی برای کشورمان به‌دنبال داشته است. وی خاطرنشان کرد: سال‌ها استفاده از دیپلماسی برای حل مشکلات محیط‌زیست مغفول مانده بود،اما این مهم موردتوجه دولت سیزدهم قرار گرفت و سال گذشته با دستور رئیس‌جمهوری، نشست منطقه‌ای با شعار «محیط‌زیست برای آینده بهتر» با حضور ۱۱ کشور همسایه برگزار شد. وی افزود: ۲۱ تیر هر سال با پیشنهاد ایران و باوجود تحریم‌های ظالمانه، با موافقت مجمع عمومی سازمان ملل به‌عنوان «روز جهانی توفان‌های ماسه‌ای و گردوغبار» تعیین شد. وی تصریح کرد: آلودگی هوا از مهم‌ترین معضلات پنج‌گانه محیط‌زیست است که بسیاری از مناطق کشور و به‌ویژه کلانشهر اصفهان را آزار می‌دهد. وی افزود: تاکنون حدود ۲ هزار و ۷۵۰ میلیارد تومان برای مقابله با گردوغبار توسط صندوق توسعه ملی در اختیار سازمان حفاظت از محیط‌زیست قرار گرفته که تمام آن هزینه شده و رقم این اعتبار در سال ۱۴۰۲ نیز، ۳۰۰ میلیارد تومان است که هنوز توزیع نشده است.

صمت پیامدهای گرمای شدید هوا برای منابع طبیعی را بررسی کرد

آتش در کمین مراتع و جنگل‌ها

۱۲ تیر امسال برابر با سوم ژوئن ۲۰۲۳ عنوان گرم‌ترین روز سال را در تاریخ کره زمین به خود گرفت. براساس داده‌های مرکز ملی پیش‌بینی محیطی ایالات‌متحده (NCEP)، میانگین دمای کره زمین در این روز به ۱۷.۰۱ درجه سانتیگراد رسید که از رکورد ۱۶.۹۲ درجه سانتیگراد در آگوست ۲۰۱۶ فراتر رفت. دیجیاتو در این‌باره نوشته است: جنوب ایالات‌متحده در هفته‌های اخیر از بحران آب‌وهوایی و گرمای شدید رنج می‌برد. در بخش‌هایی از چین، موج گرمای پایدار با دمای میانگین بالای ۳۵ درجه سانتیگراد همچنان ادامه دارد. در شمال افریقا از دمای میانگین نزدیک به ۵۰ درجه سانتیگراد و در خاورمیانه هزاران نفر از گرمای سوزان غیرعادی رنج می‌برند. همچنین، گرمای شدید در هند باعث مرگ بیش از ۱۵۰ نفر شده است. چند دهه‌ای می‌شد که دانشمندان هشدارهایی از تبعات خسارت‌بار تغییرات اقلیمی می‌دهند، اما برخلاف انتظار، واکنش دولت‌ها به راهکار مطمئنی نینجامیده و حالا گرم‌ترین دمای تاریخ زمین به ثبت رسیده است. به‌گفته کارشناسان، حتی کمترین افزایش گرمایش می‌تواند خطراتی مثل موج‌های گرمایی، آتش‌سوزی جنگل‌ها، خشکسالی و دیگر مشکلات را به بار آورد. به‌گفته کارشناسان، با افزایش تدریجی دمای جهانی و همزمان با آن، خشکسالی و کمبود بارندگی، انتظار می‌رود دوره‌های گرما شدیدتر و طولانی‌تر شوند. ایران جزو کشورهای آسیب‌پذیر نسبت به تغییرات اقلیمی و گرمایش جهانی است که گرماهای بی‌سابقه آسیب جدی بر منابع طبیعی آن وارد می‌آورد. صمت در این گزارش به تبعات گرماهای بی‌سابقه در کشور پرداخته و به راه‌های پیشگیری از مخاطرات ناشی از گرمای شدید در منابع طبیعی پرداخته است.

امریکا، متهم ردیف اول

شاید درگیر بودن اقلیم خشک ایران با گرمای طاقت‌فرسا آن هم در آستانه آمدن سه‌ماهه داغ سال، برای کسی تعجب‌آور نباشد؛ به هر حال تابستان است و گرمای سوزانش. اما اخبار مربوط به گرمای شدید در قاره سبز هنوز تازگی دارد. به‌نظر می‌رسد بهترین واژه برای توصیف گرمای این روزهای کشورهای اروپایی، واژه «استثنایی» باشد؛ طوری که پیش‌بینی می‌شود دمای هوای در سرزمین ماتادورها اسپانیا به ۴۶ درجه سانتیگراد هم برسد. در حالی که تغییرات آب‌وهوایی، متهم ردیف اول هجوم گرمای بی‌سابقه شناخته شده است؛ گاردین در تازه‌ترین گزارش خود، امریکا را عامل نخست و اصلی تغییرات اقلیمی در جهان معرفی کرده است. طبق برآوردی که گاردین انجام داده، انتشار گازهای گلخانه‌ای توسط امریکا حدود ۲ هزار میلیارد دلار خسارت به کشورهای جهان وارد کرده است. امریکا از این نظر در رتبه‌ای بالاتر از کشورهای چین، روسیه، هند و برزیل قرار گرفته و این در حالی است که این ۵ کشور از سال ۹۰ تا به امروز، خسارتی معادل ۶ هزار میلیارد دلار یعنی حدود ۱۱ درصد تولید ناخالص داخلی کشورهای جهان، به آنها خسارت وارد کرده‌اند. خسارت‌هایی نظیر موج گرمای بی‌سابقه که نقش مستقیم بر نابودی محصولات کشاورزی را به‌دنبال دارد.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

گرما و آسیب جدی به پوشش گیاهی

حسین آذرنیوند ـ استاد دانشکده منابع‌طبیعی دانشگاه تهران و مدیر گروه احیای مناطق خشک و کوهستانی: امروز گرمایش جهانی از بطن مقالات بیرون آمده و تبدیل به پدیده‌ای محسوس برای مردم جهان شده است و کمابیش همه جهان آن را در اشکال مختلف اقلیمی از جمله بارش دما احساس می‌کنند و واضح است که منابع‌طبیعی در تیررس نخست آسیب‌های گرمایش زمین است. یکی از مهم‌ترین تاثیرات افزایش دما، خشکی گیاهان است که موجب سخت شدن شرایط فیزیولوژیکی آنها می‌شود.

▣ گیاهان، قربانی نخست گرما

گیاهان، قربانی نخست افزایش دمای ناشی از تغییرات اقلیمی هستند. به‌طورقطع افزایش دما برای گیاهان مشکل‌ساز خواهد بود. در زمان‌هایی که دما و خشکی بالا است، بهره‌برداری از منابع‌طبیعی باید محدودتر و کمتر باشد، چرا که آسیب جدی به پوشش گیاهی می‌رساند. در واقع، از یک سو، دمای بالا و گرما تنش محیطی را برای گیاه افزایش می‌دهد و از سوی دیگر، دسترسی به آب را برای گیاه محدودتر می‌کند، به‌همین دلیل تا حد ممکن باید از بهره‌برداری منابع‌طبیعی صرف‌نظر کرد. برای مثال، چرای حیوانات در زمان‌هایی که دما بالا می‌رود، باید کمتر شود این در حالی است که هیچ برنامه مدون و استانداردی برای چرای حیوانات در کشور وجود ندارد و حیوانات در هر زمانی وارد مراتع می‌شوند. البته گاهی ممکن است به‌دلیل شدت گرما دام وارد مراتع نشود، اما از آنجایی که مراتع در کشور ما آبشخور مناسبی ندارند، دام‌ها معمولا در اطراف منابع آبی رفت‌وآمد می‌کنند. بهره‌برداری حداکثری در اوج گرما موجب تنک‌تر شدن پوشش گیاهی می‌شود و سال به سال شرایط را برای زیست گیاه دشوارتر می‌کند که در نهایت، بحران فرسایش خاک به‌وجود می‌آید. در برخی مکان‌ها به‌نظر می‌رسد، گیاه نابود شده و به‌طور کامل خشک شده است، اما این واکنش دفاعی گیاه در برابر گرمای شدید است. در حقیقت، گیاه ظاهر خود را تغییر می‌دهد تا حداقل تعرق را داشته باشد تا آب کمتری از دست بدهند. اگر شرایط نرمال شود و دما کاهش یابد، گیاه به حالت قبل برمی‌گردد، اما اگر چنین گرمایی ادامه‌دار باشد، گیاه بیش از مدت زمانی نمی‌تواند خارج از آسایش دمایی خود زندگی کند.

▣ گرما در همه‌جا

باتوجه به اینکه سال‌ها روی دما و شرایط دمایی جهان تحقیق و مطالعه شده است، تاکنون گرمای این‌چنینی و کم‌آبی به این شکل مشاهده نشده بود. متاسفانه امروز آثار کمبود آب و افزایش دما در مکان‌هایی که به‌ندرت خشک می‌شدند هم، دیده می‌شود. باتوجه به اینکه بیشتر آتش‌سوزی‌ها در جنگل‌ها و مراتع ناشی از فعالیت‌های انسانی است، اما گرمای هوا هم احتمال بروز آتش‌سوزی‌های جنگلی را در کشور افزایش می‌دهد. بنابراین، باید اقدامات پیشگیرانه جدی انجام داد.

▣ تا دیر نشده، کاری کنیم

ایران در سال‌های متوالی با خشکسالی مواجه بوده است و می‌توانیم با بررسی درازمدت آمار و اطلاعات هواشناسی، این امر را پیش‌بینی کنیم که کشور همچنان درگیر خشکسالی خواهد بود. بنابراین، برای جلوگیری از مخاطرات احتمالی باید اقداماتی را به‌سرانجام رساند.

مدیر گروه احیای مناطق خشک و کوهستانی گفت: از آنجایی که معمولا همیشه در بحران‌ها به یاد معضلات جدی می‌افتیم، اما این را باید بدانیم که بحران‌های اقلیمی مواردی نیستند که بعد از وقوع بتوانیم برای حل آن چاره‌اندیشی کنیم؛ چرا که امکانات ما بسیار محدود است و در صورت بروز بحران، دست‌کم باید حداقل‌ها را برای پیشگیری از آنها از قبل فراهم کرده باشیم. متاسفانه امکاناتی که در اختیار داریم،با اتفاقات احتمالی برابری نمی‌کند و تا زمان داریم باید نسبت به تجهیز خود اقدام کنیم.

▣ مردم باید از شرایط اقلیمی کشور آگاه باشند

تقریبا نقطه‌ای در کره زمین وجود ندارد که از گرما و آثار گرمایش جهانی در امان باشد،بنابراین در همه جای کشور باید منتظر آثار زیانبار گرمای حداکثری باشیم. بی‌شک هرچقدر مناطق خشک‌تر باشند، احتمال بروز مخاطرات طبیعی ناشی از گرما افزایش پیدا می‌کند. به‌طورقطع فرهنگ‌سازی برای کاهش آثار زیانبار تغییرات اقلیمی می‌تواند نقش جدی در تعدیل مخاطرات داشته باشد. بنابراین، مردم باید بدانند که در چه شرایط اقلیمی زندگی می‌کنند.

> باتوجه به اینکه سال‌ها روی دما و شرایط دمایی جهان تحقیق و مطالعه شده است، تاکنون گرمای اینچنینی و کم‌آبی مشاهده نشده بود؛ به‌طوری که متاسفانه امروز آثار کمبود آب و افزایش دما در مکان‌هایی که به‌ندرت خشک می‌شدند هم، دیده می‌شود

روزهای خشک شهرهای پرآب

ابوطالب قزلسفلو ـ مدیر کل سابق منابع‌طبیعی استان گلستان: چند سالی می‌شود که سازمان ملل ۳ چالش محیطی اصلی را برای جامعه جهانی پیش‌بینی کرده بود. این چالش‌ها عبارتند از: تغییر اقلیم، بیابان‌زایی و کمبود آب شیرین که اینها به‌نوعی مترادف و تکمیل‌کننده یکدیگر هستند. از زمان وقوع تغییرات اقلیمی، الگو و میزان بارش‌ها هم تغییر کرد و در برخی مکان‌ها، بارش‌های منظم و متوالی تبدیل به رگبار شدند؛ همچنین با تغییر خط برف و کاهش ارتفاع آن سفره‌های آب زیرزمینی در معرض کمبود آب قرار گرفتند، حتی برخی استان‌های کشور که شرایط آبی مساعدی داشتند، پیش‌بینی شده است که روزهای خشکی را در پیش دارند.

افزایش دمای بی‌سابقه هوا هم یکی از اصلی‌ترین تبعات گرمایش جهانی و تغییرات اقلیمی است.

حال برای مقابله با تبعات تغییرات اقلیمی، ۲ رویکرد اصلی وجود دارد؛ یکی راهکارهای سازگارانه و دیگری تسهیل‌دهنده که بیشتر کشورها نگاه سازگارانه دارند. براساس مطالعات، آنچه اهمیت دارد، پیگیری اقدامات سازگاری با شرایط است. به‌عبارت‌دیگر، برای سازگار شدن با محیط ابتدا باید شرایط موجود را شناخت و پذیرفت. برای مثال، باید بپذیریم که آب حتی در استان‌های پرآب کشور در خطر است و چالش کم‌آبی گریبان تمام کشور را گرفته است. در حقیقت، بسیاری از مناطق کشور با بیابان‌زایی، گردوغبار و کمبود آب مواجهند که این معضلات در راستای همدیگر قرار دارند؛ یعنی هم کمبود آب و هم گرمای بیش از حد را داریم که باعث ضعف پوشش گیاهی و کم شدن رطوبت خاک می‌شود؛ همچنین با کاهش بارندگی میزان دسترسی به آب هم کمتر شده است.

متاسفانه سرعت بیابان‌زایی در کشور از بیابان‌زدایی بسیار بیشتر است و سالانه اراضی زیادی از کشور تبدیل به بیابان همیشگی می‌شوند که می‌توانند به‌عنوان منشأ گردوغبار شناخته شوند. یکی دیگر از تبعات گرمای بی‌سابقه در کشور، افزایش شمار پناهندگان اقلیمی است. سال به سال در استان‌های نیمه‌شمالی، شاهد ورود افرادی هستیم که به‌دلیل موج گرما و دسترسی نداشتن به آب سالم به این استان‌ها مهاجرت دائمی کرده و موجب بروز چالش‌های جدی شده‌اند.

تغییرات اقلیمی، معیشت مردم را نشانه گرفته است

بی‌شک گرمای بی‌سابقه باعث می‌شود که سهم تبخیر افزایش پیدا و با کاهش بارش، بحران آب را برای کشور جدی‌تر کند. حتی این گرمای بی‌سابقه بر میزان دسترسی استان‌های پرآب به آب هم اثرگذار بوده است. یکی از اقدامات سازگارانه برای این روند، کشت محصولات کم‌آب‌بر به‌جای محصولات پرآب‌بر است.

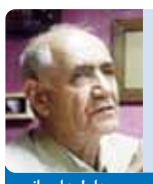
بنابراین، باید به‌سمت زراعت‌هایی برویم که آب کمتری می‌خواهند تا آب‌های زیرزمینی کمتر تخلیه شوند. در واقع، باید الگوی کشت استان‌ها اصلاح شود و از تمرکز روی منابع آب و خاک و دیگر منابع‌طبیعی بکاهیم تا بتوانیم دست‌کم اشتغال موجود را حفظ کنیم. در نهایت، آنچه در اثر تغییرات اقلیم و تبعات آن ضرر می‌بینند، معیشت مردم است. در حقیقت، معیشت مردم، هدف نهایی آسیب‌های تغییرات اقلیم و گرمایش جهانی خواهد بود.

سخن پایانی

آتش‌سوزی‌های متوالی در جنگل‌ها موضوعی است که همه‌ساله در تمام فصول سال به‌ویژه با گرم شدن هوا، وزش باد و عوامل انسانی با آن دست به گریبان هستیم و باید برای جلوگیری از نابودی محیط‌زیست و حیات وحش کشور، تدابیری در این زمینه اندیشیده شود؛ چرا که اگر، اقدامات اساسی در این زمینه انجام نشود، دیر یا زود، نفس جنگل‌ها و حیات وحش کشور به‌شماره خواهد افتاد و همین امر، عواقب جبران‌ناپذیری را به‌دنبال خواهد داشت. بسیاری از رهبران جهان، برای حفظ ریسک تغییرات اقلیمی تا سطوح قابل تحمل روی حد نهایی ۱.۵ درجه پافشاری کرده‌اند؛ اما کشورها در تلاش برای تغییرات فوری مثل کاهش انتشار سوخت‌های فسیلی ناکام‌ماندند، به‌طوری که به باور بسیاری از دانشمندان، احتمالا جهان در اوایل دهه ۲۰۳۰ از این آستانه عبور خواهد کرد.

یادداشت

پوشش گیاهی، نیازمند یک برنامه جدید

بهلول علیجانی
پدر دانش اقلیم‌شناسی سینوپتیک

مقابله با تهدیدات تغییرات اقلیمی روز به روز برای جوامع بشری مهم‌تر از روز قبل می‌شود. گرمایش بی‌سابقه کره زمین موجب بروز تهدیداتی است که اگر از امروز برای آن چاره‌اندیشی نکنیم، محکوم به از دست دادن امنیت غذایی می‌شویم. بی‌شک برای مقابله با تهدیدات تغییرات اقلیمی، ابتدا باید شناخت دقیقی از روند تغییرات دما در یک تا ۲ دهه آینده کسب کنیم، چرا که نخستین نشانه تغییرات اقلیمی، تغییرات دمایی است که بر دیگر عناصر اقلیمی نظیر بارش، نم نسبی، رطوبت خاک و... اثر می‌گذارد. بنابراین، دانستن شرایط آینده اقلیمی نواحی امروز بیش از هر مورد دیگری در بحث محیط‌زیست اهمیت دارد. بنابراین، تغییر اقلیم از این نظر بر انقراض گونه‌های گیاهی اثر دارد که اگر افزایش دما بالاتر از حد تحمل زندگی گیاهان باشد، واضح است که راه انقراض را در پیش می‌گیرند. حال اینکه ما از چه راه‌هایی می‌توانیم پی به چنین اوضاعی ببریم، بستگی به شناختی دارد که از محیط کسب می‌کنیم؛ اگر می‌خواهیم دقیقا بررسی کنیم که گونه‌های گیاهی از نظر تغییرات دمایی تا چه دمایی را تحمل می‌کنند، باید دید ظرف ۲ یا ۳ دهه آینده، دمای مناطق مختلف کشور از آستانه‌ها تجاوز می‌کند یا خیر. گیاهان در مواجهه با تهدیدات تغییرات اقلیمی، بیش از دیگر موجودات در معرض انقراض قرار می‌گیرند. در واقع، تغییرات اقلیمی روی حیوانات هم اثر می‌گذارد، اما گیاهان واکنش سریع‌تری به آن نشان می‌دهند. در واقع، از آنجایی که بیشتر جانوران قدرت حرکت بالایی دارند، در مواجهه با مخاطرات اقلیمی نظیر آب و مواد غذایی کم، زیستگاه دیگری را برای خود انتخاب می‌کنند، هرچند گیاهان هم کوچ می‌کنند، اما معمولا در بازه‌های زمانی طولانی‌تری این اتفاق می‌افتد، بنابراین خسارت تغییر در گیاهان بیشتر است. هر موجودی در کره زمین با در نظر گرفتن تمامی جوانب محیطی نظیر رطوبت، حاصلخیزی و املاح موجود در خاک، نم نسبی، دما و...، حد آسایش خاص خود را دارد. به‌عبارت روشن‌تر، اقلیم‌شناسان در نمودارهایی به تناسب شرایط مطلوب زیستی هر نوع از جانداران محدوده آسایش آنها را تعیین کرده‌اند و این محدوده تعیین می‌کند که زیستگاه کدام نوع از جانداران در کدام منطقه کره زمین باشد. تمامی موجودات در محدوده آسایش خود قرار دارند که نمی‌توانند براساس نمودارهای اقلیمی بالاتر یا پایین‌تر از آن محدوده آسایش زندگی کنند. برای مثال، دسته‌ای از گیاهان در محدوده دمایی ۵- تا ۴۰+ درجه می‌توانند به زیست خود ادامه دهند و اگر شرایطی حاکم شود که گیاهی خارج از این محدوده دمایی قرار گیرد، قادر به ادامه حیات نخواهد بود.

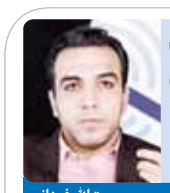
بی‌شک شناخت از محدودیت دمایی گیاهان می‌تواند کمک شایانی به آمایش دقیق مکانی کند. برای مثال، با دانش محدودیت آلایندگی گیاهان می‌توان میزان و محدودیت کشت آنها را باتوجه به شرایط فعلی تعیین کرد. به‌عنوان‌مثال، گیاهانی که در محدوده باریک منواکسیدکربن قرار دارند، نباید در خیابان کاشته شوند. کسب آگاهی درباره آشیانه‌های زیست گیاهان درباره عناصر مختلف امری ضروری است؛ برای مثال، از آنجایی که گیاهان آب را از خاک می‌مکند، باید فشاری از ۳ تا ۱۵ اتمسفر را متحمل شوند. در واقع، گیاه نیازمند حداقل فشار برای دریافت آب از خاک است. برای مثال، گیاه خیار بیشتر از ۳ اتمسفر قدرت مکش ندارد و باید خاک به‌قدری مرطوب باشد که گیاه بتواند با فشار ۲ تا ۳ اتمسفری آب را وارد ساقه خود کند، اما گیاهان سازگار با اقلیم بیابانی از حداکثر فشار بهره‌مند هستند. بنابراین، باید دید تا یک یا ۲ دهه آینده وضعیت اقلیمی یک منطقه چگونه خواهد بود تا بتوان گیاهان سازگارتری را کشت کرد. تاثیر تهدیدات تغییرات اقلیمی روی گیاهان، نمونه‌های مختلفی دارد. گیاهی ممکن است به‌محض قرارگیری در خارج از حد آسایش، نتواند تحمل کند، اما گیاهی دیگر واکنش دیگری نشان دهد و شاید برخی گیاهان هم هیچ مشکلی نداشته باشند و به زیست خود ادامه بدهند.

یکی از راهکارهای مهم مقابله با تغییرات اقلیمی و جلوگیری از انقراض گونه‌های زیستی، دانش کافی از شرایط آینده موجودات با آن شرایط است که بشر را در انتظار بحران قرار می‌دهد. در حقیقت، انسان‌ها باید از امروز به فکر آن دسته از مخاطرات تدریجی باشند که ۳ الی ۴ دهه آینده گریبان آنها را می‌گیرد.

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی
آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی
نوبت اول
شناسه ۱۵۲۷۰۲۶
برابر رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۰۹۰۰۲۰۰۰۵۹۵ - ۱۴۰۲/۰۳/۲۷ هیات اول/ دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک تاکستان تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای/خانم فرحناز صالحی فرزند فرضعلی به شماره شناسنامه ۵۵ صادره از ارداق در ششدانگ یکباب ساختمان به مساحت ۹۱ مترمربع مفروز از پلاک ۱۴۹۳ فرعی از ۱ اصلی واقع در بخش ۸ تاکستان محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۵/۰۸
مسعود رحمانی، رئیس ثبت اسناد و املاک

یادداشت

اقتصاد ایران بانک‌پایه است

حجت‌الله فرزانی
کارشناس امور بانکی

بعد از انقلاب اسلامی، رویکرد مبتنی بر مباحث اسلامی در قوانین و مقررات ما گسترش بیشتری یافت و این موضوع مهم شد. به‌استناد قانون پولی و بانکی و فصل سوم قانون عملیات بانکی بدون ربا، منابعی که بانک‌ها جمع‌آوری می کنند باید در قالب عقود تسهیلاتی تخصیص پیدا کند. براساس فصل سوم قانون عملیات بانکی بدون ربا و آیین‌نامه‌های برگرفته از این قانون در کنار دستورالعمل‌های اجرایی مصوب شورای پول و اعتبار، موضوع تسهیلات بانکی تفکیک و متعدد شد. تسهیلات معمولا به دو دسته تسهیلات مشارکتی و تسهیلات مبادله‌ای تقسیم می‌شوند. مشارکت مدنی، مضاربه، مزارعه و مساقات از جمله تسهیلات مشارکتی هستند و فروش اقساطی، مرابحه، اجاره به‌شرط تملیک، خرید دین و سلف از جمله تسهیلات مبادله‌ای به‌شمار می‌روند. از سوی دیگر در حال حاضر به‌دلیل فاصله نرخ تورم و نرخ بهره یا نرخ سود تسهیلاتی که شورای پول و اعتبار تعیین می کند، تقاضا برای دریافت تسهیلات از شبکه بانکی بسیار بالا است. دلیل آن هم این است که باتوجه به اینکه نرخ تورم به‌طور میانگین در کانال ۴۰ تا ۵۰ درصد قرار دارد و از طرفی نرخ سود تسهیلات ۱۸ یا ۲۳ درصد است، دریافت تسهیلات می تواند دارای توجیه باشد. اگر تسهیلات با نرخ بهره ۲۳ درصدی از بانک دریافت شود و نرخ تورم ۵۰ درصد باشد، فرد اگر مبلغ تسهیلات را به هر دارایی تبدیل کند، به‌طور متوسط با ۵۰ درصد رشد در سال به‌دلیل تورم مواجه خواهد شد و به‌طور میانگین ۲۷ درصد بازدهی یا سود کسب خواهد کرد؛ بنابراین درخواست تسهیلات در کشور ما بیش از منابع بانک‌ها است. طبیعی است که در چنین شرایطی، تعداد افرادی که موفق به دریافت تسهیلات از بانک‌ها نشدند بسیار بالا باشد، چراکه به‌دلیل نیازمندی واحدهای تولیدی، بانک‌های اقتصادی، کسبه و فعالان اقتصادی و همچنین مردم عادی به‌واسطه مصارف ضروری، تقاضا برای دریافت انواع تسهیلات بالا می‌رود و این موضوع سبب وارد آمدن فشار به بانک‌ها می‌شود. از طرف دیگر، اعطای تسهیلات در تمام دنیا مبتنی بر یک فرآیند اعتبارسنجی است که در کشور ما باتوجه به اینکه دسترسی‌های بانک‌ها و شرکت‌های مشاوره‌های اعتباری به سامانه‌هایی نظیر سامانه وزارت ارتباطات برای اطلاع از وضعیت پرداخت قبض‌های تلفن همراه، پلیس راهور در بحث جرایم رانندگی، قوه قضاییه در بحث احکام قضایی، ثبت احوال و ثبت اسناد کشور در بحث تعداد شرکت‌ها و... به‌درستی اتفاق نیفتاده، بحث اعتبارسنجی با خلل مواجه شده است. باتوجه به تکمیل نشدن فرآیند اعتبارسنجی، اعطای تسهیلات مبتنی بر ارائه مدارکی است که می تواند تخلفاتی در پی داشته باشد؛ بنابراین بحث کارآمدی و تخصیص بهینه تسهیلات و منابع برای متقاضیان همواره زیر سوال بوده، چراکه موارد تخلف در کشور کم نیست. چنانچه در بسیاری از موارد افرادی به بهانه اجرای طرح‌های تجاری منابع بانکی را دریافت می کنند، اما به‌دلیل عدم نظارت و دقت بانک‌ها بر صرف تسهیلات، در استفاده از منابع تسهیلاتی انحراف صورت می گیرد و تسهیلات در مواردی خارج از طرح بیان‌شده صرف می‌شود. نبود نظارت بر مصرف تسهیلات یکی از کم‌کاری‌های شبکه‌های بانکی به‌شمار می‌رود که بر موضوع کارآمدی اعطای تسهیلات خدشه وارد کرده است. براساس آنچه گفته شد فرآیند اعتبارسنجی، باید با همراهی دستگاه‌ها در روندی مطلوب قرار گیرد تا بتوان از این طریق توان بازپرداخت مشتری را شناسایی کرد. همچنین باید برای اشخاص حقیقی و حقوقی رتبه‌بندی اعتباری وجود داشته باشد تا بانک‌ها بتوانند با رعایت بهداشت اعتباری مبادرت به اعطای تسهیلات کنند.

همچنین تفکیک سقف و شرایط اعطای تسهیلات برای واحدهای تجاری و تسهیلات خرد، یکی از الزامات است. اینکه تقریبا ۹۲ درصد اقتصاد، از محل بانک‌ها تامین مالی می‌شوند، حکایت از بانک‌محور بودن اقتصاد ایران دارد؛ بنابراین لازم است مسائل متعددی از جمله اعتبارسنجی، نظارت و پیگیری مداوم مصرف تسهیلات، جلوگیری در صورت مشاهده انحراف از مصرف تسهیلات، نظارت‌های دقیق و آنلاین با استفاده از ظرفیت‌های نرم‌افزاری مد نظر قرار بگیرد. در بحث تسهیلات خرد نیز باید در زمینه نیازهای ضروری افراد و خانوار نیازسنجی شکل بگیرد و برمبنای منابع و مصارف دقیق برای بانک‌ها تقسیم‌بندی وجود داشته باشد. در مجموع بانک‌ها باید نرخ بالاتر سود را برای اعطای تسهیلات به اشخاصی که دارای ریسک هستند در نظر بگیرند و برای افراد با ریسک کمتر نرخ‌های کمتر مطالبه کنند؛ بنابراین تعیین یک رقم ثابت، تحت عنوان سود تسهیلات در ادبیات بانکداری امروزه جایگاهی ندارد. باتوجه به موارد یادشده باید در بحث تعیین نرخ سود تسهیلات بازنگری شود تا تقاضای کاذب برای تسهیلات از بین رفته و مسیر هموار شود.

تسهیلات خرد محل چالش بانک مرکزی و وزارت اقتصاد

«وام نداریم» پاسخی است که متصدیان شعب بانک‌های خصوصی و دولتی به تقاضای تسهیلات خرد افراد می‌دهند. البته برخی شعب داشتن معدل و گردش حساب بالا را تنها ملاک اعطای وام عنوان کردند که برای دریافت آن هم شرایط دشوار و سختی را تعیین کردند، این در حالی است که اعطای تسهیلات خرد به متقاضیان یکی از مهم‌ترین اولویت‌های تیم اقتصادی دولت سیزدهم است و تسریع و تسهیل شرایط اعطای وام همواره موردتاکید شخص رئیس‌جمهوری و تیم اقتصادی بود. به گزارش ایرنا، چندی پیش اعطای تسهیلات محل مناقشه وزارت اقتصاد و بانک مرکزی شد و وزیر اقتصاد در نامه‌ای به رئیس کل بانک مرکزی نسبت به انحراف بانک‌ها و موسسات خصوصی در اعطای تسهیلات به متقاضیان در استان‌ها هشدار داد. وزیر اقتصاد در این نامه بیان کرد: به بانک‌هایی که در سرع وقت نسبت به ارتقای نسبت‌های تسهیلات به سپرده استانی خود به حداقل ۵۰ درصد اقدام نکنند، ابتدا اخطار داده شود و در صورت بی‌توجهی، شعب ناکارآمد استانی بانک تعطیل شون. محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی نیز در واکنش به این هشدار اظهار کرد: افزایش تسهیلات قرض‌الحسنه اشخاص حقیقی به ۳۰۰ میلیون تومان و اشخاص حقوقی به ۷۰۰ میلیون تومان و همچنین افزایش سقف کارت‌های اعتباری مرابحه به ۳۰۰ میلیون تومان از جمله اقدامات انجام شده در این زمینه است. وی افزود: موضوع پرداخت تسهیلات خرد را از سیاست پولی کنترل مقداری ترازنامه بانک‌ها مستثنا کرده‌ایم تا بانک‌ها توانایی بیشتری در پرداخت تسهیلات خرد به آحاد مردم داشته باشند.

گزارش صمت از دلایل عدم تمکین بانک‌ها در پرداخت تسهیلات

مقصر موسسات بانکی هستند یا دولت؟

گروه بانک و بیمه
editor@smtnews.ir

این روزها طرح‌های گوناگون تسهیلاتی -از وام مسکن و ازدواج گرفته تا وام فرزندآوری و...- از سوی دولت اعلام می‌شود و سعی بر آن است تا با ارائه تسهیلات گرهی از مشکلات مالی مردم گشوده شود. با این همه گلایه شهروندان و متقاضیان دریافت تسهیلات حکایت از عدم تمکین بانک‌ها در پرداخت تسهیلات دارد. بسیاری معتقدند اقدامات مطلوبی از سوی بانک‌ها در جهت پرداخت تسهیلات به واجدین شرایط صورت نمی‌گیرد و مصوبات دولت و افزایش تعهدات تکلیفی بانک‌ها تنها دامنه اعتراض به عدم همکاری بانک‌ها را بیشتر می‌کند. در نقطه مقابل نیز بانک‌ها از نبود اعتبار برای پوشش تسهیلات تکلیفی و دستوری دولت گلایه دارند. صمت در گفت‌وگو با کارشناسان به بررسی دلایل بروز مشکلات در ارائه تسهیلات تکلیفی و راه‌های برون‌رفت از این شرایط پرداخته است.

عکس: سامان شرف‌الدین

چالش میان دولت و موسسات بانکی

پرداخت و دریافت وام نوعی فعالیت مالی است که از دیرباز در میان شهروندان، بنگاه‌های اقتصادی و موسسات مالی رایج بوده و در شرایط کنونی که کشور دچار تورم و مشکلات اقتصادی دیگر است، بیش از پیش مورد استقبال قرار گرفته است. در گذر زمان به‌واسطه افزایش تعداد بانک‌ها، تنوع وام‌ها بیشتر شده است. با این وجود نمی‌توان با صراحت گفت کیفیت ارائه تسهیلات و خدمات به متقاضیان نیز بالا رفته است. حتی بسیاری معتقدند تنها کمیت و تنوع تسهیلات افزایش یافته و کیفیت و شرایط اعطای وام نه‌تنها بهبود نیافته، بلکه با مشکلات پیچیده‌تری نیز همراه شده است. یکی از دلایل عمده این مشکلات، معضلاتی است که امروزه در جامعه وجود دارد. بانک‌ها معتقدند به‌دلیل کمبود اعتبار در پرداخت تسهیلات ناتوانند و این موضوع باعث ایجاد چالش میان دولت و موسسات بانکی شده است. از سوی دیگر، بانک‌ها به پرداخت تسهیلات با بهره کم به کارکنان خود متهم هستند؛ در حالی که از پرداخت وام به مردم سر باز می‌زنند. همچنین مراحل پیچیده‌ای که بانک‌ها برای پرداخت وام در نظر گرفته‌اند باعث شده مسیر دریافت تسهیلات برای متقاضیان خرد بیش از پیش دشوار شود.

بانک‌ها دارای ساختار مالی معیوب هستند

بهاالدین هاشمی، کارشناس امور بانکی: بهاالدین هاشمی، کارشناس امور بانکی درباره چالش‌هایی که در حال حاضر بانک‌ها با آن مواجهند به صمت گفت: به‌واسطه نیم قرن تورم و رشد به‌اصطلاح پایه پولی، نقدینگی زیاد، سیاست‌های دستوری، نرخ پایین سود بانکی و مواردی از این قبیل بانک‌ها دچار مشکلات بزرگی هستند و مهم‌ترین مشکل نیز به برهم خوردن ترازنامه بانک‌ها بازمی‌گردد. بسیاری با انتقاد از عملکرد بانک‌ها و عدم شفافیت در ترازنامه به درج دارایی‌های واهی اشاره کرده و معتقدند بانک‌ها در ارائه ترازنامه به دارایی‌هایی که مابه‌ازا و وجود خارجی ندارند و فقط روی کاغذ هستند پرداخته و این موضوع به ناترازی بانک‌ها دامن زده است. به‌گفته هاشمی بانک‌ها دچار انباشت مطالبات معوق هستند و این انباشت مطالبات معوق قدرت وام‌دهی‌شان را از بین برده و آنها را به شرایط درماندگی رسانده است. این کارشناس امور بانکی افزود: شاید بعضی از بانک‌ها حتی سود لازم برای پرداخت حقوق و دستمزد کارکنان‌شان را هم نداشته باشند و این تعهد را از محل سپرده‌های مردم اجرا کنند. این موضوع به‌نوبه خود یک خطر بزرگ برای نظام بانکی کشور است.

هاشمی همچنین «نداشتن سرمایه کافی به‌نسبت دارایی‌های ریسک‌پذیر بانک‌ها» را عامل دیگری می‌داند که ممکن است بانک‌ها را دچار درماندگی و ورشکستگی کند. این کارشناس بانکی محدودیت‌های ناشی از تحریم را مهم‌ترین عامل مشکلاتی که اکنون بانک‌ها درگیر آن هستند دانست و تاکید کرد: مشکلات نقل و انتقال پول و عدم دسترسی به منابع بین‌المللی به‌نوبه خود یک معضل بزرگ است.

بانک‌ها حق دارند مقاومت کنند

هاشمی اظهار کرد: بالا بودن نرخ تورم و پایین بودن نرخ سود بانکی، توجیه اقتصادی بازپرداخت تسهیلات کلان را برای وام‌گیرنده از بین برده و در نتیجه برخی از افرادی که از بانک‌ها تسهیلات کلان گرفته‌اند، پول را به بانک‌ها برنمی‌گردانند.

این کارشناس امور بانکی سیاست‌های دستوری و تحمیلی را از عواملی دانست که توجیه سودآوری و قدرت بازدهی تسهیلات را تحت تاثیر قرار داده و ریسک وصول مطالبات را بالا می‌برد. وی افزود: زمانی که بانک‌ها در پذیرش تقاضای تسهیلات آزاد باشند، درخواستی را می‌پذیرند که دارای توجیه اقتصادی بالاتری باشد و ریسک کمتری برای برگشت مطالبات بانکی دارد.

هاشمی با اشاره به وضع تسهیلات تکلیفی برای بانک‌ها گفت: دولت برای ارائه امتیازات و حمایت‌های تسهیلاتی به متقاضیان عملا از جیب بانک‌ها بهره می‌برد. جیب بانک‌ها در واقع جیب مردم است؛ درصورتی که این تسهیلات حمایتی باید از جیب دولت پرداخت شود. با این نگاه مقاومت بانک‌ها در اجرای تعهدات تکلیفی دور از انتظار و غیرمنطقی نیست.

وی همچنین افزود: بزرگ‌ترین بدهکاران بانک‌ها، پیمانکاران طرف قرارداد با دولت هستند، زیرا دولت مطالبات‌شان را نمی‌پردازد و آنها نیز قادر به پرداخت مطالبات بانک‌ها نیستند. در نتیجه بانک‌ها با انباشت مطالبات معوق مواجه شده‌اند. هاشمی افزود: مسئله دیگر نقدینگی بانک‌ها است که این بنگاه‌های اقتصادی را با مشکل مواجه می‌کند؛ بدین معنا که بانک‌ها مصارف‌شان بیشتر از منابع‌شان است و اضافه‌برداشت دارند. این کارشناس امور بانکی درباره تسهیلات کم‌بهره‌ای که بانک‌ها به کارکنان‌شان می‌پردازند، گفت: این صحبت‌ها فقط برای زیر سوال بردن بانک‌ها است. بانک‌ها ۱۸۰ هزار کارمند دارند که همه آنها مردم این کشور هستند. مگر اشکالی دارد که عده‌ای بتوانند مورد حمایت مالی سازمان‌های محل خدمت خود قرار بگیرند؟ اینها انگیزش‌های کاری است و رقم‌های به‌کار رفته در این بخش در برابر مشکلات کشور عددی نیست.

چالش پیش روی متقاضیان وام‌های بانکی

هاشمی نبود منابع بانکی را مهم‌ترین چالش پاسخگویی به متقاضیان وام بانکی دانست و گفت: وقتی بانک‌ها منابع کافی نداشته باشند، نمی‌توانند به درخواست‌ها پاسخ مناسب دهند؛ بنابراین شرایط سختی را پیش پای متقاضیان وام می‌گذارند و روی پیش‌پرداخت، مدت قرارداد، نرخ سود و مواردی از این قبیل سختگیری می‌کنند. این کارشناس بانکی افزود: وقتی شعبه بانکی به اندازه پرداخت تسهیلات به ۱۰ نفر پول دارد، اما ۱۰۰ نفر در صف انتظار دریافت وام قرار دارند، بدیهی است شرایط به‌گونه‌ای تدوین و اجرا شود که فقط ۱۰ نفر بتوانند تسهیلات دریافت کنند.

وی در بیان راه‌حل‌هایی برای برون‌رفت از شرایط کنونی گفت: انضباط مالی دولت، عدم کسری بودجه، عدم استقراض از سیستم بانکی توسط شرکت‌های دولتی و خود دولت، پرداخت مطالبات بانک‌ها از محل تعهدات قبلی دولت مثل انتشار اوراق مشارکت و اوراق قرضه، دست برداشتن از سیاست‌های دستوری و سیاست‌های تکلیفی و رفع تحریم‌های بانکی و در نتیجه رفع عدم دسترسی به منابع بین‌المللی از الزاماتی است که در صورت اجرا بسیاری از مشکلات تامین نقدینگی بانک‌ها را رفع خواهد کرد.

هاشمی در پایان با اشاره به اینکه به‌نظر می‌رسد بانک‌ها دارای ساختار مالی معیوب هستند، اظهار کرد: در مجموع بانک‌ها وضعیت خوبی ندارند و برای همین است که اقتصاد رونق نمی‌گیرد و رشد نمی‌کند.

> نداشتن سرمایه کافی به نسبت دارایی‌های ریسک‌پذیر بانک‌ها، عامل lild است که ممکن است بانک‌ها را دچار درماندگی و ورشکستگی کند

عمده تسهیلات بانک‌ها به واردات اختصاص می‌یابد

سید کمال سیدعلی، کارشناس امور بانکی و ارزی درباره چالش‌های امروز بانک‌ها به صمت گفت: در سال‌های اخیر بانک‌ها اضافه‌برداشت‌های مختلفی از بانک مرکزی داشته‌اند. این اضافه‌برداشت‌ها منجر به افزایش نقدینگی کشور و افزایش نقدینگی هم در نهایت به تورم تبدیل می‌شود.

وی افزود: تسهیلات تکلیفی مختلفی در حوزه مسکن، ازدواج و سایر مسائلی که در قانون بودجه و برنامه وجود دارد، به بانک‌ها تحمیل شده و بانک‌ها را تحت فشار بالایی قرار داده است.

سیدعلی اظهار کرد: مجموع عوامل یادشده بانک‌ها را با کمبود نقدینگی و ضعف در امکانات مواجه کرده است. ضمن اینکه بسیاری از تسهیلات گذشته نیز معوق شده و گیرندگان تسهیلات باتوجه به عدم تناسب بین نرخ سود و نرخ تورم، از فرصت تاخیر در بازپرداخت تسهیلات بهره برده و تسهیلات را برای خود به‌صرفه تمام کرده‌اند.

سیدعلی با اشاره به اینکه «عمده تسهیلات بانک‌ها به واردات تخصیص می‌یابد، نه به صادرات» گفت: وام‌های بانکی در مواردی مثل صادرات که باعث افزایش رشد اقتصادی می‌شود، توزیع نمی‌شوند و عملا برای صادرکنندگان حمایت‌های تسهیلاتی در نظر گرفته نمی‌شود.

به‌اعتقاد وی تسهیلات باید به بخش‌هایی داده شود که به تولید، صادرات، سرمایه در گردش شرکت‌ها و اصناف کمک کند و باعث حرکت اقتصادی شود.

این کارشناس امور بانکی همچنین بیان کرد: اگر قرار باشد تسهیلات با نرخ‌های سود پایین‌تر به افرادی داده شود که توان یا اراده بازپرداختش را ندارند، شرایط بانک‌ها روز به روز بدتر می‌شود.

راه‌حل برون‌رفت از بحران کنونی

سیدعلی راه‌حل برون‌رفت از بحران کنونی را افزایش سرمایه بانک‌ها دانست و گفت: بانک‌های خصوصی افزایش سرمایه انجام نمی‌دهند و بانک‌های دولتی نیز به‌دلیل اینکه وضعیت بودجه دولت مناسب نیست این کار را نمی‌کنند. حتی بدهی‌های دولت به بانک‌ها نیز تسویه نمی‌شود. وی همچنین بر ضرورت نظارت دقیق ازسوی بانک مرکزی بر عملکرد بانک‌ها تاکید کرد و این موضوع را عاملی برای بهتر شدن وضعیت بانک‌ها دانست.

سخن پایانی

ملزم کردن بانک‌ها به پرداخت تسهیلات از مسائلی است که این روزها بسیار موردبحث قرار دارد. عده‌ای بانک‌ها را مقصر اصلی دست نیافتن متقاضیان به تسهیلات می‌دانند، چراکه شرایط را برای متقاضیان سخت می‌کند و از پرداخت وام به هر نحوی سر باز می‌زند، این در حالی است که خود بانک‌ها با کمبود منابع مواجهند و نمی‌توان آنها را مقصر صفر تا صد این موضوع دانست. به هر حال باید برای بهبود وضعیت و برطرف شدن معضل کنونی تدابیری درنظر گرفته شود تا هم موسسات بانکی بتوانند از این بحران عبور کنند و هم متقاضیان بتوانند به این تسهیلات دست یابند.

مدیرعامل فولاد هرمزگان: حرکت به سمت فناوری‌های نوین و دیجیتالی شدن اجبار است

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان در بازدید از واحد فناوری اطلاعات گفت: مهم‌ترین رویکرد فولاد هرمزگان استفاده از فناوری‌های نوین تولید فولاد است و به همین سبب، به دنبال دیجیتالی شدن فرایندها و استفاده حداکثری از این ظرفیت در شرکت هستیم. به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان، به مناسب ۲۲ تیر ماه و روز فناوری اطلاعات، عطاالله معروفخانی مدیرعامل، به همراه تعدادی از معاونان و مدیران شرکت در واحد فناوری اطلاعات حضور یافتند و از کارکنان تقدیر کردند. در این بازدید، مدیرعامل فولاد هرمزگان با تاکید بر اهمیت تاثیر فناوری اطلاعات بر عملکرد بنگاه‌های اقتصادی در عصر کنونی، بیان کرد: فناوری اطلاعات امروزه به عنوان جزء جدایی‌ناپذیر از صنعت محسوب می‌شود و راهی جز حرکت به این سمت نداریم. در حقیقت هر چه به این حوزه بیشتر اهمیت بدهیم، از علم روز و فناوری‌های نوین دنیا بیشتر بهره خواهیم برد. وی افزود: واحد فناوری اطلاعات یک رکن بسیار مهم در سازمان‌های مترقی و متعالی محسوب می‌شود. در کنار آن، امروزه دیجیتالی کردن فعالیت‌های تولیدی به ویژه از سوی تولیدکنندگان فولاد اهمیت زیادی یافته است و اثر این موضوع بر عملکرد بر هیچ فردی پوشیده نیست. استفاده از فناوری‌های نوین فولادسازی مستلزم اجرای تحول دیجیتال است و این مهم از سوی فولاد هرمزگان پیگیری می‌شود. در این زمینه اقدام به تعریف پروژه‌های متعددی برای فراهم شدن زیرساخت‌ها کرده‌ایم. مدیرعامل فولاد هرمزگان با اشاره به تاثیر قابل توجه فناوری‌های نوین بر روند تولید، خاطرنشان کرد: افزایش نسبی تولید، افزایش کیفیت و افزایش بهره‌وری از جمله مهم‌ترین مزایای استفاده از فناوری‌های نوین در این زمینه است که به سودآوری بیشتر منجر می‌شود. ضمن اینکه امروزه باید به سمت استفاده از هوش مصنوعی نیز حرکت کنیم. در این بازدید

مدیرعامل و معاونان از عملکرد واحد فناوری اطلاعات تقدیر کردند و مدیر فناوری اطلاعات فولاد هرمزگان نیز گزارش مختصری از عملکرد این واحد به مدیرعامل ارائه کرد.

اختصاص اعتبار برای توسعه مناطق محروم

معاون توسعه روستایی و مناطق محروم رئیس‌جمهوری گفت: امسال ۴۰ هزار میلیارد تومان اعتبار ویژه برای محرومیت‌زدایی در مناطق روستایی کشور هزینه می‌شود.

به گزارش مهر، امیرحسین مدنی در بازدید از مناطق زلزله‌زده خوی گفت: امسال با همکاری مجلس شورای اسلامی نزدیک به ۴۰ هزار میلیارد تومان بودجه به محرومیت‌زدایی اختصاص‌یافته است.

وی افزود: این اعتبارات با هماهنگی معاونت توسعه روستایی و از طریق شورای برنامه‌ریزی استان‌ها برای جبران عقب‌ماندگی‌های حوزه آب شرب، بخش کشاورزی، راه‌های روستایی، احداث مسکن محرومان و توسعه و تکمیل مراکز آموزشی و بهداشتی توزیع خواهد شد.

مدنی افزود: این اعتبارات به‌صورت ۱۰۰ درصد تخصیص می‌یابد تا شاهد تحول بسیار خوبی در بخش‌های یاد شده باشیم.

معاون توسعه روستایی و مناطق محروم رئیس‌جمهوری همچنین از نگاه ویژه دولت به اقتصاد روستا خبر داد و تصریح کرد: از محل اعتبارات تبصره ۱۸ در توافق با وزارت اقتصاد امسال مقرر شده که ۲۶ درصد منابع اشتغالزایی کشور با نظارت معاونت توسعه روستایی در مناطق روستایی هزینه شود. مدنی افزود: پیش‌بینی می‌شود امسال از این محل ۱۰۰ هزار میلیارد تومان محقق شود که ۲۶ درصد آن سهم مناطق روستایی خواهد بود.

معاون توسعه روستایی و مناطق محروم رئیس‌جمهوری تصریح کرد: امسال از این محل در مناطق روستایی ۵۰۰ هزار شغل ایجاد می‌شود.

در بررسی چالش‌های صنعت شیلات نمایان شد

کمبود بچه‌ماهی در قطب آبزی‌پروری کشور

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

استان بوشهر دارای ظرفیت‌های بسیار خوبی در عرصه آبزی‌پروری است و اکنون بخش عمده میگوی کشور در این استان تولید می‌شود. کمبود بچه ماهی یکی از مهم‌ترین چالش‌های پرورش‌دهندگان در استان بوشهر است که باعث می‌شود نیمی از نیازها در خارج از استان تامین شود. به منظور توسعه آبزی‌پروری در استان بوشهر اقدامات خوبی صورت گرفته که از آن جمله می‌توان به شناسایی اراضی ساحلی ویژه پرورش میگو و واگذاری این زمین‌ها به سرمایه‌گذاران به‌ویژه جوانان بومی اشاره کرد. با وجود اینکه استان بوشهر به عنوان قطب تولید میگوی پرورشی کشور محسوب می‌شود ولی تولید ماهی پرورشی در این استان به اندازه میگو رشد نکرده است و جای کار بیشتری وجود دارد. خلیج فارس یک ظرفیت بسیار بزرگ به منظور توسعه پرورش ماهی در قفس محسوب می‌شود که طرح‌هایی در آن اجرا شده است اما می‌تواند تا صدها برابر این طرح‌ها را در خود جای دهد. یکی از چالش‌های پیش روی آبزی پروری در استان بوشهر، تامین غذای مورد نیاز آبزیان است که مراکزی برای تأمین این نیاز در حال ساخت است و امید می‌رود در سال‌های آینده این کمبود رفع شود. تامین بچه ماهی یکی دیگر از چالش‌های پیش روی پرورش دهندگان آبزیان است؛ اکنون حدود نیمی از بچه‌ماهی‌های مورد نیاز در استان تامین می‌شود و باید تلاش شود که زمینه تامین کامل آن فراهم شود.

یکی از چالش‌های پیش‌روی آبزی پروری در استان بوشهر، تامین غذای مورد نیاز آبزیان است که مراکزی برای تأمین این نیاز در حال ساخت است و امید می‌رود در سال‌های آینده این کمبود رفع شود

مدیرکل شیلات استان بوشهر اظهار داشت: تاکنون ۱۳۲ طرح پرورش ماهی در قفس با ظرفیت ۹۷ هزار تن در استان بوشهر به منظور صدور مجوز معرفی شده است.

به گزارش مهر عقیل امینی خاطرنشان کرد: از این تعداد تاکنون ۱۸ طرح مجموعا با ظرفیت اسمی ۱۱ هزار و ۵۰۰ تن به بهره برداری رسیده و ۶ طرح مجموعا با ظرفیت اسمی ۶ هزار تن در سال جاری در دست اجرا است.

وی میزان بچه ماهی مورد نیاز در سال جاری را ۱۷ میلیون قطعه عنوان کرد و ادامه داد: میزان تولید بچه ماهی در استان بوشهر در حال حاضر ۹ میلیون و ۳۵۰ هزار قطعه است.

مدیرکل شیلات استان بوشهر در مورد راهکارهای عبور از این چالش‌ها بیان کرد: احداث مراکز تکثیر و نوزادگاهی مجهز به فناوری روز یکی از مهم‌ترین راهکارها در استان بوشهر است.

وی ادامه داد: در این زمینه تاکنون ۲۶ سرمایه گذار برای احداث مراکز تکثیر ماهیان دریایی با ظرفیت ۱۲۲ میلیون قطعه بچه ماهی برای اخذ مجوزهای لازم و شروع کار معرفی شده‌اند.

امینی از اعطای تسهیلات به منظور تامین نهاده‌ها و سرمایه در گردش به منظور تسریع در توسعه فعالیت به عنوان یکی دیگر از راهکارها یاد کرد و افزود: حمایت و ایجاد تشکلی منسجم شامل اتحادیه پرورش دهندگان ماهی از دیگر راهکارها است.وی با اشاره به اقدامات انجام شده در استان برای تأمین بچه ماهی بیان کرد: یک مرکز تکثیر و نرسری ماهی با ظرفیت ۵ میلیون قطعه بچه ماهی در سال جاری کلنگ‌زنی شده است.

▣ حمایت از متقاضیان تکثیر و نرسری ماهی

مدیرکل شیلات استان بوشهر از صدور مجوز تأسیس کارگاه تکثیر در منطقه دیلم خبر داد و اضافه کرد: در حال حاضر یک مرکز نرسری و یک مرکز تکثیر ماهی در استان فعال هستند.

وی در مورد چگونگی تامین نیازهای استان به بچه ماهی بیان کرد: حمایت از متقاضیان تکثیر و نرسری ماهی با حذف یک سری از استعلامات غیر ضروری که مانع به تولید رسیدن مراکز تکثیر شده‌اند از جمله این اقدامات است.

امینی از تلاش در راستای حذف بروکراسی و هماهنگی و همکاری برخی ادارات استان در مراحل صدور مجوزهای اداری دست و پا گیر برای تغییر کاربری یا واگذاری اراضی ساحلی خبر داد.

وی با اشاره به لزوم برطرف کردن مشکلات مربوط به تامین انرژی از جمله اتصال به شبکه گاز تاکید کرد: تخصیص زمین‌های ملی به منظور احداث مراکز جدید در دستور کار است.

▣ تکمیل زنجیره ارزش

استاندار بوشهر از تکمیل زنجیره ارزش صنعت پرورش آبزیان در استان بوشهر گفت: توان و ظرفیت بخش خصوصی برای توسعه بخش خصوصی استفاده می‌شود. احمد محمدی‌زاده از رشد تولید ماهی، میگو، جلبک، صدف و دیگر محصولات آبزی در استان به عنوان یک برنامه مهم یاد کرد و افزود: در راستای تکمیل ارزش صنعت پرورش آبزیان همه حلقه‌های این زنجیره در حال تکمیل شدن هستند.

استاندار بوشهر با بیان اینکه با همکاری بخش خصوصی زنجیره ارزش صنعت پرورش آبزیان در حال کامل شدن است گفت: در این راستا تولید مولد و خوراک آبزیان، پرورش، تهیه غذای میگو و ماهی پرورشی، فرآوری، بسته‌بندی، سردخانه و صادرات در اولویت برنامه زنجیره صنعت پرورش آبزیان قرار دارد.

محمدی‌زاده از تکمیل زنجیره ارزش در بخش ماهی و میگو پرورشی خبر داد و بیان کرد: در ۴ ماه گذشته در این منطقه عملیات ساخت مرکز بزرگ فرآوری آبزیان توسط بخش خصوصی آغاز شد و در کنار آن واحد تولیدی خوراک ماهی و میگو با ظرفیت ۱۱۰ هزار تن در بوشهر ساخته می‌شود. وی با بیان اینکه مرکز بعدی در شهر اهرم تنگستان عملیات اجرایی آن آغاز شد گفت: اکنون روند کار در ساخت مرکز بزرگ فرآوری آبزیان توسط بخش خصوصی بسیار خوب است و گروه پیمانکاری، مشاوره‌ای و مهندسان خوبی در این منطقه شکل گرفته در حال تکمیل این طرح هستند.

▣ بیماری، چالش آینده صنعت آبزی‌پروری

ایران ظرفیت‌های بسیاری برای توسعه صنعت آبزی‌پروری دارد، اما در این راه با چالش‌هایی نیز مواجه است. در این رابطه چندی پیش حسین عبدالحی، معاون آبزی‌پروری سازمان شیلات ایران در گفت‌وگو با ایرناپلاس از چالش‌های توسعه آبزی‌پروری گفت. به گفته او، برای افزایش حضور در بازارهای داخلی و خارجی، مسئولان، سازمان شیلات، سازمان دامپزشکی و بخش خصوصی باید در کنار هم قرار گرفته و بر این چالش‌ها غلبه کنند.

وی گفت: یکی از چالش‌های اصلی آبزی‌پروری بیماری است که خسارات سنگینی هم به بار می‌آورد. به‌طور مثال، در مورد میگو در دنیا سالانه گاهی ۴۰۰ میلیون دلار خسارت به صنعت میگو وارد شده است. در ایران هم گاهی بیماری خسارت سنگینی به جا گذاشته است، به‌طور مثال در آبادان، پرورش‌دهندگان میگو هنوز با چالش بیماری ویروسی «لکه سفید» روبه‌رو هستند. سازمان دامپزشکی متولی بیماری‌های آبزیان است. سازمان شیلات با سازمان دامپزشکی تعامل خوبی در زمینه کنترل بیماری دارد. البته نیاز است که سازمان شیلات، بخش خصوصی و سازمان دامپزشکی با همکاری هم سطح آگاهی و دانش آبزی‌پروری را افزایش دهند تا بتوانند با بیماری مبارزه کنند. باید دانست که نمی‌توان این بیماری را ریشه کن کرد، اما می‌توان از آن پیشگیری کرد.

به گفته عبدالحی یکی دیگر از چالش‌ها، بازار است. در گذشته مردم به جز کسانی که در سواحل خلیج فارس یا دریای خزر بودند، کمتر ماهی مصرف می‌کردند، به‌طوری که مصرف سرانه ایران با جمعیت ۳۰ میلیون نفری، یک کیلوگرم بود، اما اکنون با جمعیت ۸۰ میلیونی به ۱۱ کیلوگرم رسیده است.

▣ باید به سمت آب شور برویم

عبدالحی با شاره به معضل کم‌آبی گفت: چالش دیگری که در صنعت پرورش آبزیان با آن روبه‌رو هستیم، آب است. به‌طوری که در حوزه منابع آب شیرین محدودیت داریم و باید به سمت افزایش راندمان مصرف آب شیرین برویم. در برنامه ششم توسعه هم عمدتا تمرکز روی افزایش راندمان و بهره‌وری آب است. یکی از این راهکارها تغییر رویکرد از آب شیرین به آب شور است.

به گفته این کارشناس، توسعه پرورش ماهیان و آبزیان در دریا و آب شور یکی از اهداف صحیحی است که در سازمان جهاد کشاورزی و سازمان شیلات اتخاذ شده است.

سازمان شیلات یک سازمان تخصصی است که وظیفه امنیت غذایی مردم را بر عهده دارد. از روش‌های امنیت غذایی که یکی از اهداف استراتژیک سازمان خوار بار جهانی است، توسعه آبزی‌پروری است. امیدواریم مقامات کشوری و مجلس شورای اسلامی از سیاست‌های دولت در این زمینه حمایت کنند.

تاکنون ۱۳۲ طرح پرورش ماهی در قفس با ظرفیت ۹۷ هزار تن در استان بوشهر به منظور صدور مجوز معرفی شده است

سخن پایانی

از آنجا که عمده پرورش و توسعه آبزی‌پروری ما از طریق قفس است، نیاز به ساختار تشکیلاتی، تاسیسات و ردیف اعتباری داریم. وظیفه دولت است که حمایت کند و تسهیلات کم‌بهره در اختیار سرمایه‌گذاران قرار دهد، کما اینکه در اکثر کشورهای دنیا این کار توسط دولت‌ها انجام می‌شود. البته خوشبختانه دولت تسهیلاتی را از طریق صندوق توسعه ملی با حمایت وزیر جهاد کشاورزی تایید و تصویب کرده است، اما همچنان در بخش تسهیلات مشکلاتی وجود دارد.

تفاهمنامه‌های خواهرخواندگی یزد با «گیومری» و «یاسبرین» عملیاتی شد

شهردار شهر میراث جهانی یزد با بیان اینکه ظرفیت‌های زیادی در حوزه همکاری با شهرهای «گیومری» و «یاسبرین» وجود دارد، گفت: تفاهمنامه‌های خواهرخواندگی یزد با شهرهایی از کشورهای ارمنستان و مجارستان تقویت و عملیاتی می‌شود.

به گزارش خبرنگار صمت از استان یزد، ابوالقاسم محی‌الدینی در دیدار هیات‌های اعزامی مجارستان و ارمنستان به یزد، اظهارکرد: یزد و شهر یاسبرین مجارستان بیش از دو دهه است که با یکدیگر خواهرخوانده هستند و از اینکه این پیمان منعقد شده و ادامه پیدا کرده خوشحال هستیم.

شهردار یزد ادامه داد: همچنین از اینکه شهر گیومری ارمنستان هم از سال ۲۰۲۰ به شهرهای خواهرخوانده یزد اضافه شده خوشحال هستیم و این موضوع را به فال نیک می‌گیریم.

وی با اشاره به میهمان نوازی مردم ایران و یزد، گفت: همه ما شهروندان یاسبرین و گیومری را همانند شهروندان خودمان ارج می‌نهیم و برای آنها احترام قائل هستیم.

محی‌الدینی خاطرنشان کرد: در طول دو دهه گذشته از یزد هیات‌های متعددی اقدام به بازدید از این دو شهر کرده و تصمیم‌ها و پیمان‌هایی هم منعقد شده است. شهردار شهر میراث جهانی یزد با بیان اینکه در فراگیری بیماری کرونا، خیلی از مراودات و برنامه‌ها در طول چندسال متوقف شد گفت: شهرداری یزد از چندسال گذشته تصمیم گرفته که به صورت جدی تفاهم‌های خواهرخواندگی و پیوندهای ایجاد شده را تقویت کند. دعوتی هم که در این مراسم صورت پذیرفت به همین دلیل انجام گرفته تا بتوانیم زمینه تقویت تفاهم خواهرخواندگی یزد را فراهم کنیم.

محی‌الدینی خاطرنشان کرد: همچنین در آبان ماه امسال نشست و همایشی با حضور تمام خواهرخوانده‌های شهر میراث جهانی یزد برگزار می‌شود و یزد میزبان هیات‌های اعزامی این شهرها است.

وی با بیان اینکه شهر یزد یک شهر ۶۰۰ هزار نفری است که در جمع کلانشهرهای ایران قرار گرفته، تصریح کرد: امیدواریم که هیات‌های مجارستانی و ارمنستانی سفر خوبی را در یزد تجربه کنند. شهردار شهر میراث جهانی یزد با بیان اینکه یزد فرصت‌ها و ظرفیت‌های زیادی برای سرمایه‌گذاری دارد، عنوان کرد: ما موضوعات و فرصت‌های زیادی را در کشور مجارستان و از طریق خواهرخوانده خودمان شهر یاسبرین مشاهده کردیم که می‌خواهیم در ارتباط با آن صحبت کنیم.

وی یکی از فرصت‌های خوب موجود در مجارستان را دانشگاه‌های این کشور به ویژه در حوزه پزشکی دانست و افزود: این آمادگی وجود دارد که در حوزه همکاری‌های علمی با این دانشگاه‌ها از طریق دانشگاه یزد اقدامات خوبی انجام شود. محی‌الدینی خاطرنشان کرد: همچنین در خصوص مباحث صنعتی و نرم‌افزاری فرصت‌هایی در کشور مجارستان وجود دارد که ما می‌توانیم با استعدادهایی که در ایران و یزد وجود دارد، تفاهم و همکاری‌هایی با مجارستان و یاسبرین داشته باشیم. شهردار شهر میراث جهانی یزد افزود: در خصوص شهرداری هم با توجه به نیازهایی که در زمینه ماشین‌آلات و تجهیزات وجود دارد می‌توانیم تفاهم‌ها و همکاری‌هایی با یکدیگر داشته باشیم. محی‌الدینی گفت: همچنین مجارستان در حوزه پسماندهای ساختمانی‌هم اقدامات خوبی داشته که ما می‌توانیم در این زمینه هم همکاری‌های خوبی داشته باشیم.

وی ادامه داد: در ایران و شهر یزد هم فرصت‌های دانشگاهی و فرصت‌های صنعتی از جمله کاشی و سرامیک، نساجی و صنایع دستی وجود دارد که ما می‌توانیم در این حوزه‌ها هم همکاری‌های خوبی داشته باشیم.

شهردار شهر میراث جهانی یزد افزود: امیدوارم پایان این سفر فرصت خوبی باشد که بتواند منافعات مشترک هر دو شهر را فراهم کند، عنوان کرد: در دیدارهایی که امروز و فردا هماهنگ شده، نمایندگانی از شهرداری و شورای اسلامی شهر هیات‌های اعزامی را همراهی می‌کنند و امیدواریم تفاهمات خوبی در این حوزه انجام شود.

محی‌الدینی ادامه داد: تمامی تفاهم‌هایی که در این حوزه انجام می‌شود را پیگیری می‌کنیم که بتوانیم نتیجه عملیاتی از تمامی تفاهم‌هایی که انجام می‌شود داشته باشیم.

خبر

کاهش نرخ بیکاری در استان البرز

طبق گزارش رسمی تیر دفتر جمعیت نیروی کار و اقتصاد خانوار مرکز آمار ایران، نرخ بیکاری در استان البرز با ثبت نرخ ۸ درصدی در بهار ۱۴۰۲ نسبت به سال گذشته، روند کاهشی داشته است. به گزارش خبرنگار صمت از استان البرز، مدیرکل تعاون کار و رفاه اجتماعی استان البرز با تشریح گزارش منتشر شده مرکز آمار ایران در خصوص نرخ اشتغال و نرخ بیکاری و مشارکت اقتصادی گفت: مرکز آمار ایران طی گزارشی تحت عنوان چکیده نتایج طرح آمارگیری نیروی کار بهار ۱۴۰۲ در مقایسه‌ای با بهار سال گذشته به ارائه گزارش کاملی از نرخ بیکاری، نسبت اشتغال و نرخ مشارکت اقتصادی در استان‌های مختلف کشور پرداخته است که در این گزارش استان البرز با ۳۸.۳ نرخ مشارکت اقتصادی و ۸ درصد نرخ بیکاری در برآورد نقطه‌ای بهار ۱۴۰۲ به خود اختصاص داده است. عبدالله دارایی در ادامه گفت: در این گزارش میانگین نرخ مشارکت اقتصادی در کل کشور ۴۱.۲ و نسبت اشتغال ۳۷.۸ درصد و نرخ بیکاری در بهار ۱۴۰۲ به میزان ۸.۲ بوده که در مقایسه با سال گذشته این شاخص ۹.۲ درصد روند کاهشی داشته و استان البرز در شاخص نرخ بیکاری پایین تر از میانگین کشوری بوده است. عبدالله دارایی افزود: طبق استانداردهای بین‌المللی جدید بر اساس سیزدهمین کنفرانس بین‌المللی آمارشناسان کار افراد ۱۵ ساله و بیشتر به عنوان نیروی مستعد کار شناسایی و ملاک آماری است. این جمعیت در کشور حدود ۶۴ میلیون نفر است که بیش از ۲۴ میلیون نفر شاغل و حدود ۲ میلیون و ۱۶۴ هزار نفر جمعیت بیکار هستند. مدیرکل تعاون کار و رفاه اجتماعی استان البرز در ادامه خاطر نشان کرد: جمعیت فعال کشور در بخش کشاورزی ۱۵.۵ درصد و در بخش صنعت نیز ۳۳.۱ درصد و همچنین ۵۱.۳ درصد در بخش خدمات و اشتغال ناقص هم به میزان ۸.۳ درصد را به خود اختصاص داده است. دارایی خاطر نشان کرد: در این گزارش نرخ بیکاری جوانان ۱۵ تا ۲۴ ساله به میزان ۲۱.۶ درصد از جمعیت فعال این گروه سنی است که بین زنان در نسبت به مردان بیشتر است البته در مقایسه با سال گذشته ۲.۴ درصد روند کاهشی داشته است. مدیرکل تعاون کار و رفاه اجتماعی استان البرز در ادامه گفت: به همین دلیل رویکرد ما بر اشتغال جوانان و بانوان در بخش مشاغل خانگی متمرکز است و در بخش اشتغال فارغ‌التحصیلان نیز عمده تمرکز ما در این بخش است تا بتوانیم با انجام مشوق‌های قانونی این میزان را کاهش دهیم. دارایی خاطرنشان شد: سهم بیکاری فارغ‌التحصیلان کشور از کل شاغلان ۲۶.۵ درصد است که البته از سال ۱۳۹۷ تا کنون روند کاهشی داشته است و نسبت روستایی به شهری بالاتر است.

«منطقه ویژه پارس» روابط عمومی برتر شد

قاسم توانایی- غلامرضا جمالی، رئیس روابط عمومی شرکت ملی نفت ایران، روابط عمومی سازمان منطقه ویژه پارس را به عنوان روابط عمومی برتر شرکت ملی نفت ایران در سال ۱۴۰۱ انتخاب کرد. به گزارش خبرنگار صمت از استان بوشهر براساس لوح تقدیری که از سوی روابط عمومی شرکت ملی نفت ایران خطاب به محمد باقر یوسف‌زاده، مدیر روابط عمومی و تشریفات سازمان منطقه ویژه پارس ارسال شده، اعلام شد در ارزیابی سالانه روابط عمومی‌های شرکت ملی نفت ایران، محمد باقر یوسف‌زاده به عنوان روابط عمومی برتر انتخاب شده است. این انتخاب با تاکید بر نقش روابط عمومی‌ها در اطلاع‌رسانی در عصر ارتباطات و جایگاه آنها در موفقیت سازمان‌ها، صورت گرفته که روابط عمومی سازمان منطقه ویژه پارس در صدر فهرست ارزیابی سالانه روابط عمومی‌های شرکت ملی نفت ایران قرار داشته و به عنوان روابط عمومی برتر این شرکت در سال ۱۴۰۱ انتخاب شده است. در پایان این متن از زحمات و تلاش‌های مدیر و کارکنان روابط عمومی سازمان منطقه ویژه پارس در دستیابی به این مهم قدردانی شده است.

یکشنبه
۲۵ تیر ۱۴۰۲- ۲۷ ذی‌الحجه۱۴۴۴ - ۱۶ ژوئیه ۲۰۲۳- شماره ۲۳۶۱-پیاپی۳۶۷۹

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: امید نشر و چاپ ایرانیان

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

رویای اتصال اروپا به خلیج‌فارس محقق می‌شود؟

زنگ خطر بیخ گوش بنادر ایران

عراق با کمک ترکیه قصد دارد، بندر فاو را به کشور همسایه خود یعنی ترکیه متصل کند. طراح این پروژه ۶ میلیارد دلاری یک شرکت ایتالیایی است و پیمانکاری آن را یک شرکت کره‌ای بر عهده گرفته است. اما این همه داستان نیست. از سوی دیگر طرح «راه ابریشم جدید» یا طرح «یک کمربند و یک جاده»، راه توسعه‌ای است که با توافق اولیه میان امارات و ترکیه برای دور زدن ایران در حال اجراست و برخی معتقدند تکمیل این پروژه می‌تواند عراق را شریک زمینی - دریایی چین در BRI کند.

عراق از سرمایه‌گذاری کلان برای توسعه جنوب استقبال می‌کند. ضمن اینکه یکی از اهداف تصمیم‌گیران عراق این است که فاو را به قطبی اقتصادی - ترانزیتی در خاورمیانه تبدیل کنند. با تکمیل این پروژه، بندر جدید فاو بزرگ‌ترین بندر خاورمیانه حتی بزرگ‌تر از بندر جبل‌علی دوبی خواهد شد. بر اساس این طرح، قطارهای سریع‌السیر با سرعت ۳۰۰ کیلومتر مسیر یک‌هزار و ۲۰۰ کیلومتری را می‌پیمایند تا کالا و مسافر را به «فیش‌خابور» در استان دهوک واقع در اقلیم کردستان و سپس به شبکه ریلی ترکیه برسانند تا از آنجا به اروپا برسد. شرکت ایتالیایی PEG این مسیر را طراحی کرده و شرکت فرانسوی Alstom مجری است.

عراق سودای راه‌اندازی کانال خشک را نیز در سر دارد. گذشته از راه‌آهن جنوبی - شمالی، شبکه‌ای پیچیده از بزرگراه و خطوط لوله نفت و گاز شکل‌دهنده این پروژه است که بندر فاو را به بندر مرسین ترکیه متصل می‌کند. این پروژه دست‌کم ۱۰ استان عراق را در بر می‌گیرد و می‌تواند خلیج‌فارس را به مدیترانه متصل کند. بازسازی بندر فاو، راه‌آهن عراق - ترکیه و کانال خشک بخشی از ابر پروژه ۱۷ میلیارد دلاری راه توسعه است؛ پروژه‌ای که سالانه ۴ میلیارد دلار و بیش از ۱۰۰ هزار شغل تولید خواهد کرد. عراق این پروژه را رکن اساسی اقتصاد آینده خود برای تبدیل به مرکز ترانزیت کالا میان آسیا و اروپا می‌بیند. راه توسعه که با توافق اولیه میان امارات و ترکیه برای دور زدن ایران در حال تکمیل است، می‌تواند عراق را شریک زمینی - دریایی چین در BRI کند. واژه BRI به طرح «راه ابریشم جدید» یا طرح «یک کمربند و یک جاده» گفته می‌شود که یک طرح سرمایه‌گذاری در زیربناهای اقتصادی بیش از ۶۰ کشور جهان و توسعه دو مسیر تجاری «کمربند اقتصادی راه ابریشم» و «راه ابریشم دریایی» است که توسط چین در سال ۲۰۱۳ ارائه شده است.

به این ترتیب کشور عراق که در سال گذشته ماهانه دست‌کم ۹.۸ میلیارد دلار درآمد داشته هم‌اکنون در جست‌وجوی راهی برای کاهش نیاز به کانال سوئز و البته تنگه هرمز است. در تهران اما ۱۳ سال است که دولتمردان از همکاری با بغداد برای راه‌اندازی مسیر شلمچه - بصره سخن گفته‌اند ولی تاکنون اقدامی صورت نداده‌اند. این مسیر ۳۲ کیلومتر و کوتاه‌تر از مسیر تهران - کرج است و تنها به ۲۵۰ میلیون دلار سرمایه نیاز دارد. هر چند ایران در این زمینه اقدام خاصی صورت نداده اما به نظر می‌رسد، عراق نیز تمایلی به راه‌اندازی این پروژه ندارد چون این مسیر از ارزش استراتژیک فاو می‌کاهد.

بندر فاو یک کریدور جدید و یک بازار دست‌نخورده است. پیش از جنگ، بنادر در عراق اقدام به ترانزیت کالا می‌کردند اما مسائل امنیتی باعث شد که بخشی از ترانزیت از این بنادر متوقف و به بنادر ایران شیفت شود. درحال‌حاضر عراق می‌خواهد این بازار دست نخورده را احیا کند و به نظر می‌رسد که در ترانزیت و تجارت ما این موضوع تاثیر بگذارد. عراقی‌ها از مدت‌ها پیش طرح توسعه بندر فاو را دنبال می‌کردند و در سال میلادی که گذشت، عراقی‌ها با عرضه نفت در بازارهای جهانی مبالغ قابل توجهی از محل فروش نفت عایدشان شد و این موضوع به توسعه زیرساخت‌های آنها کمک کرد.

عراق مسیر کوتاهی به آب‌های آزاد و خلیج‌فارس دارد و این مسیر منتهی به بندر فاو و ام‌القصر است و از آنجایی که بندر ام‌القصر امکان گسترش نداشت از این‌رو بر توسعه بندر فاو متمرکز شدند.

عراق جزو اتحادیه عرب است و در اتحادیه عرب پیمانی در خصوص مسائل گمرکی، ترانزیت و حمل‌ونقل تعریف شده که مطابق با آن تعرفه‌ها در برخی موارد صفر یا اندک است که این موضوع در راه‌اندازی این کریدور به عراق کمک می‌کند. همچنین عراق می‌تواند از این مسیر کالاها را به شرق سوریه، اردن و حتی عربستان انتقال دهد. باید دید که این بندر توانایی جابه‌جایی چه حجم از کالا را دارد. ظرفیت جابه‌جایی بنادر ما حدود ۳۵۰ میلیون تن است و ما ۲ بندر بزرگ شهید رجایی و بندر امام (ره) را در خلیج‌فارس داریم. همچنین بنادر کوچک‌تر خرمشهر، آبادان و بندرلنگه سال‌های سال است که فعالیت می‌کنند. باید دید که عراق چه مقدار می‌تواند تخلیه و بارگیری در این بندر داشته باشد. با توجه به اینکه عراق به دنبال توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل است، بدون تردید توسعه آن نقش منفی در بنادر ایران خواهد گذاشت.

از فضای مجازی

آنها اسب توسعه را زین کرده‌اند

کشورهای منطقه‌ای، اسب توسعه را زین کرده‌اند. آمار می‌گوید ترکیه به رقم صادرات روزانه ۲.۱۲ میلیارد دلار و اقتصاد سالانه ۹۰۰میلیارد دلار رسیده است. عربستان، قطر، امارات و... هم بیشترین تلاش درجهت توسعه اقتصادی و جذب سرمایه دارند. چنانچه عربستان باحضور قدرتمند محمد بن سلمان جوان با سرمایه‌گذاری کلان بالاترین تکنولوژی‌های نوین جهانی از جمله تاسیس شهر منحصر به فرد نئوم را به نام خود ثبت کرده است.کاهش محدودیت‌های مختلف برای شهروندان در کنار توسعه صنایع مختلف با سرمایه‌گذاری نزدیک به هزار میلیارد دلار نگاه سرمایه‌گذاران را به سمت عربستان چرخانده است.

امارات متحده عربی که چند دهه پیش تنها یک بیابان برهوت بود امروز به آرمان‌شهری برای غربی‌ها تبدیل شده است. این کشور با سرمایه‌گذاری و تاسیس وسیله نقلیه نوین هایپرلوپ با سرعت حمل مسافر یک‌هزار و ۲۰۰ کیلومتر در ساعت و همچنین صنایع تولیدی و برج‌سازی و صنعت حمل‌ونقل شهری هوشمند (بدون راننده) به نخستین‌ها در جهان تبدیل شده است.

قطر که اندازه یکی از جزایر ایران وسعت ندارد، با درآمد حاصل از صنعت نفت و گاز در سال ۲۰۲۲ با تاسیس ۸ ورزشگاه بین‌المللی، میزبان جام جهانی فوتبال بود. سرمایه‌گذاری‌های متعدد کشور قطر با حجم صدها میلیارد دلار مدت‌هاست آغاز شده و صدای آن به‌زودی به گوش خفتگان در باد بزرگ‌ترین قدرت منطقه خواهد رسید. سرمایه‌گذاری این کشورها در زمینه‌های هواپیمایی و خرید صنایع و باشگاه‌های ورزشی در اروپا و... فرصتی ویژه می‌طلبد.

عراق کشوری ویران شده از یک دهه پیش به‌طور جدی وارد اقتصاد و صادرات نفت شده است و کم کم در میان بزرگان منطقه قد علم می‌کند.

افغانستان طالبانی بدون نفت و با حداقل ذخایر و منابع طبیعی با ثبت تورم سالانه کمتر از یک درصد، یک رکورد بی‌نظیر از خود بر جای گذاشته است.

اقتصاد ترکمنستان زمان استقلال اوضاع وحشتناکی داشت؛ به‌طوری که سرگردانی دستفروشان و شهروندانش در ایران و به‌ویژه مشهد زبانزد خاص و عام بود. این کشور اینک با درآمد سالانه بالای ۲۰هزار دلار برای خود آقایی می‌کنند. ایضا جمهوری آذربایجان و ارمنستان.

در حالی که میانگین درآمد سالانه مردم کمتر از ۲هزار و ۵۰۰ دلار است. کشوری با غنی‌ترین منابع مس، آهن، نفت، گاز و... با قدیمی‌ترین تکنولوژی صنایع روزگار می‌گذراند و هر روز برای رفع مشکلات آب، برق و گاز، مسئولانش توصیه صرفه‌جویی در مصرف به مردم می‌کنند!

مراوده اقتصادی چشمگیر ایران همچنان محدود به چین و روسیه است. چین هم با صنایع و تولیدات درجه چندم خود در ایران حضور کمرنگی دارد. در تمام این سال‌ها با تاسیس دانشگاه‌های متعدد صرفا سطح تعلیمات را از متوسطه به دانشگاه ارتقا دادیم. فارغ‌التحصیلان بی‌شماری روانه بازار کار شده‌اند، بدون اینکه فن و حرفه‌ای آموخته باشند. دانشگاه‌های معتبر، بنام و با خروجی مقبول به انگشتان دست هم نمی‌رسند. این رویه و سیاست مملکت‌داری و ساختارهای اقتصادی باید تغییر کند، تا هر روز حسرت دیروز را نخوریم.

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

خط و ربط

سوار بر موج یا مقابل آن

منوچهر محمدشمیرانی- کارشناس روابط عمومی: روابط عمومی، در سراسر جهان نگران است! نگران ماندن یا حذف شدن؛ البته، با پیدا شدن سروکله «هوش مصنوعی» و سرعت زیاد آن در قبضه کردن خیلی از کارها، جز روابط عمومی خیلی از مشاغل و حرفه‌های دیگر هم، دل توی دل‌شان نیست.

ماست‌ها را کیسه کرده‌اند! و منتظرند ببینند چه زمانی، نوبت آنان خواهد شد تا به گذشته‌ها بپیوندند و دیگر، جز نامی از آنان باقی نماند.

▣ فواید اسفنجی بودن

در جهان، نخستین چیزی که باید به آن توجه داشت قدرت مانور و انعطاف و به عبارتی «اسفنجی بودن» هر پدیده و علم و حرفه‌ای است که امروزه وجود دارد. با توجه به آهنگ رشد سریع علم و تکنولوژی و پیشرفت فزاینده آن در عرصه زندگی امروز مردم، اگر جز این باشد، حکم نابودی آن علم یا حرفه، امضا شده است.

در طول تاریخ، می‌بینیم جوامع، علوم و مشاغلی که بخواهند در مقابل تغییر و پیشرفت بایستند و مانع ایجاد کنند پس از مدت کوتاهی، تاب و تحمل از دست خواهند داد و در زیر امواج سهمگین تغییرات، نفس کشیدن را فراموش کرده و چشم‌های‌شان بسته خواهد شد.

▣ تبدیل تهدید به فرصت

در نقطه مقابل، آنها که دگر گشتن و دگرگون شدن را، متناسب با شرایط می‌پذیرند، باقی خواهند ماند و می‌توانند ادامه مسیر بدهند.

مثال بارز آن، شرایط این روزهای مطبوعات در سراسر جهان است؛ با توجه به گسترش همه‌جانبه و فراگیر اینترنت و فضای مجازی، سال‌هاست که خیلی‌ها، اخبار و اطلاعات مورد نیاز خود را، از طریق فضای مجازی به‌دست می‌آورند و همین امر، افت تیراژ بسیاری از مطبوعات و حتی تعطیلی آنان را سبب شده است.

در حالی که برخی مطبوعات قدیمی در جهان- با توجه به شرایط روز و نیاز شناسی مخاطبان خود- از طریق انتشار محتوای مطالب خود بر بستر اینترنت و دریافت حق عضویت، حتی توانسته‌اند مشترکان بیشتری را پوشش دهند و به عبارتی، این تهدید را تبدیل به فرصتی برای زنده ماندن و جلب مخاطبان بیشتر کنند.

پس می‌توان گفت به جای مقابله با امواج تغییر و پیشرفت، سوار بر موج شد و ضمن دستیابی به هدف ارتباطی خود، روزنامه خویش را نیز حفظ کرد.

▣ راه ماندگاری

نگاهی به تاریخ تحول و تطور بشر، حاکی از آن است بروز یک علم یا اختراع یک پدیده جدید، به تنهایی نمی‌تواند موجب مرگ یا، ادامه حیات علم یا پدیده دیگری شود.

از دیرباز، «خطاطی» به عنوان یک شغل و حرفه برای نوشتن متن کتاب نویسندگان و برقراری ارتباط بین انسان‌ها به حساب می‌آمد تا صنعت چاپ و انتشار نوشته‌ها در تعداد بالا متولد شد. آیا، خطاطی از بین رفت؟ پاسخ، منفی است و هنوز هم، خطاطی به عنوان یک هنر، زنده است و نفس می‌کشد.

یا تا همین یکی دو قرن پیش، تابلوهای نقاشی گویای زیر و بم و نحوه زندگی انسان‌ها بود.

دوربین عکاسی که اختراع شد ارتباط و آشنایی انسان‌ها و جوامع مختلف با زندگی یکدیگر را، بیشتر و نزدیک تر کرد. اما نقاشی، همچنان به‌عنوان یک هنر، جای خود را در میان انسان‌ها دارد.

مثال دیگر را، شاید بد نباشد در مورد اختراع برق داشته باشیم. تا پیش از اختراع برق، انسان‌ها برای روشنایی خانه و مسیر راه خود، بیشتر از «شمع» استفاده می‌کردند.

اما آیا، اختراع لامپ را می‌توان مترادف با «سقوط شمع» دانست؟! در این مدت، شمع چهره‌ای هنری پیدا کرده است و به جرات می‌توان گفت در سراسر جهان، شاید هر شب ده‌ها میلیون شمع روشن شود و مردم، هزینه‌ای بیشتر از یک لامپ را، برای یک شمع بپردازند.

▣ روابط عمومی زنده

بنابر این، بر خلاف نظر برخی، که به مصداق دیالوگ معروف فیلم‌های وسترن، که می‌گفت: «یک سرخپوست خوب، یک سرخپوست مرده است!» در مورد روابط عمومی هم می‌گویند: «یک روابط عمومی خوب، یک روابط عمومی مرده است!»

باید گفت روابط عمومی، زنده است به شرط این که دریابند: با توجه به تغییرات و تحولاتی که در جامعه به وجود آمده است مخاطبان- چه درون‌سازمانی و چه برون‌سازمانی- باهوش تر و جست‌وجوگرتر از آن هستند که بتوانیم نیازهای آگاهی رسانی آنان را، همچنان با شیوه‌های سنتی و قدیمی پاسخ بگوییم.

در شرایطی که در جهان، شفافیت در اطلاع رسانی محور اصلی فعالیت‌های ارتباطی است اگر روابط عمومی‌ها بخواهند در پاسخ به نیاز «دانستن» مردم، هم چنان بر اساس دیدگاه نادرست برخی مدیران، صرفا نقشی تشریفاتی داشته باشند و به جای اینکه صدای مردم باشند بخواهند، بلندگوی مدیران باقی بمانند و مجیز آنان را بگویند با کمال تاسف باید گفت در این صورت، ناقوس مرگ روابط عمومی را به صدا درآورده‌اند.

نکته آخر اینکه همچنان، جای خالی انجمن‌های روابط عمومی برای تجهیز و تسلیح و آشنا کردن روابط عمومی‌ها به حرکت در چارچوب درست و انجام فعالیت‌های ارتباطی در مسیر نیازهای مردم و مخاطبان، خالی است.

یادبود

مرد دوران طلایی اقتصاد ایران

علی‌نقی عالیخانی یکی از نخستین فن‌سالارانی بود که در سال‌های آغازین دهه ۱۳۴۰ وارد کابینه دولت شد که در دهه بعد به عنوان یکی از کارآمدترین تشکیلات کارشناسی در جهان شناخته شد. عالی‌خانی تیر سال ۱۳۹۸ در سن ۹۱ سالگی از دنیا رفت.

در دوران تصدی عالیخانی در وزارت اقتصاد، طی دوره‌ای ۱۰ساله تا سال ۱۳۵۲، اقتصاد ایران متوسط رشد اقتصادی سالانه ۵.۱۱ درصدی و متوسط نرخ تورم سالانه ۶.۲ درصدی را تجربه کرد. به همین دلیل، این دوره را دوران طلایی اقتصاد ایران می‌نامند.

همچنین نرخ دلار امریکا که از سال ۱۳۳۲ در نرخ ۸۰ ریال ثابت مانده بود، در دوران وزارت عالیخانی بیش از ۱۰ درصد از ارزش خودش در برابر ریال را از دست داد و به نرخ ۷۰ ریال رسید؛ نرخی که تا بهمن ۱۳۵۷ ثابت ماند.

یکی از ویژگی‌های مهم علی‌نقی عالیخانی، وزیر اقتصاد دهه ۱۳۴۰، استقلال عمل او در مقابل دربار و تاکید بیش از اندازه بر دیدگاه‌های کارشناسی بود تا جایی که به‌تدریج از چشم شاه و اطرافیان افتاد.

تدوین یک منشور سازمانی از مهم‌ترین اقدامات او و تیمش بود به طوری که حتی مجوز کارخانه سیمان در داخل محدوده شعاع ۱۲۰ متری تهران را به آقای معینیان به‌عنوان رئیس دفتر مخصوص شاه نداد.

در موضوع اعطای مجوز مونتاژ خودرو «جیپ اخوان» نیز به شدت مخالفت کرد. به‌طوری‌که نهایتا او را دور زدند و مجوز را مستقیما از شخص شاه گرفتند.

عالی‌خانی هم البته هیچ وقت به این قبیل افراد بها نمی‌داد.

رضا نیازمند، معاون عالیخانی درباره استقلال او در تصمیم گیری‌ها حتی در مقابل شاه، این چنین می‌گوید: روزی عالیخانی وارد دربار شد و دید یکی از کارمندان وزارت از دربار خارج می‌شود، از او سوال کرد: برای چه به آنجا آمده‌ای؟ او پاسخ داد که برای گزارش دهی به شاه آمده است.

فردای آن روز، عالیخانی او را برکنار کرد، اما در جلسه بعدی وزیر اقتصاد با شاه، محمدرضا به شدت وی را مواخذه کرد که در این کشور مردم نمی‌توانند شخصا به شاه گزارش دهند، اما عالیخانی از تصمیمش برنگشت!

یکی از مسائل مهمی که باید مورد تحلیل قرار گیرد، نحوه برکناری او از وزارت اقتصاد و حذف تدریجی‌اش از نظام تصمیم‌گیری است. او در آن سال‌ها در کار خودش موفق شده و کارآمدی خود را ثابت کرده بود. در آرشیو خاطرات سناتور کندی می‌خوانیم که می‌گوید: گزارش‌ها از حضور برخی افراد ملی‌گرا در رأس اقتصاد حکایت دارد. از سوی دیگر، عالیخانی به دلیل مقاومت در برابر خواسته‌های دربار مورد کینه شاه قرار گرفته بود.

این موارد سبب شد تا او به‌تدریج از وزارت اقتصاد حذف شود و مدت کوتاهی ریاست دانشگاه تهران را بر عهده گیرد. پس از برکناری از دانشگاه تهران هم دیگر هیچ پست دولتی به او ندادند اما همچنان جلسات خود را با همان تیم کارشناسی خود و فعالان صنعتی ادامه می‌داد و آنها را راهنمایی می‌کرد.

